

EVALUERING AF INTEGRATIONSMINISTERIETS PULJE FOR UDDANNELSESGUIDES

Finansieret af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Evaluering af Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides

Udarbejdet af: LXP Consulting
Bredgade 25A, 1. sal
1260 København K.
Tlf.: 96 330 340
Fax: 96 330 341
E-mail: info@lxp.dk

Redaktion: Chefkonsulent Peter Rosendal Frederiksen

Redaktionen er afsluttet den 20. juli 2007.

Udarbejdet for: Ministeriet for Flygtninge,
Indvandrere og Integration
Holbergsgade 6
1057 København K.
Tlf.: 33 92 33 80
Fax: 33 11 12 39
E-mail: inm@inm.dk

ISBN: 978-87-91850-77-6

Elektronisk ISBN: 978-87-91850-78-3

Forsidefoto: Ole Tolbod Fotografi/Langkær Gymnasium og HF

Rapporten kan hentes i elektronisk udgave på Integrationsministeriets hjemmeside:
www.nyidanmark.dk/publikationer

Gengivelse af indhold i rapporten skal ske med tydelig kildeangivelse.

Indhold

1	SAMMENFATNING OG KONKLUSION	1
1.1	FORMÅL INDFRIET – GODE PROJEKTER	1
1.2	METODER, VÆRKTØJER OG BEST PRACTICE	3
1.3	EVALUATORS ANBEFALINGER	4
2	KORT OM EVALUERINGENS METODE	6
3	KORT OM PULJEN FOR UDDANNELSESGUIDES	8
4	RESULTATER OG TILFREDSHED MED PULJEN FOR UDDANNELSESGUIDES	9
4.1	OVERORDNEDE INDTRYK AF PULJEN FOR UDDANNELSESGUIDES	9
4.2	INDFRIELSE AF PULJENS FORMÅL	10
4.3	PROJEKTERNES RESULTATER OG TILFREDSHED	12
4.4	SAMARBEJDET MELLEM INM OG STØTTEMODTAGERNE	15
4.5	DET BEDSTE VED PULJEN FOR UDDANNELSESGUIDES	16
5	FEM EKSEMPLER PÅ MENTOR-PROJEKTER	18
5.1	SAMMENFATNING AF DE FEM CASEPROJEKTER	18
5.2	CASE 1: TOSPROGEDE OG VUC, VUC ROSKILDE AMT	20
5.3	CASE 2: UDDANNELSESGUIDNING AF NYDANSKE ELEVER, ÅRHUS KØBMANDSSKOLE OG AARHUS TEKNISKE SKOLE	27
5.4	CASE 3: PROJEKT MENTORORDNING, SOSU-C, BRØNDBY	33
5.5	CASE 4: PROJEKT AMUCK, UU KØBENHAVN, CENTER FOR VEJLEDNING, KØBENHAVNS KOMMUNE	39
5.6	CASE 5: PROJEKT MENTORORDNINGEN, ÅRHUS AMT	45
6	DE STØTTEDE PROJEKTER I PULJEN	53
6.1	VEJLEDNING BREDT OM UDDANNELSER	54
6.2	FASTHOLDELSE I UDDANNELSE	57
6.3	FASTHOLDELSE OG VEJLEDNING OM VIDERE UDDANNELSE	66
6.4	VEJLEDNING/REKRUTTERING TIL BESTEMTE UDDANNELSER/OMRÅDER	69
7	FAKTA OG STATISTIK OM PROJEKTERNE	74
8	REFLEKSIONER OVER UDDANNELSESGUIDES OG MENTORER	80
8.1	PROFIL AF DEN IDEELLE MENTOR?	80
8.2	STØTTE OG HJÆLP TIL AT FÆRDIGGØRE SIN UDDANNELSE	82
9	BILAG 1: EVALUERINGENS METODE – UDVIDET	83
9.1	FORKORTELSER OG FORKLARINGER	83
9.2	METODE OG DATAINDSAMLING TIL EVALUERINGEN	83
9.3	DATAKILDER TIL RAPPORTEN	85
10	BILAG 2: UDDYBET BESKRIVELSE AF PULJEN	87
10.1	TEKSTER FRA SATSPULJEAFTALER OG FINANSLOV	87
10.2	MODTAGNE ANSØGNINGER OG BEVILGEDE PROJEKTER	87
10.3	ØKONOMI OG BELØB	88
10.4	ANSVARLIGE HOS INTEGRATIONSMINISTERIET	89
10.5	BETINGELSER FOR TILSAGN OM STØTTE	89
10.6	INFORMATION OM PULJENS EKSISTENS OG ERFARINGERNE DERFRA	90

1 Sammenfatning og konklusion

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (Integrationsministeriet) administrerer Puljen for uddannelsesguides, som Folketingets satspuljeordførere har afsat midler til i årene 2003-2006. Ministeriet har bedt LXP Consulting evaluere puljen med det formål dels at afdække de kvalitative og kvantitative resultater af puljens støttede projekter, og dels at fortælle *den gode historie* om fem udvalgte caseprojekter fra puljen og kort beskrive de øvrige støttede projekters indhold og resultater. Endvidere vil der så vidt muligt være fokus på best practice og videreformidling af gode værktøjer og metoder, der kan fremme målet om, at flere unge med indvandrerbaggrund skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

LXP Consulting har baseret dataindsamlingen på tre omfattende spørgeskemaer, der er indsamlet hos deltagerne i de projekter, der har modtaget støtte fra puljen. Desuden har der været desk research i form af gennemgang af de støttede projekters ansøgninger samt status- og evalueringsrapporter. Endelig er det kvalitative element repræsenteret via en interviewundersøgelse med de fem udvalgte caseprojekter, der uddyber beskrivelser og resultater af puljens støtte og fortæller *gode historier*.

Puljen for uddannelsesguides har ydet støtte til 33 projekter, som har fået bevilget i alt 9,3 millioner kroner i årene 2003-2006. Støttebeløbene ligger mellem 12.000 og 1.050.000 kroner (sidstnævnte er fordelt over tre år). De fleste midler er gået til uddannelsesguide- og mentorordninger på uddannelsesinstitutioner og organisationer over det meste af Danmark. Overordnet kan de 33 støttede projekter inddeles i fire kategoriområder efter de primære anvendte metoder i forløbet:

1. Vejledning bredt om uddannelser
2. Fastholdelse i uddannelse
3. Fastholdelse og vejledning om videre uddannelse
4. Vejledning/rekruttering til bestemte uddannelser/områder

Tilskudsmodtagerne er frivillige organisationer, ungdomsskoler, seminarier, social- og sundhedsskoler, gymnasier, erhvervsskoler, VUC, en ungerådgivning, en boligforening, et UU-center, en produktionsskole, et bibliotek og et universitet.

1.1 Formål indfriet – gode projekter

Puljen for uddannelsesguides har et overordnet formål om at ”*støtte unge med anden etnisk baggrund end dansk i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb. Støtten skal hjælpe til at fastholde de unge i deres uddannelse og søge at sikre en varig tilknytning til arbejdsmarkedet*”. LXP Consulting konkluderer, at målet med puljen i *høj grad* er indfriet. Puljen for uddannelsesguides har i meget høj grad støttet unge med anden etnisk baggrund i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb. Der er også gode eksempler på, at det er lykket at få de unge til at gennemføre en uddannelse og komme i arbejde.

Evaluators konklusion er desuden, at Puljen for uddannelsesguides har været et godt tiltag på et område, der kan have brug for sparring og støtte for at nå det nationale mål om, at 95 procent af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015. Kun cirka 63 procent af indvandrere

og efterkommere får en ungdomsuddannelse i dag. Der er hos evaluators ingen tvivl om, at Puljen for uddannelsesguides har medvirket til at få flere til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

48 procent af de unge deltagere vurderer, at deres uddannelse *i meget høj grad* eller *i høj grad* er med til at sikre dem et fast job. 46 procent af de støttede projekters ledelser mener, at midlerne fra Puljen for uddannelsesguides *i meget høj grad* eller *i høj grad* har resulteret i, at flere unge med indvandrerbaggrund har gennemført en uddannelse.

På kort sigt har Puljen for uddannelsesguides givet en ”saltvandsindsprøjtning” til at få igangsat en række mentor- og uddannelsesguideprojekter. På mellemlang sigt har puljen gjort det muligt for de støttede projekter at forankre resultaterne og fortsætte de gode indsatser. Over halvdelen af tilskudsmodtagerne har planer om for egne eller eksterne midler at fortsætte de støttede initiativer efter ophøret af projektet.

På langt sigt har Puljen for uddannelsesguides efter evaluators vurdering medvirket til at øge integrationen i Danmark og få flere unge med indvandrerbaggrund til at gennemføre en uddannelse. 47 procent af de unge mener, at deres uddannelsesinstitution *i meget høj grad* eller *i høj grad* har støttet dem i uddannelsesvalg og uddannelsesforløbet. Og næsten tre ud af fire af de unge elever/mentees mener, at aktiviteterne i projektførelsen har været *meget gode* eller *gode* for deres faglige udbytte.

Det er ikke kun de unge elever/mentees, der har nydt godt af projekterne. Mentorer og uddannelsesguider har også haft stor gavn af at hjælpe og støtte et godt formål. Ingen af respondenterne i evaluators spørgeskemaundersøgelse vurderer resultaterne af støtten fra ministeriet som *dårlige*. 80 procent af projektledelserne vurderer, at resultaterne som helhed har været *meget gode* eller *gode*, hvilket må være et meget tilfredsstillende resultat for Integrationsministeriet.

Projekterne evaluerer samarbejdet med Integrationsministeriet tilfredsstillende. 82 procent af projekterne er *meget tilfredse* eller *tilfredse* med indsatsen fra administrationen hos Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides i relation til deres projekt. Der er næsten kun positive kommentarer til samarbejdet med ministeriet. Langt de fleste projektledelser giver udtryk for, at samarbejdet er forløbet problemfrit, upåklageligt og ubesværet, samt at de har fået god vejledning og fine input. Dog har ministeriets behandlingstid af ansøgninger i enkelte tilfælde været nævnt som for lang og problematisk, fordi godkendelsen af projektet kom for sent i forhold til projektets planlægning og forberedelse.

Det bedste ved Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides er ifølge evaluators vurdering:

- 1. Flere gennemfører en uddannelse vha. Puljen for uddannelsesguides**
Næsten halvdelen af projektledelserne mener, at det *i høj* eller *meget høj grad* er lykkedes at få flere unge med indvandrerbaggrund til at gennemføre en uddannelse med hjælp fra deres projekt
- 2. Puljen har støttet projekter, der har leveret gode resultater**
80 procent af projekterne vurderer, at deres forløb er mundet ud i *gode* eller *meget gode* resultater
- 3. Støtte til at sætte ting i gang**
Støtten fra Integrationsministeriet har været med til at sætte ting i gang. Mange steder forankres metoderne og værktøjerne i det videre arbejde

4. **Gode projekter fortæller ”de gode historier”**

Flere projekter er med til at sætte et positivt fokus på integrationen af unge med indvandrerbaggrund i medier og ved at fortælle den gode historie om deres forløb.

5. **Samarbejde med andre tiltag, f.eks. Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne**

Projekterne har ofte en bred samarbejdsflade, for eksempel til andre skoler, kommuner og virksomheder, og flere projekter har blandt andet samarbejdet med Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne

1.2 **Metoder, værktøjer og best practice**

Ideelt set bør mentor- eller uddannelsesguideordninger gælde alle ungdomsuddannelser og alle elever, ikke kun unge med indvandrerbaggrund. Uddannelsesinstitutionerne er ikke interesseret i at give positiv særbehandling til en bestemt gruppe elever, men vil gerne yde den bedst mulige vejledning til alle eleverne.

Erfaringerne fra denne evaluering viser, at mentorordninger virker. Ni ud af ti af de unge, som har haft en mentor/uddannelsesguide, synes, at dette har været *meget godt* eller *godt*, og 70 procent vurderer tilmed, at mentoren eller uddannelsesguiden *i meget høj grad* eller *i høj grad* har været en støtte for dem, så de bedre kan færdiggøre uddannelsen.

Der findes forskellige måder at gennemføre et mentorprojekt på. Det er de fem caseprojekter i denne evaluering, eksempler på. Caseprojekt 1 viser, at der kan komme gode resultater ud af at engagere én mentor med indvandrerbaggrund til at hjælpe mange mentees, som det er sket på VUC Roskilde. Caseprojekt 2 inddrager voksne lærere som uddannelsesguides til eleverne på Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole, og det viser sig effektivt i forhold til at bearbejde frafaldet på institutionerne.

Caseprojekt 3 var en mentorordning på SOSU-C (tidligere Social- og Sundhedsskolen, Københavns Amt), hvor man også havde voksne til at hjælpe de unge gennem social- og sundhedsuddannelsen. Det var dog ikke kun lærere på skolen, som ved caseprojekt 3, men også eksterne personer fra blandt andet erhvervslivet. Mentorerne i projektet fra SOSU-C var desuden frivillige og ulønnede. Det fjerde caseprojekt foregik hos UU-København. Det beskæftigede sig med mentorer og mentees fra et udsat boligområde, nemlig Mjølnerparken på Nørrebro i København. Projektet var en form for et brobygningsprojekt, der forsøger at få unge med indvandrerbaggrund ind på samt til at gennemføre en uddannelse.

Det femte og sidste caseprojekt har forsøgt at indføre en mentorordning på tværs af flere uddannelser. Det har Århus Amt gjort i samarbejde med Social- og Sundhedsskolen i Århus, Langkær Gymnasium og HF, Randers HF & VUC samt Silkeborg Sygeplejeskole. Her var en ung-til-ung (elev til elev) mentorordning i fokus hos de fleste uddannelsesinstitutioner i samarbejdet.

Hvis der generelt skal udledes en *best practice* for mentorprojekter, kan man tage udgangspunkt i SOSU-skolen i Århus, der har følgende erfaringer med deres mentorforløb:

1. Der skal være forpligtethed mellem mentor og mentee. Begge veje
2. Mentorerne skal ”serviceres” og klædes godt på til opgaven. På SOSU-skolen i Århus er det sket via netværksmøder, der kan betegnes som kurser

3. Det skal give status at være med i ordningen og ikke være et svaghedstegn at bede om hjælp
4. Der skal afsættes ressourcer til at få ordningen i gang
5. Administrativ opbakning til en mentorordning er vigtig. Dvs. mødeaktivitet, markedsføring, interview, brevskrivning, telefonsamtaler mv.
6. Matchning er en kunst. Det er vigtigt at finde mentees, der passer til mentorer og omvendt
7. Samarbejde med andre skoler kan være en fordel for forankring og videndeling

Mentorprojektet skal opstille klare retningslinier for, hvordan opstarten, det første møde mellem mentor og mentee, finder sted. SOSU-C har gjort sig nogle overvejelser herom, og her mener man, at det som udgangspunkt bør være mentee, der er initiativtager til det første møde. Stedet for det første møde bør så vidt muligt være et neutralt sted, for eksempel på skolen eller på en café, men kan senere være hjemme privat hos en af parterne. Det første møde skal ikke afsluttes med at aftale tid for det næste møde, for begge parter skal have tid til at reflektere over, om der er basis for et samarbejde. Efter første møde skal begge parter ringe til de ansvarlige for mentorordningen for at fortælle, hvordan det er gået.

Som udgangspunkt er det svært at tegne en profil af den ideelle mentor. Det afhænger af tid, sted og kontekst. Egenskaber som ejerskab, lyst til at hjælpe andre og motivation er naturligvis vigtige størrelser hos en mentor. Evaluator har spurgt de unge med indvandrerbaggrund, vejledere/undervisere/mentorer samt projektledelserne hos de projekter, der har modtaget støtte fra Puljen for uddannelsesguides. En stor del af respondenterne mener, at det er bedst at have en *voksen* mentor. Respondenterne har mere forskellige holdninger til, om det er bedst, at mentoren har dansk eller anden etnisk baggrund end dansk. Flest af de unge med indvandrerbaggrund vil helst have en dansk mentor, mens et lille overtag af vejledere/undervisere/mentorer synes, at det er bedst, at mentoren har anden etnisk baggrund end dansk. Men som sagt afhænger profilen af mentoren meget af konteksten for mentorprojektet.

1.3 Evaluators anbefalinger

På baggrund af evalueringen opstiller evaluator en række en række fremadrettede anbefalinger, der kan bruges som inspiration og overvejelse hos Integrationsministeriet og hos læserne af denne rapport. Anbefalingerne har fokus på dels at udbrede projekternes erfaringer og dels på administration af støttemidlerne.

Evaluator anbefaler følgende:

1. Øget formidling af de gode historier og projekter

De gode historier virker som en effektiv og god måde at få øget kendskabet til og brugen af mentor- og uddannelsesguideordninger, herunder gode værktøjer og metoder og evt. kontaktinformation til de uddannelsesinstitutioner, der gør det godt. En øget formidling af de gode historier og projekter, for eksempel på Integrationsministeriets hjemmeside eller erfaringsbasen, kan være fordelagtig, så nye initiativtagere kan få inspiration til tilrettelæggelsen af et projekt. Erfaringsformidlingen kan eksempelvis omhandle de gode eksempler på uddannelsesguideordninger, lektiecaféer, metoder til vejledning, kurser mv. I denne rapport fremhæves fem caseprojekter, der er eksempler på de gode historier.

2. **Bedre måling af projekters effekt – evt. via kontrolgruppemåling**

Det anbefales, at projektholdere i højere grad allerede før projektet gør sig overvejelser over, hvordan de vil måle projektets effekter. Evalueringen viser, at kvaliteten af projekternes effektmåling er meget forskellig. På Integrationsministeriets hjemmeside kan der f.eks. være uddybende beskrivelser af de projekter, som har været gode til at måle effekter af deres forløb. Ofte vil det i mentor- og uddannelsesguideprojekter være relevant at måle på, om indsatsen har påvirket frafaldsprocenten hos eleverne på en uddannelse. Aarhus tekniske Skole er et af de gode eksempler på uddannelsesinstitutioner, som har udtaget en kontrolgruppe med personer, der ikke indgår i projektet. Frafaldet hos denne gruppe sammenlignes så med frafaldet hos deltagerne i projektet.

3. **Udvikling af øget rådgivning ved opstart af projekter**

Det kan overvejes at udvikle øget rådgivning omkring opstart af projekter, herunder mentorprojekter. Flere projekter giver udtryk for behovet for kurser og fremhæver især, at deres mentorer har behov for et kursus. Integrationsministeriet anbefales at efterrationalisere, hvorledes dette kan imødekommes. En mulighed kunne være, at projekterne får konsulentbistand ved projektopstart, evt. ude på uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med oplæringen og introduktionen til mentorrollen. Endelig kan ministeriet udvikle materiale med best practice om mentorforløb.

4. **Øget vejledning og information til projekterne**

Integrationsministeriet kan overveje at øge vejledningen til projekterne om, hvordan man opstiller et budget og regnskab for projektet. Alle projekters regnskaber er blevet godkendt, men de er forskellige i opstilling, indhold og tyngde. Igen her kan best practice med gode eksempler være en fordelagtig løsning. Enkelte projekter udtrykker endvidere utilfredshed med sagsbehandlingstiderne for ansøgningerne. Evaluator anbefaler Integrationsministeriet at overveje at øge oplysningerne på hjemmesiden om sagsbehandlingstiderne. Så ved projekterne, hvad de kan forvente af ventetid.

LXP Consulting er endvidere i forbindelse med udarbejdelsen af evalueringen af Puljen for uddannelsesguides kommet med yderligere idéer til overvejelse og refleksion internt hos Integrationsministeriet i forhold til den fremtidige administration af puljemidler.

2 Kort om evalueringens metode

Formålet med denne evaluering af Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides er for det første at afdække kvantitative og kvalitative resultater af puljens støttede projekter. For det andet skal evalueringen fortælle den gode historie om fem udvalgte caseprojekter fra puljen og kort beskrive de øvrige støttede projekters indhold og resultater. Forankringen af dels projekterne og dels evalueringens resultater vil blive videreformidlet på en erfaringsspredningskonference, hvor de støttede projekter og danske uddannelsesinstitutioner deltager.

Puljen for uddannelsesguides har støttet mange forskelligartede projekter gennem de sidste fire år. Langt de fleste støttemodtagere er uddannelsesinstitutioner. Fokus for projekterne har blandt andet været fastholdelse af unge med indvandrerbaggrund i uddannelse samt rekruttering af nye elever og vejledning i forhold til videre uddannelse. Et særligt fokus for mange projekter har været mentorordninger, hvorfor disse vil få ekstra opmærksomhed i denne undersøgelse. En mentor er en person, der rådgiver, guider eller vejleder en mentee (den unge) i forbindelse med valg eller gennemførelse af uddannelse eller arbejde.

2.1.1 Læsevejledning

Rapporten er inddelt i syv afsnit. **Afsnit 1** udgør sammenfatningen og konklusionen med de vigtigste resultater af Puljen for uddannelsesguides og best practice fra de støttede projekter. Desuden er evaluators anbefalinger i afsnit 1. **Afsnit 2** er en kort beskrivelse af evalueringens metode. Dette afsnit er uddybet i bilag 1. **Afsnit 3** er den korte beskrivelse af Puljen for uddannelsesguides. Det afsnit er uddybet i bilag 2.

Rapportens **afsnit 4** udleder resultater og tilfredshed med Puljen for uddannelsesguides hos de unge med indvandrerbaggrund, deres mentorer/uddannelsesguides/undervisere/vejledere og projektledelsen på de 33 projekter, der har modtaget støtte. Afsnittet indeholder også en vurdering af indfrielsen af puljens formål samt en opstilling af det bedste ved puljen og projekterne.

Afsnit 5 indeholder en uddybet og detaljeret beskrivelse af fem af de 33 projekter. Udvælgelsen af disse caseprojekter er sket subjektivt i samarbejde med Integrationsministeriet og altså hverken tilfældigt eller repræsentativt. Vi har i dette afsnit til hensigt at sætte fokus på *den gode historie* og kvalitativt sætte fokus på primært de gode og sekundært de mindre gode sider ved de projekter, som modtager støtte fra puljen. I **afsnit 6** har evaluator i kort form gengivet beskrivelser og resultater af de resterende 28 projekter, som har modtaget støtte fra puljen gennem årene. Dette afsnit er udarbejdet på baggrund af projekternes ansøgninger til ministeriet samt deres efterfølgende statusrapporter og evalueringer. **Afsnit 7** indeholder en faktuel og statistisk beskrivelse af projekterne under Puljen for uddannelsesguides.

Afsnit 8 er en refleksion over uddannelsesguider og mentorer. Kan man tegne en profil af den ideelle mentor? Hvad hjælper ydermere med til at øge mulighederne for, at de unge med indvandrerbaggrund gennemfører en uddannelse? Evaluator har spurgt deltagerne i projekterne.

2.1.2 Kvantitative og kvalitative metoder

Der er anvendt en kombination af kvantitative og kvalitative undersøgelser i dataindsamlingen til evalueringen. Den kvalitative metode er anvendt i forbindelse med de fem casehistorier, hvor formålet er at fortælle *gode historier*. Casestudierne er baseret på desk research, telefoninterview og primært kvalitative interview og fokusgruppeinterview hos de fem caseprojekter.

Den kvantitative metode med spørgeskemaundersøgelser anvendes blandt andet til at evaluere de støttede projekters resultater og deres tilfredshed og læring. Der er gennemført tre spørgeskemaundersøgelser. En til unge/elever/mentees, en anden til undervisere/mentorer/vejledere, og en tredje til de 33 projekters ledelser. Sidstnævnte undersøgelse er kun uddelt i ét eksemplar til hvert projekt. Dermed har hvert projekts svar samme "vægt".

Evaluators vil anvende følgende skala i forbindelse med vurderingen af indfrielsen af formålet med Puljen for uddannelsesguides:

I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	Slet ikke
-------------------------	-------------------	---------------------	---------------------	------------------

Tabel 2.1. Evaluators gradueringskala til målfrielse

Det er en fejlkilde for denne evaluering, at LXP Consulting først blev tilknyttet relativt sent i forløbet. Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides har eksisteret siden 2003, og den eksterne evaluator på puljen kom først til i starten af 2007. Det har gjort, at megen viden er gået tabt. Mange af respondenterne i spørgeskemaundersøgelserne og interviewene har svært ved at huske så langt tilbage.

Evalueringens metode er uddybet i bilag 1 sammen med en uddybning af de spørgeskema og interviewundersøgelser, evaluator har gennemført samt en forklaring af de forkortelser, der er anvendt i rapporten.

3 Kort om Puljen for uddannelsesguides

Det nationale mål, om at 95 procent af en årgang skal have en ungdomsuddannelse i 2015, kan kun blive indfriet, hvis der gøres en stor indsats fra alle parter i samfundet. Det være sig virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommuner, amter, stat – og den enkelte selv. De seneste statistikker viser, at ca. 95 procent af en årgang påbegynder en ungdomsuddannelse, men kun godt 80 procent *fuldfører* forløbet¹. Og kun 63 procent af indvandrere og efterkommere får en ungdomsuddannelse². Der er i høj grad behov for at fastholde flere i uddannelse og mindske frafaldet, og til det kan mentor- og uddannelsesguideordninger vise sig at være en del af løsningen.

Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides har de sidste fire år været en hjælp i integrationsindsatsen hos en række uddannelsesinstitutioner i Danmark. Folketingets satspuljeordførere aftalte i 2002, at der skulle udmeldes midler til Puljen for uddannelsesguides i årene 2003-2006. I 2007 er der ikke længere udmeldt øremærkede midler til uddannelsesguides, men på finansloven er der afsat midler fra 2007-2010 under §18.32.16.10, som bl.a. kan anvendes til ordninger vedrørende uddannelsesguides og fremme af mentorordninger. Midlerne er udmeldt på www.nyidanmark.dk under Puljen virksomhedsrettet integration af nydanskere.

Denne rapport er en evaluering af Puljen for uddannelsesguides, som i årene 2003-2006 har bevilget tilskud til 33 projekter. Det er primært uddannelsesinstitutioner, der har ansøgt om og modtaget støtte fra puljen. Puljen har givet støtte til forskellige typer projekter, for eksempel individuel rådgivning, vejledning og indslusningsprojekter til erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedet. Rådgivningen har blandt andet omfattet kompetenceafklaring og mentorordninger på uddannelsesinstitutionerne samt kontaktfrembringelse til lokale virksomheder, eksempelvis i forbindelse med praktik- og traineeforløb eller ordinært arbejde efter uddannelsen.

Det overordnede formål med Puljen for uddannelsesguides er at ”støtte unge med anden etnisk baggrund end dansk i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb. Støtten skal hjælpe til at fastholde de unge i deres uddannelse og søge at sikre en varig tilknytning til arbejdsmarkedet”.

Ansøgningskriterierne for de årlige ansøgningsrunder til Puljen for uddannelsesguides har været udmeldt på Integrationsministeriets hjemmeside. I vurderingen af de indkomne ansøgninger om støtte har Integrationsministeriet lagt vægt på, om ansøgningen udfyldte puljens formål sammenholdt med kvaliteten af indholdet i de foreslåede projekter, herunder om initiativerne er bredt funderet, om der er opstillet klare og målbare succeskriterier, og om projektet er nytænkende. Der er endvidere i prioriteringen mellem de indkomne ansøgninger lagt vægt, at de støttede projekter skal repræsentere forskellige uddannelsesområder, projekterne skal kunne supplere andre initiativer, projekternes ansøgninger skal sikre erfaringsopsamling og formidling af resultaterne, projekternes ansøgninger skal fremstå som realistiske, og at der skal være en vis geografisk og emnemæssig spredning af projekterne³

¹ www.im.dk/publikationer/regionalpol_red2007/kap06.htm

² www.uvm.dk/statistik/Profilmodel2007.htm?menuid=55

³ Kilde: Integrationsministeriet

4 Resultater og tilfredshed med Puljen for uddannelsesguides

I dette afsnit vil resultaterne af Puljen for uddannelsesguides blive uddybet. Det drejer sig blandt andet om indfrielsen af puljens formål, de støttede projekters tilfredshed og erfaringer og vurderingen af samarbejdet mellem Integrationsministeriet og projekterne samt uddrag af de efter evaluators mening største succeser ved puljen.

4.1 Overordnede indtryk af Puljen for uddannelsesguides

Evaluators konklusion er, at Puljen for uddannelsesguides har været et godt tiltag på et område, der i høj grad har brug for sådanne tiltag. Puljen har støttet en række gode projekter og været med til at sætte mentor- og uddannelsesguideordninger i gang rundt omkring på de danske uddannelsesinstitutioner. Alle uddannelsesinstitutioner bør have en mentor- og uddannelsesguideordning. Og ordningen bør gælde alle elever. Både dem med dansk og indvandrerbaggrund.

Projekternes generelle evaluering af Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides er også meget positiv.

Hvordan vurderer du som helhed resultaterne af den støtte, I har modtaget fra Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides?					
Alle tal er i procent	Meget gode	Gode	Middel	Dårlige	Meget dårlige
Undervisere/vejledere/mentorer	29	44	28	0	0
Projektledelser	44	36	20	0	0

Tabel 4.1. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=80 og n=25), LXP, 2007

Ingen vurderer resultaterne af støtten fra ministeriet som *dårlige*. 80 procent af projektledelserne vurderer, at resultaterne som helhed har været *meget gode* eller *gode*, hvilket er et meget tilfredsstillende resultat for Integrationsministeriet. En projektleder uddyber tilfredsheden og det bedste ved deres projekt.

”Det bedste ved støtten har været muligheden for skabelse af en solid ramme for inddragelse af forskellige parter i initiativet, bl.a. boligforeninger, lokale frivillige foreninger, arbejdslivet, offentlige myndigheder og almindelige beboere til at foretage en samfundsopgave i at få flere i uddannelse samt fastholde dem i uddannelsen.”

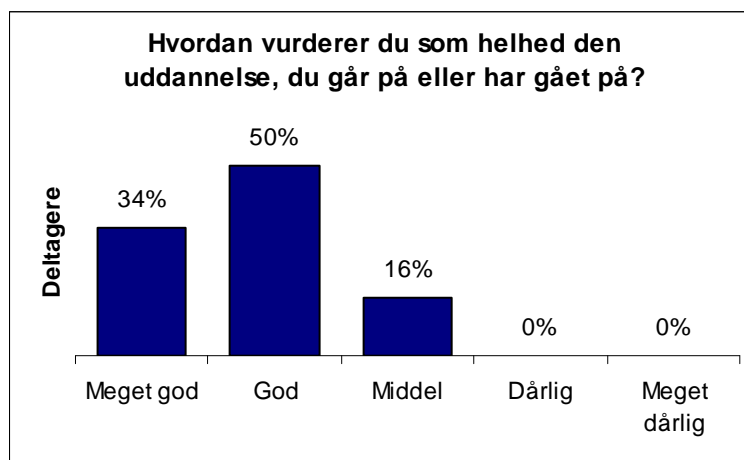
Citat. Projektleder på støttet projekt. Spørgeskemaundersøgelse. Maj 2007

En anden projektleder skriver om vigtigheden af, at der er puljer, som støtter tiltag, som Puljen for uddannelsesguides har gjort.

”Puljen har spillet en afgørende supplerende rolle til de indsatser, der ligger i visse myndigheders ansvar. Derfor må man tænke over, hvad der vil ske, hvis puljen ikke fortsatte.”

Citat. Projektleder på støttet projekt. Spørgeskemaundersøgelse. Maj 2007

Også dem det handler om, nemlig de unge elever/mentees udtrykker glæde ved det uddannelsesforløb, de går eller har gået på.

Tabel 4.2. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=103), LXP, 2007

4.2 Indfrielse af puljens formål

Det overordnede formål med Puljen for uddannelsesguides er at

”støtte unge med anden etnisk baggrund end dansk i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb. Støtten skal hjælpe til at fastholde de unge i deres uddannelse og søge at sikre en varig tilknytning til arbejdsmarkedet”

Evaluators vurderer samlet set, at puljens overordnede formål i høj grad er indfriet.

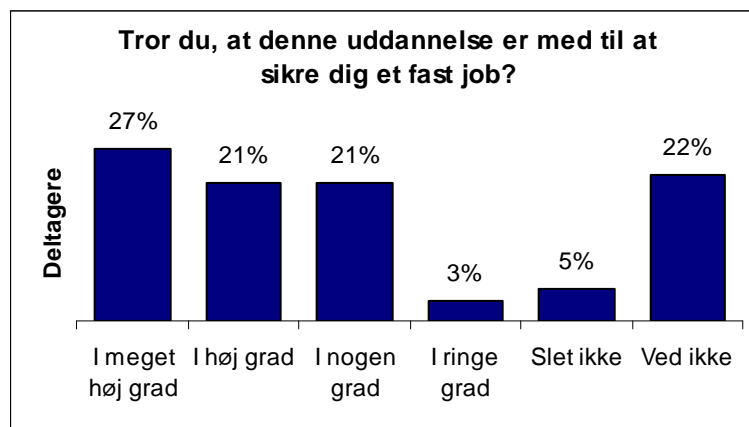
De støttede projekter har *i meget høj grad* ”støttet unge med anden etnisk baggrund end dansk i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb”. Evaluator har svært ved at vurdere præcist, i hvilket omfang det er lykkedes projekterne at ”at fastholde de unge i deres uddannelse”. Mange projekter har ikke målt kvantitativt, om det er lykkedes, og det har Integrationsministeriet heller ikke. Ud fra de fem caseprojekter, som evaluator har fordybet sig i, er der imidlertid noget, der tyder på, at projekterne *i nogen grad* har fastholdt de unge i deres uddannelse. Et enkelt sted, nemlig på Aarhus tekniske Skole, har man med succes målt frafaldsprocenten og sat disse tal op mod et tilsvarende antal personer fra målgruppen, som ikke har deltaget i projektet. Denne metode kan anbefales. Hos de støttede projekters undervisere/mentorer og projektledelser tegner der sig en klar opfattelse af, at målet om fastholdelse er nået.

Har flere unge med indvandrerbaggrund gennemført en uddannelse takket være de ekstra midler, I har fået fra Integrationsministeriets pulje?

<i>Alle tal er i procent</i>	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	Slet ikke	Ved ikke
Undervisere/vejledere/mentorer	14	22	32	0	2	30
Projektledelser	25	21	33	0	0	21

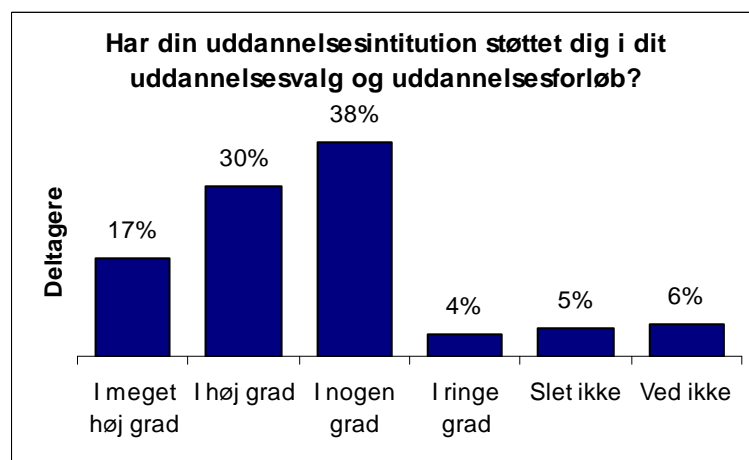
Tabel 4.3. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=87 og n=24), LXP, 2007

46 procent af de støttede projekters ledelser mener, at midlerne fra Puljen for uddannelsesguides *i meget høj grad* eller *i høj grad* har resulteret i, at flere unge med indvandrerbaggrund har gennemført en uddannelse. En femtedel af projektledelserne ikke er klar over, om flere unge med indvandrerbaggrund har gennemført en uddannelse ved hjælp af deres projekt.

Tabel 4.4. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=98), LXP, 2007

De unge elever/mentees i spørgeskemaundersøgelsen har forskellige holdninger til, om deres nuværende uddannelse er med til at sikre dem et fast job. De fleste har en positiv holdning til det. Et par stykker skriver direkte, at projektet har skaffet dem i fast arbejde.

Tabel 4.5. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=103), LXP, 2007

Evaluators vurderer, at projekterne har en direkte effekt i forbindelse med, at de unge elever med anden etnisk baggrund synes, at deres uddannelsesinstitution har støttet dem i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb.

4.3 Projekternes resultater og tilfredshed

Mange projekter har skabt nogle gode resultater, som projekthaverne arbejder videre på i eget regi efter projektførløbet. Der er stor tilfredshed med projekterne hos både deltagere, undervisere/mentorer og projektledelser.

”Projektet er et af de allerbedste og resultatorienterede, jeg har deltaget i.”

Citat. Projektleder på støttet projekt. Spørgeskemaundersøgelse. Maj 2007

Tilfredsheden gælder eksempelvis de forskellige mentorforløb, der har været igangsat samt de generelle undervisningsaktiviteter og vejledningen på uddannelsesinstitutionerne. De deltagende projekter mener generelt, at undervisningen og kurserne har været meget tilfredsstillende og dermed haft effekt for deres daglige virke.

Har de unge med indvandrerbaggrund fået et kompetenceløft som følge af de ekstra aktiviteter, der er støttet af Puljen for uddannelsesguides?						
<i>Alle tal er i procent</i>	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	Slet ikke	Ved ikke
Undervisere/vejledere/mentorer	17	29	24	3	1	25
Projektledelser	19	23	54	0	0	4

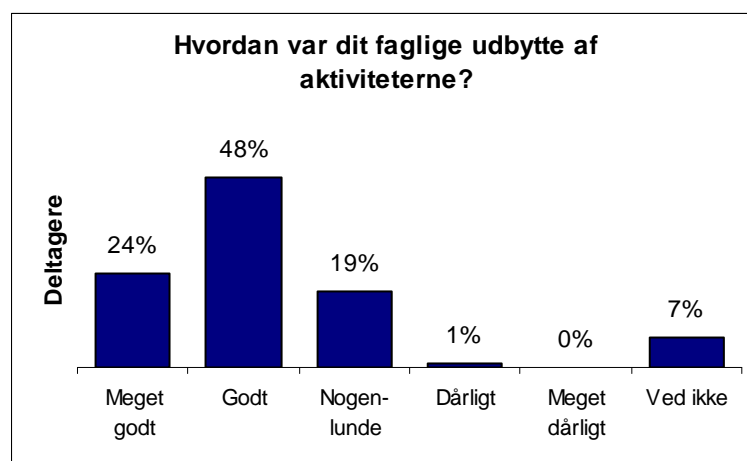
Tabel 4.6. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=87 og n=26), LXP, 2007

Både undervisere/vejledere/mentorer og projektledelserne synes, at unge med indvandrerbaggrund til en vis grad har fået et kompetenceløft som følge af aktiviteterne, som Puljen for uddannelsesguides har støttet.

Har midlerne fra Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides hjulpet med til at udvikle jeres værktøjer til rekruttering, vejledning og/eller fastholdelse af etniske unge?						
<i>Alle tal er i procent</i>	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	Slet ikke	Ved ikke
Undervisere/vejledere/mentorer	14	33	30	1	2	20
Projektledelser	27	42	27	4	0	0

Tabel 4.7. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=87 og n=26), LXP, 2007

Der er en holdning hos projekterne om, at der er blevet udviklet værktøjer til rekruttering, vejledning og fastholdelse af etniske unge i løbet af deres projekter.

Tabel 4.8. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=108), LXP, 2007

Næsten tre ud af fire af de unge elever/mentees mener, at aktiviteterne i projektforløbet har været *meget gode* eller *gode* for deres faglige udbytte. Kun en procent synes, det faglige udbytte har været *dårligt*.

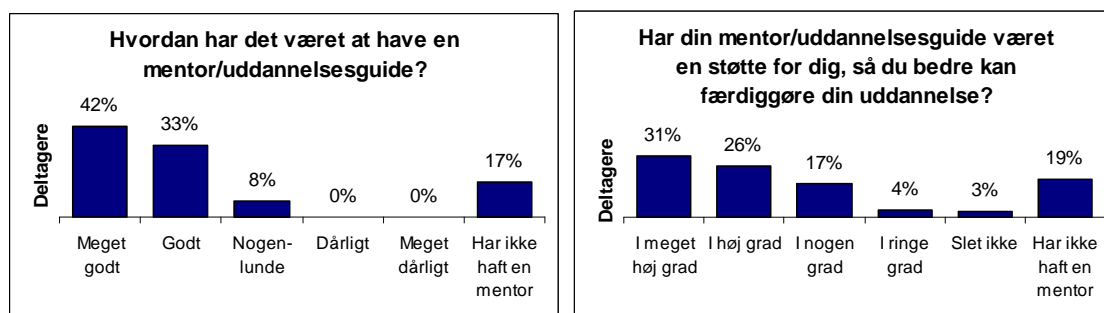
De unge elever/mentees fortæller, at det bedste ved projektet er, at

- Jeg får støtte til at gå videre i uddannelsessystemet.
- Man møder mange mennesker, som støtter en igennem uddannelsen.
- Det har været en stor succes med de projekter, vi har arbejdet med, for de kunne hjælpe mig med at skrive bedre.
- Det bedste var, at vi fik hjælp til noget, vi ikke kunne forstå.
- Ved at tage en uddannelse, får jeg mere og mere selvtillid og begynder at føle mig som et helt menneske.
- At få hjælp hvis jeg har brug for det, der er nogle gange jeg bare har brug for at snakke.
- Uddannelsesguider står til rådighed 24 timer.
- Nemt at få hjælp.
- Vejledning kan hjælpe med alt, den er tæt på hvor man bor, og der er ingen tidsbestilling.
- At jeg fik gennemført min uddannelse.
- Jeg blev god til dansk og fik mere information om dansk kultur.

Udvalgte deltagercitater, spørgeskema til deltagere. Maj 2007

4.3.1 Evaluering af mentorer og uddannelsesguides

I denne sammenhæng er der interessant at undersøge deltagernes vurdering af mentorprojekterne, idet der er flest projekter, som fokuserer på mentorer og uddannelsesguides i denne pulje.

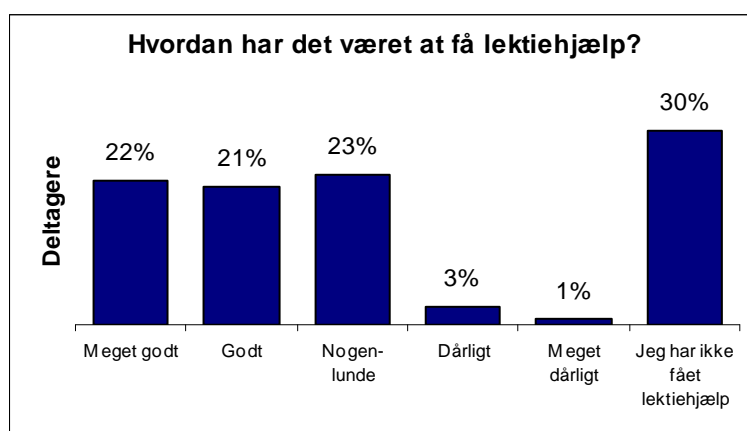
Tabel 4.9 og 4.10. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=102 og n=104), LXP, 2007

Evaluator kan konkludere, at der hos de unge, dvs. målgruppen for projekterne, er stor tilfredshed med mentorordningen. Hvis man i spørgeskemaet fjerner kategorien med de respondenter, som ikke har haft en mentor, synes 51 procent af deltagerne, det har været *meget godt* at have en mentor eller uddannelsesguide, mens 40 procent synes, det har været *godt*, og ni procent at det har været *nogenlunde*.

Det er en meget flot evaluering, som projekternes ledelser samt vejlederne, underviserne og mentorerne skal have stor ros for. Ser man stadig bort fra dem, der ikke har haft en mentor/uddannelsesguide, vurderer 70 procent, at deres mentor/uddannelsesguide *i meget høj grad* eller *i høj grad* har været en støtte for dem, så de bedre kan færdiggøre uddannelsen.

Både mentorerne, uddannelsesguider, vejledere og lærere har støttet de unge med lektiehjælp.

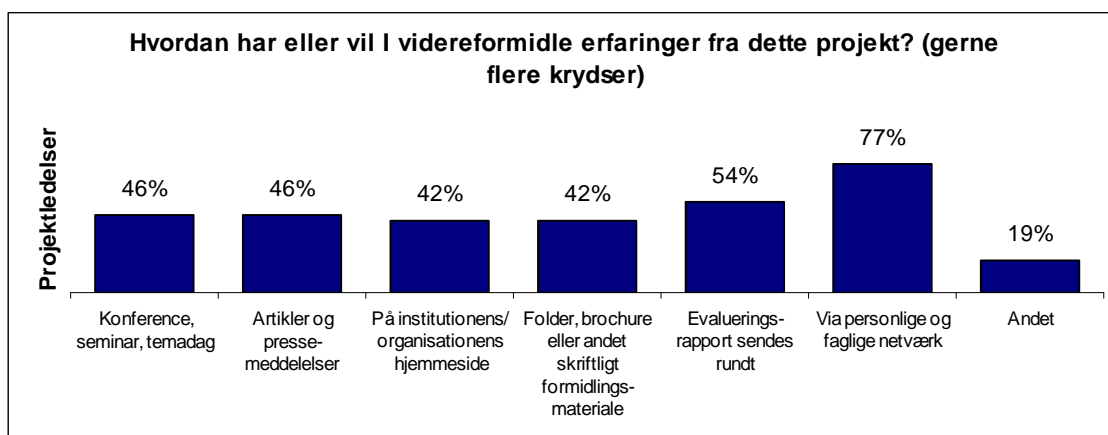

Tabel 4.11. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=104), LXP, 2007

Lektiehjælpen har i høj grad haft en effekt. 43 procent af de unge synes, at det er *meget godt* eller *godt*. Hvis man udelader dem, der har svaret, at de ikke har fået lektiehjælp, tegner der sig et endnu mere positivt billede af lektiehjælpen. Så siger 32 procent nemlig, det har været *meget godt*, 30 at det har været *godt*, 33 procent at det har været *nogenlunde*, og fire procent at det har været *dårligt*. En enkelt procent mener, det har været *meget dårligt*.

4.3.2 Videreformidling af erfaringer fra projekterne

Et af formålene med at få støtte fra ministerielle puljer er, at man skal formidle erfaringerne videre. Projekterne under Pulje for uddannelsesguides har eller vil formidle sine erfaringer videre som følger.

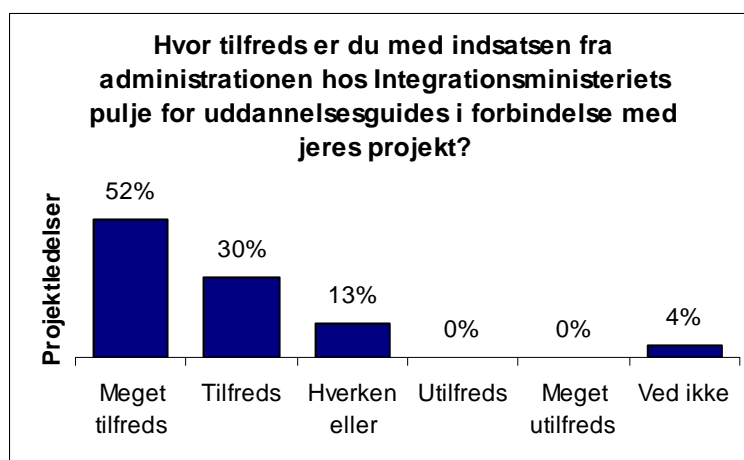

Tabel 4.12. Kilde: Spørgeskema til projektledelser, LXP, 2007

Projekterne vil således informere meget bredt om erfaringerne fra forløbene. Trefjerdedele informerer via deres personlige og faglige netværk. Det er ydermere interessant, at 46 procent af projekterne vil informere via artikler og pressemeddelelser.

4.4 Samarbejdet mellem INM og støttemodtagerne

Samarbejdet mellem Integrationsministeriet og de 33 støttemodtagere har generelt fungeret godt. Integrationsministeriet har velvilligt udvekslet informationer og erfaringer med projekterne. Enkelte projekter synes, at sagsbehandlingen omkring ansøgningerne er for lang. Men det generelle billede er yderst positivt, og der er heller ingen af projektlederne i spørgeskemaundersøgelsen, som udtrykker utilfredshed med indsatsen fra ministeriet.

Tabel 4.13. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n=23), LXP, 2007

Flere af projektlederne på de bevilgede projekter udtrykker sig generelt meget positivt om samarbejdet med Integrationsministeriet.

- Stor hjælp med vejledning – gode råd fra INM.
  - Har fungeret upåklageligt. Vi har desuden fået svar på spørgsmål hurtigt og præcist, og vi har fået tilsendt oplysningsmateriale af forskellige slags relevans for vores projekt.
  - Hos INM var der en god kommunikation og højt serviceniveau.
  - INM har givet gode generelle inputs via hjemmeside, foldere mv.
  - Kontakt til INM har været let og ubesværet.
  - Problemfrit samarbejde med INM's pulje.
  - Har ikke haft meget kontakt med INM.
  - Stor tak til INM for godt samarbejde og fleksibilitet mht. målgruppe.
- Udvalgte citater. Projektledere på støttede projekter. Spørgeskemaundersøgelse. Maj 2007

4.4.1 Projekternes samarbejde med Brug for alle unge kampagnen

Mange af de støttede projekter har et tæt samarbejde med kampagnen, Brug for alle unge, som Integrationsministeriet har gennemført siden 2003. Konkret har samarbejdet med Brug for alle unge kampagnen foldet sig ud i forbindelse med en række aktiviteter. Mange uddannelsesinstitutioner har haft besøg af kampagnens rollemodeller, nogle har deltaget i job- og uddannelsesbazaarer, mens andre har fået sparring og vejledning fra Brug for alle unges konsulenter. Flere de støttede erhvervsskoler har desuden haft et samarbejde med Brug for alle unge i forbindelse med flere af kampagnens underkampagner, for eksempel byggefagskampagnen, uniformkampagnen, SOSU-kampagnen og 100 praktikpladser på 100 dage-kampagnen.

4.5 Det bedste ved Puljen for uddannelsesguides

Det bedste ved Puljen for uddannelsesguides er efter evaluators mening følgende.

Flere gennemfører en uddannelse vha. Puljen for uddannelsesguides

På baggrund af denne evaluering kan LXP Consulting konkludere, at den formentlig største succes ved projekterne er, at det med støtte fra Puljen for uddannelsesguides er lykkedes eller vil lykkes med at få flere unge med indvandrerbaggrund til at gennemføre en uddannelse. Næsten halvdelen af projektlederne mener, at dette er sket *i meget høj grad* eller *i høj grad*. Desværre kan evalueringen ikke vise kvantitative statistiske data for dette.

Puljen har støttet projekter, der har leveret gode resultater

80 procent af projekterne vurderer, at resultaterne af deres forløb, som har modtaget støtte fra Puljen for uddannelsesguides, er mundet ud i *meget gode* eller *gode* resultater. Det er en succes. En lige så stor procentdel er meget tilfredse eller tilfredse med de kurser og den undervisning, som den ministerielle pulje har gjort mulig.

Støtte til at sætte ting i gang

Integrationsministeriets pulje har ikke bevilget svimlende beløb til projekterne, men 33 projekter er blevet sat i bevægelse, og flere af dem har allerede fået gode resultater. Støtten er givet til at sætte noget i gang, så man ikke skal starte forfra ude i uddannelsesinstitutionerne. Overordnet

er den største succes med denne Pulje for uddannelsesguides, at den har været et godt tiltag, som mange personer og projekter har nydt godt af.

Gode projekter fortæller ”de gode historier”

Mange af de 33 projekter, som har modtaget støtte fra Puljen for uddannelsesguides, yder et stort arbejde for at integrere unge med indvandrerbaggrund i det danske samfund og støtter dem i at gennemføre deres uddannelse og få et arbejde. Flere af projekterne er tilmed gode til at fortælle den ”gode historie” om deres forløb over for offentligheden, i aviser og på erfaringsudvekslingsarrangementer. Det gælder for eksempel projektet hos Brabrand Boligforening, som yder et stort stykke arbejde i et belastet område af en storby og ofte er i medierne af positive grunde.

Samarbejde med andre tiltag, fx INM’s Brug for alle unge kampagne

Projekter, der samarbejder med andre tiltag, for eksempel andre skoler, kommuner, virksomheder og ministerier, har mulighed for at yde bredere indsats over for målgruppen af unge med indvandrerbaggrund. Den brede samarbejdsflade gælder for mange af projekterne under Puljen for uddannelsesguides. Mange af de 33 støttede projekter har desuden samarbejdet med Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne og for eksempel haft besøg af rollemodeller eller deltaget i en af job- og uddannelsesbazaarerne, som er afholdt rundt omkring i landet.

5 Fem eksempler på mentor-projekter

Dette afsnit fokuserer på fem caseprojekter, der alle har modtaget støtte fra Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides. Projekterne er forskellige i tilgang, omfang og indhold og kan give inspiration og være relevante at læse for personer, der til daglig arbejder med unge med indvandrerbaggrund og er interesseret i mentor- og uddannelsesguideordninger. Der vil i afsnittet sat fokus på *de gode historier*.

5.1 Sammenfatning af de fem caseprojekter

Integrationsministeriet har i samarbejde med evaluator udvalgt følgende fem projekter som caseprojekter:

1. VUC Roskilde Amt
2. Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole
3. SOSU-C (tidligere Social- og Sundhedsskolen, Københavns Amt)
4. UU-København, Center for Vejledning, Københavns Kommune
5. Århus Amt (herunder fire uddannelsesinstitutioner)

De fem projekter har afviklet fem forløb med forskelligt fokus. Caseprojekt 1 har foregået i regi hos det tidligere Århus Amt og har været en konstellation af fire uddannelsesinstitutioner i ét projekt. Det har evaluator og ministeriet fundet interessant set i forhold til samarbejde, erfaringsudveksling og fælles resultater. Desuden fokuserer dette projekt bl.a. på en ung-til-ung mentorordning, hvor andre uddannelsessøgende fungerer som mentorer, og der er et par års forskel på mentor og mentee. Uddannelsesinstitutionerne er Social- og Sundhedsskolen i Århus, Langkær Gymnasium og HF, Randers HF & VUC samt Sygeplejeskolen i Silkeborg. Sidstnævnte har dog ikke fået ordentligt gang i sit projekt. Delprojekterne er relativt forskellige og har kørt mere eller mindre separate fra hinanden. Men fælles for dem er, at de unge mentees synes, det har fået rigtig meget ud af mentorforløbet.

Caseprojekt 2 hos VUC Roskilde skiller sig ud fra de andre caseprojekter, fordi det kun har opereret med én mentor til mange mentees. Mentoren har anden etnisk baggrund end dansk, men har boet i landet i mange år og er godt integreret. Der er på VUC Roskilde stor tilfredshed med mentorprojektet, som også har banet vej for øget opkvalificering af lærerne til det multikulturelle område.

Det tredje caseprojekt er et samarbejdsprojekt mellem Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole, og det er udvalgt, fordi det handler om voksne uddannelsesguides til de unge mentees på en teknisk skole og et handelsgymnasium. Uddannelsesguiderne har fået et antal timer stillet til rådighed til arbejdet i projektet, dvs. det er lønnet arbejde. Flere af uddannelsesguiderne er dog gået ud over de timer, de har fået. 38 elever med indvandrerbaggrund har været tilknyttet projektet. 28 hos Århus Købmandsskole og 10 hos Aarhus tekniske Skole. Projektet har rigtig gode erfaringer med at minimere frafaldet hos deltagergruppen. Der er stor tilfredshed med projektet hos både elever, lærere og ledelse på uddannelsesinstitutionerne.

Det fjerde caseprojekt har foregået hos SOSU-C i Brøndby og handler om voksne mentorer på en social- og sundhedsuddannelse. Mentorerne her er frivillige og ulønnede og har vidt forskellig baggrund. Nogen er lærere på skolen, mens andre kommer udefra. Mentoren har også haft vidt forskellige roller. Nogen har primært hjulpet sine mentees med lektier, mens andre har haft det sociale og integrationen i højsædet. SOSU-C fortsætter med mentorordninger, da projektet under Puljen for uddannelsesguides har ført til gode resultater.

Endelig er det femte caseprojekt hos UU-København udvalgt, fordi det har beskæftiget sig med mentorer og mentees fra et udsat boligområde, nemlig Mjølnerparken på Nørrebro i København. Projektet er en form for et brobygningsprojekt, der forsøger at få unge med indvandrerbaggrund ind på samt til at gennemføre en uddannelse. Mentorerne her har modtaget en mindre betaling for deres indsats. Der er tale om relativt unge mentorer, der dog har været nogle år ældre end de mentees, som de har hjulpet. I alt har 13 drenge været mentees i projekt AMUCK hos UU-København. Alle 13 søgte ind på en ungdomsuddannelse, men 3-4 faldt desværre fra i forløbet. Alligevel vurderes projektet at være en succes, da målgruppen har været udsatte unge.

Nu følger de fem caseprojekter.

5.2 Case 1: Tosprogede og VUC, VUC Roskilde Amt

Projekttitlel	Projekt Tosprogede og VUC	
Primære metoder	Én mentor med indvandrerbaggrund, vejledning, uddannelse af lærere	
Bevilling	Kr. 690.000	Tilsagnsår: 2005, 2006
Kontakt	Merete Kier, Marianne Lewinsky	

Projektets mentor vejleder. Foto: VUC Roskilde

5.2.1 Kort om VUC Roskilde

VUC Roskilde, der hed VUC Roskilde Amt som støttemodtager fra Puljen for uddannelsesguides, er et voksenuddannelsescenter med et bredt udvalg af undervisningstilbud, tilrettelagt som enkelte fag eller samlede forløb. Der bliver undervist om dagen og om aftenen på 9.-10. klasser og HF-niveau. VUC Roskilde har afdelinger i Greve, Køge og Roskilde. Alle tre steder bliver der undervist i Almen Voksenuddannelse (AVU), Forberedende Voksenundervisning (FVU) og HF (toårigt og som enkeltfag). Desuden er der mulighed for at få lektiehjælp i studieværkstedet.

5.2.2 Opstarten af projekt Tosprogede og VUC

Projektet ledes af underviser Merete Kier, der var med til at søge midlerne og starte forløbet op sammen med en anden underviser, Marianne Lewinsky. Den overordnede ansvarlige er forstander Anette Holst, VUC Roskilde. Projektledelsen har stor erfaring inden for undervisning, studievejledning og tosprogede.

VUC Roskilde har gennem de seneste år oplevet, at frafald, manglende dansk kundskaber og kendskab til dansk uddannelseskultur er de største hindringer for, at de tosprogede kursister får fuldført forløbet. Området med de tosprogede er således blevet gjort til et indsatsområde for

VUC i 2005-2006 samt 2006-2007 På den baggrund tog man initiativ til at skrive ansøgningen til Integrationsministeriet. Men der går noget længere tid end forventet, før VUC får svar på sin ansøgning. Svaret bliver heldigvis et ja.

Der er to målgrupper for projekt Tosprogede og VUC. Den første og primære målgruppe er de cirka 75 tosprogede kursister på VUC Roskildes AVU-afdeling, der ønsker at afslutte en 9. eller 10. klasse, ofte som adgangsbillet til andre ungdomsuddannelser. Projektet vurderer, at ca. 50 procent af disse unge har brug for ekstra opmærksomhed. Dertil kommer ca. 25 tosprogede kursister fra HF-afdelingen. Projektet vurderer, at der er behov for ekstra opmærksomhed til ca. 15 procent af dem.

Den anden målgruppe for projektet er VUC's undervisere, som ifølge projektansøgningen mangler nødvendige pædagogiske og sprogfaglige kompetencer til at undervise tosprogede kursister ud fra en inkluderende tilgang. Inkluderende undervisning handler om at få lærerne til at fokusere på og trække på kursisternes ressourcer og er inspireret af metoder, der er udviklet af Avedøre Gymnasium. Der er ved ansøgningstidspunktet ca. 60 lærere på VUC Roskilde, hvor projektet afvikles, samt i alt ca. 50 lærere i VUC's Køge og Greve-afdelinger.

En mentor er blevet ansat i en projektstilling til at tage sig af de kursister på AVU og HF, som har haft behov for støtte. I projektets to leveår har der været to mentorer tilknyttet. En hvert skoleår. Til mentorrollen udarbejder projektledelsen på andet projektår en funktionsbeskrivelse med beskrevne opgaver. Den første mentor rekrutteres blandt andet gennem opslag på jobbasen Ofir, mens den anden er en tidligere kursist, som en af projektlederne har meget positivt kendskab til, fordi hun har undervist hende i dansk. Begge mentorer er arabisktalende og har en videregående uddannelse som bygningsingeniør fra deres hjemlande. De har også begge boet i landet i mange år og har erfaringer med integrationsarbejde i Danmark. Mentorens rolle har ifølge ansøgningen primært været at vejlede og støtte kursisterne på sociale og personlige områder. Hun har ikke kendt så meget til uddannelsessystemet og har vist kursisterne videre til studievejledningen, når der har været behov for det. Derudover har mentoren hjulpet de unge med deres lektier. Det er faktisk lektiehjælpen, som har fyldt mest i mentorens hverdag.

”Mentoren har snakket med dem, som har haft svært ved at være her. De har familiære problemer og andre problemer. Vores mentor har qua det arabiske sprogkendskab nogle andre kanaler og kan tillade sig at spørge ind til en familiemæssig baggrund. De unge tror mere på det, hvis det er en, der selv har prøvet det og haft sine problemer.”

Citat. Projektkoordinator Marianne Lewinsky, VUC Roskilde. April 2007

Mentoren er med udgangspunkt i VUC's studieværksted kommet i kontakt med de unge, som har haft brug for hjælp. Hun havde i den forbindelse faste træffetider i studieværkstedet og ydede sparring med lærerne i undervisningen.

”Vi har manglet den professionelle mentor, der har det her filter. Fagligheden. Grusomheder går igennem og kræver en professionel. Derfor synes jeg, det har været godt at få tilknyttet den form for mentor.”

Citat. Underviser, VUC, Roskilde. April 2007

5.2.3 Projektets aktiviteter og mentorens rolle

Aktiviteterne er hovedsageligt bundet op på den tilknyttede mentor og hendes vejledning og støtte til kursisternes personlige og faglige udvikling. Erfaringerne har vist, at lektiecafé-en/studieværkstedet i det første år blev kørt for løst. Det første år af projektet nåede man ikke at organisere lektiecaféer, hvilket primært skyldes, at godkendelsen af projektet først kom meget sent, samt at den første mentor blev ramt af sygdom og var fraværende i en periode. Mentoren er til rådighed i studieværkstedet hver dag fra kl. 10-14. Generelt synes mentoren, at der har været for meget tid, hvor hun ikke har haft noget at lave. Underviserne er enige heri.

”Kursisterne har været for dårlige til at bruge hende. Vi var også ude til en uddannelsesbazaar, og der fandt vi ud af, at vores mentor har et kæmpe netværk. Hun var kendt i kommunen og vidt og bredt. Det kunne vi måske have udnyttet bedre. At hun var fast med på kursusholdene i dansk en eller to gange om ugen. Vi har også været for dårlige til at sige til kursisterne, at de nu også skal huske at bruge mentoren.”

Citat. Underviser, VUC, Roskilde. April 2007

Efter projektet skal flere lærere på VUC Roskilde arbejde med inkluderende undervisning. Konkret er målet, at minimum fire lærere skal uddannes til området, og minimum fem lærere indgår i et team om emnet efter forløbet. Det ender med, at fem lærere deltager i en studiekreds om inkluderende undervisning. Et af målene med efteruddannelsen er, at lærerne skal kunne konsolidere mentorfunktionen efter ophøret af mentorens ansættelse. To lærere deltager i en mentoruddannelse, som afholdes for VUC's egne midler – med henblik på at forankre mentorfunktionen. Derudover arrangeres og gennemføres en pædagogisk weekend i Sverige, som hele lærergruppen deltager i.

Desuden har projektet afholdt en årlig kulturdag på VUC, som har været velbesøgt. Der kom blandt andre to rollemodeller fra Brug for alle unge kampagnen og et hiphop-band. Derudover holdt en underviser fra RUC et oplæg. Det første år havde projektet ydermere besøg af den blandede etniske gruppe fra Contact på Betty Nansen Teatret, og med deltagelse af integrationskonsulenter fra Nørrebro og Integrationsministeriet. Det var ifølge mentoren og projektledelsen nogle gode dage.

Både lærere og kursister har gjort flittigt brug af mentorordningen og muligheden for at sparre med den arabisk- og dansktalende mentor. Især det første år har lærerne brugt ordningen meget. Projektledelsen har den holdning, at mentoren har været en god støtte til de pågældende lærere. For kursisterne er det især lektierne, de har haft brug for hjælp til. Her er studieværkstedet en hjælp, og de har fået ekstra hjælp fra deres lærere, som bliver rost for at gøre en god indsat for dem. Projektledelsen har gennemført nogle interview med lærere og fastslår på den baggrund, at flere kursister ikke har kunnet gennemføre opholdet på VUC uden en mentor. Denne kvalitative vurdering deler evaluator også efter sine interviews med både lærere, mentor og mentees.

Mentor nr. 2 når at have kontakt til 40-50 af de tosprogede på VUC i løbet af skoleåret 2006-2007. De fleste af dem har været under 25 år gamle. Nogle af dem hjælper hun meget, mens andre ikke rigtig har behov for at snakke med hende. Hun har været ude på holdene og deltaget i undervisningen. Lærerne har været gode til at hjælpe hende med at fokusere på, hvad man skal kigge på for at finde frem til dem, der har brug for hjælp. De typiske problemer hos de tosprogede er ifølge mentoren at lære sproget. Hun har brugt rigtig meget tid på at hjælpe dem med dansk. Mentoren er sikker på, at hun har været med til at sikre, at flere unge tosprogede er fastholdt i uddannelsen hos VUC i Roskilde takket være hendes indsats.

”Jeg er sikker på, at en 4-5 stykker ikke ville være her, hvis ikke jeg havde snakket med dem. Jeg hjalp dem med lektier og kunne se, de strålede, når de havde lavet opgaven færdig. Jeg prøvede at holde fast i den. ”Prøv at gennemfør det her. Det er din eneste mulighed for at få plads i det danske samfund”. Så gør de det.”

Citat. Mentor, VUC Roskilde. April 2007

En kursist understøtter mentorens udsagn. Hun siger blandt andet, at hun på et tidspunkt overvejede at stoppe, men mentoren fik en god, personlig snak med hende.

”Mine projekter var ikke gode nok, og det sagde min lærer til mentoren. Hun kom så og sagde, om jeg havde brug for hjælp til det og har fra den dag været meget hjælpsom. Hun siger aldrig nej, hvis man spørger om hjælp. Hun er god til at støtte os. Hun har sagt til mig, det er bedst, jeg gør det her færdig.”

Citat. Mentee, VUC Roskilde. April 2007

Projektkoordinator Marianne Lewinsky har også et positivt indtryk af projektet og mentoren.

”På VUC har vi ændret vores syn på de tosprogede, og normerne er generelt ændrede hen imod det accepterende. Det, tror jeg, skyldes, at vi har haft en mentor her.”

Citat. Projektkoordinator Marianne Lewinsky, VUC Roskilde. April 2007

Projektleder Merete Kiær er enig.

”Mange har klaret uddannelsen med hendes hjælp. (...) De mødes oppe i studieværkstedet og hygger sig. Der er en klub, og vores mentor kan godt sige noget til dem. Er lidt som en storesøster, som de lytter til. Går lige på og god humoristisk sans.”

Citat, projektleder Merete Kiær, VUC Roskilde. April 2007

At mentoren har kunnet tale arabisk har både været en fordel og en ulempe. Mentoren taler også kurdisk med nogle af kursisterne. Dermed får flere mentees ikke øvet det danske sprog. Til gengæld er det nemmere for mentoren at komme tæt på sin mentee, hvis der er mange personlige problemer, der skal behandles, inden den unge kan fokusere på at færdiggøre sin uddannelse. Flere mentees er glade for, at hun kan tale arabisk med dem.

Kompetenceudviklingen til rollen som mentor har været sparsom for begge de mentorer, som VUC Roskilde har haft tilknyttet projektet. Der er desværre ingen overlevering fra den første til den næste mentor i forløbet. Det savner mentor nr. 2. Det er projektledelsen enig med hende i. Der har ikke været besluttet opkvalificering til mentoren hos VUC Roskilde ud over introduktionsdagene til studieværkstedet. Mentoren udtrykker også et ønske om mere uddannelse ind i rollen som mentor.

”Marianne og Merete var enormt dygtige til at definere kriterierne, men jeg kunne godt bruge sparring med ministeriet eller den anden mentor. Jeg snakkede rigtig meget med dem om det, men kunne godt bruge det at trække på den anden person. Eller efteruddannelse, som Integrationsministeriet kan bidrage med. Jeg ved ikke hvordan, men ministeriet har enorme erfaringer med de her projekter. De kigger på projekterne. Konsulenterne kan holde foredrag, have en håndfuld mentorer, lave uddannelse. Hvilke problemer møder man? Hvilke roller har man? Hvad er du som mentor? Jeg ville enormt gerne have haft noget uddannelse.”

Citat. Mentor, VUC Roskilde. April 2007

5.2.4 Mål med projektet

Det formentlig vigtigste mål med projekt Tosprogede og VUC er at udvikle arbejdet med tosprogede kursister, så en større del gennemfører deres uddannelsesforløb. Frafaldet skal konkret være nedbragt med 10 procent hos de tosprogede kursister. Desuden er det et mål at øge vejledningen af den enkelte kursist, fagligt og læringsmæssigt. Et tredje mål med projektet er, at en større del af lærerne i højere grad end ved ansøgningstidspunktet ser de tosprogede kursister som en ressource i undervisningen.

”Målingen skal være lige efter skolestart. Vi tæller antallet af kursister op dér, men statistisk er det svært. Vi kan gætte ud fra deres navne, men kan ikke se, om de har brug for vejledning og mentorhjælp. Vi satte alle lærere til at notere, hvor mange tosprogede der havde et behov for hjælp.”

Citat. Projektkoordinator Marianne Lewinsky, VUC Roskilde. April 2007

Derudover er målene med projektet, at der skal fokuseres på en mentorordning. Det er lykkedes. Gennemgangen af projektets mål viser, at de vigtigste mål som igangsætning af mentorforløbet og efteruddannelse af underviserne er lykkedes, mens flere af de andre mål ikke er blevet indfriet. Vigtigst af alt er nok, at bevidstheden hos både lærere og kursister er øget omkring de integrationsfaglige emner. Emnet har blandt andet været på dagsordenen på pædagogiske dage og interne møder. Mindst lige så vigtigt er det, at kursisterne føler, de har fået den hjælp fra mentoren og underviseren, som de har haft brug for.

5.2.5 Tilfredshed hos ledelse, undervisere, mentor og mentees

På trods af mange års erfaring med undervisning har projektleder Merete Kiær ikke tidligere erfaringer med at have en mentor tilknyttet. Det har været *learning by doing*. Hun kunne godt forestille sig hjælp til selve projektlederrollen. Rollen er imidlertid udført flot. Marianne Lewinsky ser sig selv som mentor for den mentor, de har tilknyttet. Hun har været med til at lære hende op.

”Jeg savner en konsulent, som vi kan få rådgivning af på nogle af de her områder. Jeg ved ikke, om de har det ved ministeriet. Hvis der var et system, hvor de kom ud og var supervisorer på en måde.”

Citat. Projektkoordinator Marianne Lewinsky, VUC Roskilde. April 2007

Generelt er der meget stor tilfredshed hele vejen rundt om projekt Tosprogede og VUC.

”Det bedste har været, at der er sket en mentalitetsændring i hele institutionen. Integration er nu en opgave, som alle lærere har lyst til at være med til at løse. De tosprogede er ikke problemer, det er bare en anden type konflikter. (...) Det har været et godt projekt, for det har flyttet barrierer her i huset. Det har været berigende for mig også, selv om jeg har læst international pædagogik og har erfaring med at arbejde i Afrika. Det er blevet en del af hverdagen.”

Citat. Projektkoordinator Marianne Lewinsky, VUC Roskilde. April 2007

Projektlederen er enig i, at det har været et godt projekt, men synes, at det har været meget at se til i forløbet.

”Arbejdsbyrden har været det værste ved projektet. Vi har skullet styre det ved siden af. Jeg har ikke fortrudt, at vi tog det. Der er hul igennem til de tosprogede. Dem vi har i øjeblikket. (...) Det her projekt har gjort en forskel. Vi skulle være meget utrygge, hvis ikke vi havde haft projektet. Vi er klædt på til at tackle de ting. Vi vil gerne have en eller anden fortsættelse af ordningen. Det er ærgerligt, at det holder op. Vi må arbejde på det. Jeg kan ikke se, hvad der sker næste år, når de tosprogede kommer op i værkstedet, og der ingen mentor er. Så må vi andre tage over.”

Citat, projektleder Merete Kiær, VUC Roskilde. April 2007

Underviserne har været tilfredse med mentorprojektet og ledelsens indsats.

”Jeg har været meget tilfreds med Merete og Mariannes indsats. Vi kunne være bedre til at evaluere undervejs og spørge, får hun nu de kursister, hun har brug for? Men jeg har stor respekt for Marianne og Merete, for der er meget administrativt forbundet med et projekt, som modtager støtte fra Integrationsministeriet. (...) Det har givet, at der har været en person, der forstår dem og kan tale deres sprog. Det giver også et godt image til os, at vi kan tilbyde den funktion. Det kan tiltrække flere. Vi har som undervisere også sat det på dagsordenen og haft fokus.”

Citat. Underviser, VUC, Roskilde. April 2007

Projektledelsen synes, der har været et tilfredsstillende samarbejde med Integrationsministeriet om projektet. En konsulent fra ministeriet har stillet sig til rådighed for sparring i forbindelse med opstarten. Sagsbehandleren på Puljen for uddannelsesguides har i høj grad ”ladet dem være i ro”, som projektlederen siger.

Også kursisterne har gode erfaringer fra forløbet. Mentoren har ifølge de fleste mentees gjort en forskel for dem. Udvalgte citater fra mentees:

- Jeg ville have haft det meget sværere her, hvis ikke mentoren var her. Jeg havde Marianne som underviser, og hun hjalp mig, men det var bedre med mentoren.
- Hun var god, ok til at hjælpe med engelsk. Men jeg fik mest ud af det på det personlige område.

Citat. Mentees, VUC Roskilde. April 2007

Mentoren selv siger:

”Merete og Marianne har gjort det udmærket. Jeg har fået hjælp fra dem. Det her projekt er en god mulighed for mig at blive klogere med hensyn til tosprogede, både fagligt, kulturelt og socialt. Efteruddannelse af lærerne og mentorerne er det vigtigste i et projekt som dette.”

Citat. Mentor, VUC Roskilde. April 2007

Foto: VUC Roskilde

5.2.6 Information og erfaringsspredning

Forankringen og erfaringsspredningen fra projektet baserer sig på rapporteringerne til Integrationsministeriet og information på ministeriets erfaringsbase. Projektgruppen holder desuden oplæg på de to øvrige VUC-afdelinger i samarbejdet og deltager i konferencer og arbejdsgrupper samt følger op i skrevne medier og fagblade med fokus på projektets udvikling. Endvidere har en konsulent fra Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne holdt oplæg på et arrangement, som blev afholdt med fokus på tosprogede og VUC. Dette oplæg gav ifølge projektledelsen inspiration til lærernes arbejde.

Derudover lykkedes det projektet at få en stor artikel i en lokal avis omkring deres projekt og samarbejdet om tosprogede kursister på VUC.

Projektet hos VUC Roskilde har deltaget i arrangementer under Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne. Blandt andet har de udover samarbejdet med konsulenten fra kampagnen, haft besøg af to rollemodeller og deltaget i en bazaar, arrangeret af kampagnen og det lokale UU-center.

5.3 Case 2: Uddannelsesguidning af nydanske elever, Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole

Projekttitle	Uddannelsesguidning af nydanske elever	
Primære metoder	Voksne danske uddannelsesguider, vejledning	
Bevilling	Kr. 300.000 + 200.000 = 500.000	Tilsagnsår: 2004, 2005
Kontakt	Jens Peter Christensen (Århus Købmandsskole), Sussie Jensen (ATS)	

5.3.1 Kort om tilskudsmodtageren

Århus Købmandsskole er en erhvervsskole med afdelinger på seks lokaliteter i Århus og omegn. Skolen tilbyder uddannelser inden for handelsgymnasiet, erhvervsuddannelser (HG med specialiseringer), erhvervsakademiet (2-årige akademiuddannelser) samt forskellige kurser. Århus Købmandsskole modtager årligt cirka 20.000 elever og kursister, og der er ansat mere end 500 fuld- og deltidsmedarbejdere på skolen.

Projektet er gennemført i et nært samarbejde med Aarhus tekniske Skole. Der er 27 forskellige uddannelser og en række forskellige kurser på Aarhus tekniske Skole, der har ca. 650 medarbejdere, som fysisk er placeret på fire forskellige adresser i Århus. Kerneydelserne for Aarhus tekniske Skole er erhvervsuddannelser, HTX, akademiuddannelser og voksen- og efteruddannelser.

Både Århus Købmandsskole, men især Aarhus tekniske Skole, er langt fremme som ildsjæle på integrationsområdet. Således har Aarhus tekniske Skole selv gang i mange integrationsprojekter og er en af de otte samarbejdsskoler under den Task Force-enhed, som er en del af Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne.

5.3.2 Opstarten af Uddannelsesguidning af nydanske elever i erhvervsuddannelserne

Baggrunden for projektet er, at de to samarbejdende skoler har bemærket en procentvis dårligere repræsentation af unge nydanskere på erhvervsuddannelserne. Undersøgelser viser ydermere, at der er større frafald hos de unge nydanskere, der påbegynder en erhvervsuddannelse, og de har sværere ved at finde en praktikplads. Det har fået inspektør Jens Peter Christensen og en studievejleder fra Århus Købmandsskole til i samarbejde med direktør Annette Lauridsen og tosprogskoordinator (og uddannelsesguide for fem deltagere i dette projekt) Sussie Jensen fra Aarhus tekniske Skole at undersøge mulighederne for at gøre en ekstra indsats over for disse unge med indvandrerbaggrund. De to skoler har tidligere haft et velfungerende samarbejde om projekter. Fordelen ved at slå sig sammen som to skoler er ifølge projektlederen, at der bliver en bredere repræsentation af indsatsen over for de unge med indvandrerbaggrund.

5.3.3 Projektets aktiviteter

Projektets primære indhold har været at etablere en ordning med uddannelsesguides, som hjælper og vejleder unge med indvandrerbaggrund på de to skoler. Uddannelsesguiderne har hovedsageligt dansk baggrund og er lærere på skolerne. Fordelen ved at have den type uddannelsesguides er, at de har værdifuld erfaring og en god viden om det danske uddannelsessystem og offentlige system i øvrigt. På grundforløbet er der ydermere blevet etableret en udvidet kontaktlærer-/vejlederfunktion og en udvidet lektiecafé samt ekstra støtte og motivation til praktikpladssøgning.

”Det har været sværere end normalt at finde praktikplads, men det har kunnet lade sig gøre. Når én er kommet ud og har vist sig at være en succes, er der blevet plads til flere i virksomheden.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

Målgruppen har især været nye elever, igangværende elever og praktikparate elever, der har haft behov for rådgivning og vejledning med hensyn til uddannelse, praktikpladssøgning og efterfølgende beskæftigelse. En tredjedel af eleverne hos Århus Købmandsskole var lige startet på grundforløbet, en tredjedel var i overgangen til hovedforløbet og en tredjedel i hovedforløbet. Ved opstarten af forløbet inviterede skolen alle dens tosprogede elever til et informationsmøde, og derefter skulle de melde sig til, hvis de ville være med.

”Vi kan ikke tvinge dem til at være med, det giver ikke et godt resultat. Problemet er at spotte de elever, der har behov for det.”

Citat. Studievejleder, Århus Købmandsskole. April 2007

De fleste af de udvalgte personer på den tekniske skole har kun været i Danmark i 3-4 år og havde behov for støtte og hjælp. Kendetegnen for deltagerne fra Århus Købmandsskole er, at de fleste har været i Danmark længere end 3-4 år.

I alt har 38 unge elever med indvandrerbaggrund været mentees i projektet. Hver skole har været ansvarlig for sin del af projektet. Det vil sige, at Århus Købmandsskole har haft 28, og Aarhus tekniske Skole har haft 10 mentees. Uddannelsesguiderne har fået fordelt de unge mellem sig, så den enkelte lærer har haft mellem 3-7 elever. Uddannelsesguidernes rolle har primært været at støtte op om elevernes faglige og personlige problemer og udfordringer. Det har ført til

møder og mailudveksling om arbejdsmarkedet, uddannelse, hjælp til lektier og job- og praktikansøgninger, fravær på uddannelsen etc. De faglige emner har haft størst fokus.

Efter det første år er alle de tilknyttede elever ifølge projektet stadig i uddannelse. Det skønnes fra projektets side, at dette skyldes den ekstra tid og tætte kontakt til eleverne, som udgør en markant forskel i forhold til at fastholde de nydanske elever i uddannelsessystemet. 32 af dem er i et grund- eller hovedforløb i de tekniske eller merkantile områder. De sidste seks unge er skiftet til SOSU-uddannelsen, søfart eller VUC og er således stadig i uddannelse. Der er eksempler på, at uddannelsesguiderne har vedholdt kontakten til de elever, som er stoppet eller har skiftet uddannelse i forløbet. Det har de gjort helt frivilligt og uden om projektets afsatte timer.

Tosprogskoordinatoren fra Aarhus tekniske Skole har været hjemme og besøge forældrene til de fem elever, hun har været ansvarlig for som uddannelsesguide.

”Eleverne mærker hurtigt, at et menneske interesserer sig for dem. Jeg har været hjemme hos mine elevers forældre, og jeg har været i biografen med de unge. Der var en, der havde problemer med at komme om morgenen. Vi aftalte, at jeg hver morgen lige ville komme hen og sige hej. Dette lille morgenritual fik efterfølgende eleven til at komme hver dag.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

Der har blandt andet været afholdt et inspirationsseminar med en ekstern oplægsholder, som satte fokus på interkulturel kompetence og skolernes evne til at fastholde nydanske elever. Arrangementet skulle ifølge ansøgningen gennemføres med 100-150 undervisere fra Aarhus tekniske Skole og Århus Købmandsskole. Kurset havde deltagelse af Naser Khader og var et gå-hjem-møde.

”Vi holder løbende kurser for vores lærere. Alle kontaktlærere får tilbudt et efteruddannelseskursus. Der er et modul med interkulturel kompetence. Alle vores mentorer er certificerede. Kurset er et endags opstartskursus med efterfølgende halve opfølgingsdage.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

I skoleåret 2005-2006 har projektet fået midler til at fortsætte forløbet for de 32 tilbageværende unge i forløbet. 24 på Århus Købmandsskole og 8 på Aarhus tekniske Skole. Projektet er blevet udvidet med følgende tiltag:

1. Ekstra fokus på erfaringsudveksling med skolens øvrige medarbejdere
2. Kompetenceudvikling af kontaktlærere – kurser
3. En ekstraordinær kontakt til erhvervslivet

Der er gennemført kurser for kontaktlærerne, så de kan følge den enkelte elev gennem hele uddannelsesforløbet som uddannelsesguider, både i grundforløbet, i overgangen til praktikplads og i praktikpladsforløbet med en nødvendig kontakt til praktikvirksomheden. Desuden skulle der gennemføres et kursus for uddannelsesguider om praktikpladsopsøgende arbejde. Dette kursus er til evaluators kendskab aldrig blevet gennemført på Århus Købmandsskole, og de interviewede uddannelsesguider efterspørger et kursus. Aarhus tekniske Skole har haft ti personer på det pågældende kursus.

For hver af de 32 elever skal der ifølge projektets ansøgning udarbejdes en formålsbeskrivelse med angivelse af særlige vejledningsmæssige tiltag over for eleven og en status på den enkelte elevs resultater i uddannelsesforløbet. Nogle af uddannelsesguiderne fortæller i interviewet med evaluator, at de har lavet denne beskrivelse eller logbog, mens andre siger, de ikke har.

5.3.4 Målsætninger og succeskriterier

Projektets mål er, at flere unge nydanskere

1. starter på et grundforløb
2. træffer et bredt uddannelses- og erhvervsvalg
3. fastholdes i uddannelsessystemet
4. færdiggør deres grundforløb
5. får en praktikplads
6. fastholder praktikpladsen

Projektet vurderer i sin rapport for oktober 2005, at målene er godt på vej til at blive indfriet. AD 1: I et samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning besøger projektets uddannelsesguider folkeskoler for at orientere om uddannelserne og få flere til at starte på et grundforløb. Der er endvidere samarbejdet med den etniske afdeling hos AF i Århus om rekruttering af disse elever. AD 2: Uddannelsesguiderne målretter en individuel vejledning, og der er etableret en "uddannelses-bod" i Bazar Vest, det multietniske marked ved Gellerup-parken, hvor der bliver informeret om erhvervsuddannelserne. AD 3 og 4: Uddannelsesguiden samarbejder med elevernes kontaktlærere og øvrige lærere. Ved truende frafald går uddannelsesguiden ind og vurderer, hvad der skal gøres. Uddannelsesguiden har overblik over de forskellige uddannelser og kan i øvrigt henvise eleverne til andre muligheder som lektieværksteder og ekstraundervisning. Uddannelsesguiden kan desuden hjælpe eleverne med at etablere kontakt til relevante myndigheder, hvis det viser sig, at det er personlige eller familiemæssige problemer, der er årsag til, at der er fare for frafald fra uddannelsen. AD 5 og 6: Projektet har været med til at sætte fokus på nydanske lærlinge. Projektet har en klar fornemmelse af, at en uddannelsesguide kan være med til at fjerne eventuelle barrierer hos en virksomhed, første gang den ansætter en nydansk lærling.

"En lærer har læst min ansøgning og giver mig gode råd. Også efter jeg er stoppet her på skolen. Sender ting til min e-mail. Jeg har søgt 27 steder nu. Min lærer kender meget til det danske arbejdsmarked og hjælper mig."

Citat. Elev/mentee, Århus Købmandsskole. April 2007

Ikke alle deltagerne i projektet har været i praktik. En af de tre elever fra HG2-forløbet, som evaluator interviewede, kom aldrig i praktik, selv om han søgte mange pladser.

Det forventede resultat med projektet er, at "flere unge nydanskere gennemfører en erhvervsuddannelse". Ved projektets afslutning var kun 2 af de 28 elever fra Århus Købmandsskole frafaldet en uddannelse (en elev med kinesisk baggrund rejste tilbage til Kina, en anden har et arbejde i en butik). Seks af de 28 er som nævnt i anden ungdomsuddannelse, mens resten er i praktik i en virksomhed inden for det merkantile område. I interviewet med projektledelsen fortæller inspektøren fra Århus Købmandsskole, at skolens generelle frafaldsstatistik til sammenligning viser, at frafaldet blandt nydanske elever de seneste år har ligget på 40-45 procent på grundforløbet. Projektlederen mener, at projektet både kvalitativt og kvantitativt har været en stor succes.

"Det er helt klart, at det er lykket flere at komme igennem. Helt klart. (...) Projektet er gennemført med et spinkelt statistisk grundlag, men der er ingen tvivl om, at det har virket."

Citat. Projektleder Jens Peter Christensen, Århus Købmandsskole. April 2007

Aarhus tekniske Skole har målt projektets betydning for frafaldet ved at udtage en kontrolgruppe, bestående af personer i målgruppen, som *ikke* har deltaget i projektet. Aarhus tekniske Skole har så sammenlignet kontrolgruppen med de ti unge, som har deltaget i dette projekt. Resultaterne taler for sig selv.

”Vi har lavet en kontrolgruppe på de ti, vi har haft. Tilfældigt udvalgt. Der var syv i kontrolgruppen, der faldt fra, mens ingen af de ti, der deltog i projektet, faldt fra.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

Udtagelse af en kontrolgruppe er et godt tiltag i projekternes egne evalueringer, hvis ikke projekterne har foretaget målinger af eksempelvis elevernes frafald og gennemførelsesprocent ved starten og afslutningen af projektet. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at denne kontrolgruppe skal være helt tilfældigt udvalgt, så validiteten sikres.

5.3.5 Omfattende profilering og erfaringsspredning

Projektet har været meget profileret i medierne og har fået stor opmærksomhed i uddannelsesverdenen. Blandt andet har der været en helsides artikel og mindre artikler i Jyllands-Posten, både den landsdækkende avis og Århus-sektionen. Der har været artikler på AF Århus' hjemmeside og i Politiken. Projektet har sågar haft et indslag i en fransk tv-station.

Flere ministre har henvist til projektet og de tiltag, der er i gang på integrations- og uddannelsesområdet på Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole. Direktør Annette Lauridsen fra Aarhus tekniske Skole har desuden holdt et oplæg om frafaldet hos unge med indvandrerbaggrund på en konference i Globaliseringsrådet i august 2005. Og tosprogskoordinator Sussie Jensen har holdt flere oplæg på diverse andre konferencer.

5.3.6 Tilfredshed hos ledelse, uddannelsesguides og elever

Projektledelsen skriver i sin statusrapport fra oktober 2005, at erfaringerne fra projektet tyder på, at ”den ekstra støtte- og vejledningsindsats i forhold til målgruppen på alle måder er værdifuld”. På det tidspunkt er alle tilknyttede elever fortsat i uddannelse, og projektet har gjort, at de to skoler har øget sin viden og erfaring på områder som forældrekontakt, virksomhedskontakt og frafaldsproblematik. Endvidere mener projektet, at uddannelsesguidernes personlige engagement i den enkelte elev giver skolerne en uvurderlig indsigt i målgruppens generelle problemstillinger – forhold som ifølge inspektør Jens Peter Christensen opkvalificerer skolerne til at få flere nydanske unge i gang med en erhvervsuddannelse samt at fastholde dem i uddannelsen.

Hos eleverne med anden etnisk baggrund end dansk er der tilfredshed med projektet.

”Det her projekt har helt sikkert gjort en forskel. Det kunne gøre en større forskel, hvis lærerne havde mere praktisk arbejds erfaring fra virksomheder. Men alle elever har brug for støtte, også danskere. (...) Jeg synes, de skal fokusere på mentorordninger, hvor der er unge mentorer med anden etnisk baggrund. Det virker bedst. Når de kan, kan vi også”

Citat. Elev/mentee, Århus Købmandsskole. April 2007

Uddannelsesguiderne har generelt været tilfredse med projektet. En lærer siger, ”det har været et fremragende godt tiltag”, som de alle gerne støtter op omkring en anden gang. Det har stået klart for dem, at det først og fremmest har handlet om at guide de unge.

”Vi har fået meget frie tøjler inden for nogle rammer. Så har vi haft møder, hvor vi opsummerede. Vi har også kunnet kontakte teknisk skole og har haft møder med dem et par gange for at høre, hvad de har gjort.”

Citat. Lærer og uddannelsesguide, Århus Købmandsskole. April 2007

Hun suppleres af en kollega.

”Det bedste ved projektet er at se de unge i dag, hvor de er færdige med uddannelsen. Se dem som selvstændige mennesker, der er stolte af, hvad de har nået.”

Citat. Lærer og uddannelsesguide, Århus Købmandsskole. April 2007

Projektledelsen fra både Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole synes, at samarbejdet mellem de to skoler har fungeret godt. Der har været løbende møder og erfaringsopsamling. Desuden har de to skoler i forvejen et godt samarbejde på mange andre områder.

”Jeg synes, at skatteborgerne har fået noget for pengene her i projektet. Hos os kan alle nu få en mentor, og det er afholdt for vores egne midler. Det virker. Vi har lavet en beregning, der siger, at bare man har fire elever i folden, som ellers falder fra, kan det finansiere 54 elever i uddannelse. Det har vores vicedirektør beregnet.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

Inspektøren for Århus Købmandsskole er enig i det positive indtryk af projektet.

”Jeg har den holdning, at den her type aktivitet er der, hvor man får mest for pengene. Tilsyneladende har det så god en effekt. Men det skal være nogle engagerede guider. De skal have en mentoruddannelse. Det her er effektivt. Mentorprojekter virker, hvis guiderne virker. Vi overvejer at tilbyde en mentorordning til alle vores elever.”

Citat. Projektleder Jens Peter Christensen, Århus Købmandsskole. April 2007

Aarhus tekniske Skole er enig i, at der er behov for uddannelse af guiderne/mentorerne.

”Hvis vi skulle lave projektet om igen, kunne vi da godt bruge noget materiale om mentorrollen samt måske et kursus. Det kunne ministeriet hjælpe med. Vores mentorer får en mentoruddannelse nu. (...) Vi skal væk fra det med tosprogede. Alle har brug for en mentor. Læreren vokser med opgaven, når han opdager, at det her faktisk har en betydning for eleven.”

Citat. Tosprogskoordinator Sussie Jensen, Aarhus tekniske Skole. April 2007

Lærerne fra Århus Købmandsskole er enige i, at der bør være et kursus for uddannelsesguiderne eller mentorerne ved opstarten af forløbet. Det kunne ifølge en lærer være et 2-dages kursus, hvor der både var en fra skolen og en udefra, som fortalte om den kommende opgave som uddannelsesguide eller mentor.

5.4 Case 3: Projekt Mentorordning, SOSU-C, Brøndby

Projekttitlel	Mentorordning i De Grundlæggende Social- og sundhedsuddannelser i Københavns Amt	
Primære metoder	Voksne mentorer med forskellig baggrund, lektiehjælp, social støtte	
Bevilling	Kr. 150.000	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Anne Margrethe Bjerkan, Bente Kofoed	

Foto. En mentee og mentor fra SOSU-C

5.4.1 Kort om SOSU-C

SOSU-C (tidligere Social- og Sundhedsskolen, Københavns Amt) er forkortelsen for Social- og Sundhedsuddannelsescentret. Geografisk er centret placeret med afdelinger i Brøndby, Gladsaxe og Herlev. Herlev er uddannelses- og udviklingsafdelingen, mens Brøndby og Gladsaxe har grunduddannelserne, Social- og sundhedshjælper, Social- og sundhedsassistent, PGU og Grundforløbet. De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser er vekseluddannelser. Det vil sige, at der veksles mellem skole- og praktikforløb.

5.4.2 Opstarten af mentorprojektet

I starten af 2004 blev det besluttet, at SOSU-C ville søge midler fra Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides. Initiativtagerne og projektlederne er underviserne Anne Margrethe Bjerkan og Bente Kofoed samt skolelederen og souschefen på stedet. Endelig har også studievejleder Marianne Munk Nielsen haft en organiserende og aktiv rolle i projektet.

Projektledelsen har bemærket, at mange elever føler sig isolerede både i den teoretiske og praktiske del af uddannelsen, og de har ikke den nødvendige kontakt til elever med dansk baggrund eller generelt med danskere. Modsvarende har projektet oplevet, at der både inden for og uden for uddannelsen findes personer, som er villige til at gøre en indsats for at få flere med indvandrerbaggrund integreret i samfundet, uddannelserne og arbejdsmarkedet.

Målgruppen for projektet er både nuværende og kommende elever med indvandrerbaggrund. På tidspunktet for ansøgningen havde mere end en tredjedel af eleverne i de grundlæggende SOSU-uddannelser anden etnisk baggrund end dansk.

Projektet blev startet op den 1. august 2004 og afsluttet den 31. juli 2005, men efterfølgende har SOSU-C fået flere midler fra dels skolens udviklingsmidler og dels andre puljer hos Integrationsministeriet og kører således mentorordningen videre.

5.4.3 Aktiviteter og information

Projekt Mentorordning har gjort det muligt for SOSU-C at tilbyde elever med indvandrerbaggrund en mentor, som er en velfungerende person, der via sine ressourcer støtter eleven på de områder, der er behov for. Kendetegnende for projektet er, at mentorerne har været frivillige og ulønnede. Det kan være faglige drøftelser, støtte til opgaveskrivning, sproglig støtte og træning eller kulturel forståelse og personlige udvikling. Projektet lægger vægt på, at det er frivilligt at indgå i projektet. Udbyttet af ordningen skal være gensidigt for både mentor og mentee, og mentorskabet bygger på menneskelige relationer, herunder mødet med den danske kultur under mere private/personlige former.

Projektets væsentligste og i første omgang vigtigste aktivitet er, at projektledelsen skal matche mentees med mentorerne. Herefter bliver hovedaktiviteten det ”decentralt styrede” samarbejde mellem mentor og mentee.

”Jeg har brug for meget hjælp til at læse og skrive, og min mentor hjælper mig meget. Det er godt. Vi taler om skolen. Nogen gange om familien også. Vi mødes en gang om måneden. Jeg ringer til hende. Hvis jeg har brug for hjælp. Jeg har ikke haft så meget kontakt til danskere og samfundet, så det har jeg nu.”

Citat. Mentee, SOSU-C. April 2007

Projektet har opstillet klare retningslinier for, hvordan opstarten og det første møde mellem mentor og mentee finder sted. Det er mentee, der tager initiativ til mødet. Mødestedet skal være et neutralt sted, for eksempel på skolen eller på en café, men kan senere være hjemme privat hos en af parterne. Det første møde skal ikke afsluttes med at aftale tid for det næste møde, for begge parter skal have tid til at reflektere over, om der er basis for et samarbejde. Efter første møde skal begge parter ringe til projektgruppen hos SOSU-C for at fortælle, hvordan det er gået.

Projektet er delt op i otte faser. Den første handler om vidensøgning i forhold til mentorprojekter og klargøring til matchningsprocessen. Der er blevet foretaget litteratursøgninger og taget kontakt til organisationer, der har erfaring med mentorordninger, hvilket primært har været KVINFO. Derudover har den nedsatte projektgruppe deltaget i et mentorkursus og en mentor-konference i Vejle. Fase 2 går ud på at informere om det nye tiltag med en mentorordning. Der er blevet udarbejdet og uddelt en pjece om emnet og lagt informationer på SOSU-C's hjemmeside. Endvidere er der i denne fase blevet afholdt et informationsmøde med 35 deltagere og udsendt fem nyhedsbreve i løbet af projektperioden.

Mentorerne er blevet rekrutteret via FOA's netværk. Pjecerne blev delt ud via disse netværk. Der har været artikler i forskellige aviser, afholdt informationsmøder og informeret via uddannelseskonsulenterne i kommunerne. De uddannelsesansvarlige på sygehusene blev også informeret. Projektet har ikke haft et samarbejde med lokale virksomheder eller andre uddannelsesinstitutioner. Det er primært kommuner, der har været et samarbejde med.

Mentorerne på dette projekt har ikke været på et decideret kursus i, hvordan man fungerer som mentor. Men projektet udvikler i 2007 et 2-dages kursus, som mentorerne vil få et bevis for at deltage i. I dag får både mentees og mentorer et bevis, når de har været med i mentorordningen i et år. På beviset står anført, hvilke faglige indhold afholdte workshopdagene har haft. Mentorerne synes, at det er en god idé med egentlig mentorkurser.

”Det er vigtigt. Man kunne godt her have sagt, der er et tilbud om et kursus i mentor. Man kan for eksempel lære om kultur. Hvad skal man være opmærksom på, når man er mentor? Hvordan undgår man at komme til at tale ned til sin mentee? Skal man bare køre på eller stoppe op? Det er vigtigt at lære at afgrænse over for mentee. Det er ens mentee, som skal komme frem til en løsning. Man skal ikke selv proppe en løsning ned. Hvad skal man ikke gøre her? Hvor er dilemmaet?”

Citat. Mentor, SOSU-C. April 2007

Flere af de mentorer, der er undervisere, mener ikke, at det er nødvendigt med et kursus, for de møder de samme problemstillinger i undervisningen og føler sig godt klædt på til opgaven. Derfor vil de helst, at kurset er et tilbud og ikke et krav til mentorerne.

I projektets fase 4 er der blevet oprettet en mentor/mentee-base og mentornetværk, hvorefter parrene er blevet matchet. Samtidig har projektledelsen udarbejdet standardbreve til mentorer og mentees og en skabelon til kontrakt, som parrene er forpligtet til at udfylde, når de har mødt hinanden et par gange. Det har i starten ikke været nemt for projektet at forklare skolens elever og kommende mentees, at en mentor ikke er det samme som en praktikvejleder eller kontaktlærer. Men det er blevet nemmere med tiden, fortæller projektleder Bente Kofoed fra SOSU-C.

I fase 5 har projektet udarbejdet undervisningsmateriale på baggrund af erfaringerne fra matchingsfasen og afholdt workshops for mentorer og mentees. Der blev i april 2005 afholdt en caféeftermiddag, hvor deltagerne i projektet havde mulighed for at få vejledning fra projektgruppen og udveksle erfaringer med de andre mentor-mentee-par. I juni 2005 blev der holdt en workshop med det succesfulde mentorskab som emne. Erfaringerne fra den afholdte caféeftermiddag og workshop er, at mentorerne og mentees godt kan samles i socialt øjemed, men hvis der skal fagligt fokus, bør de være adskilte for at give begge parter det bedste udbytte.

Projektets fase 6 udgør den løbende opfølgning og vejledning af parrene, og fase 7 er evalueringen, mens fase 8 går ud på at udarbejde en informationsfolder, som skal sikre en implementering af mentorordningen på SOSU-C. Den løbende opfølgning er hovedsageligt foregået pr. mail og telefon. Folderen er blevet udarbejdet og formidlet gennem forskellige kanaler. Erfaringerne fra forløbet er dels formidlet på workshops og i løbende vejledning og dels samlet i en værktøjskasse, der ifølge projektets ansøgning gøres tilgængelig for interviewere og koordinatører. Projektledelsen planlægger i den forbindelse at udarbejde en informationsfolder, som kan udleveres til andre SOSU-skoler, praktiksteder og til andre samarbejdspartnere.

Foto: SOSU-C

5.4.4 Målsætninger og succeskriterier for projektet

Formålet med projektet er ”via en styrkelse af elevens sociokulturelle kompetencer at fastholde elever med anden etnisk baggrund end dansk i de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og dermed gennem tilknytning til uddannelses- og arbejdsmarkedet at bedre integrationen for eleverne og gøre dem egnede til at deltage i det danske samfund”. Formålet er udmøntet ved at tilbyde unge elever med indvandrerbaggrund en mentor. Samspelet mellem mentor og mentee er søgt adskilt fra skolens øvrige aktiviteter, så der ikke kan opstå rollekonflikter. Nogle mentorer er lærere på SOSU-C, men de har ikke fungeret som mentor for deres egne elever. Alle mentorerne har ifølge projektledelsen en sundhedsfaglig baggrund, der spænder vidt. Der er eksempelvis blandt mentorerne en færdiguddannet SOSU-hjælper, en pensioneret sygeplejerske og en underviser. Nogle mentorer har anden etnisk baggrund end dansk, men de fleste mentorer har dog dansk baggrund.

”Nogen elever er helt sikkert kommet igennem uddannelsen på grund af mentorhjælpen. Andre ville have bestået alligevel. Men det er ikke til at måle frafaldsprocenten generelt for skolen.”

Citat. Projektleder Anne Margrethe Bjerkan, SOSU-C. April 2007

Projektets mentees giver i SOSU-C's evalueringsrapport og over for evaluator udtryk for, at de har haft stort udbytte af forløbet, især lektiehjælpen og støtten til skriftlige opgaver har hjulpet dem meget. Lidt over halvdelen af mentees giver udtryk for, at forholdet har været baseret på ligestilling, mens resten mener, at det har været mere et lærer-elev forhold.

”Vi kan yde den støtte, vi nu kan. Det er ikke vores skyld, hvis en elev falder fra. Der er nogle elever, der ikke kan klare den.”

Citat. Mentor, SOSU-C. April 2007

Mentorerne fortæller, at de har snakket meget i telefon med deres mentees. De har rådgivet om, hvordan man begår sig i samfundet, og eksempelvis hvordan det danske pensionssystem og andre offentlige systemer fungerer. Andre mentorer har hjulpet deres mentees med lektiehjælp, jobansøgninger og sproglige formuleringer. Der er også blevet talt privat i samtalerne, men det er fagligheden, som har været i fokus, fortæller mentorerne.

Det overordnede succeskriterium for projektet er, at skolen danner sig et erfaringsgrundlag, så mentorordningen kan blive et permanent tilbud til elever med anden etnisk baggrund end dansk. Der skal gennemføres kvalitative interviews med samtlige par for at undersøge, om dette succeskriterium er opfyldt. Det er ikke lykkedes projektledelsen at interviewe alle mentorer og mentees, men der er gennemført interview med ti mentorer og ni mentees.

”Når vi er færdige med den her tilskudsperiode fra Integrationsministeriet i slutningen af 2008, skulle ordningen gerne køre selv. Der er stor vilje fra skoleledelsen. Det skulle gerne være naturligt. Intentionen er, at tiltagene her smelter sammen, så vi har et tilbud til alle skolens elever om mentorer, ikke kun dem med indvandrerbaggrund.”

Citat. Projektleder Anne Margrethe Bjerkan, SOSU-C. April 2007

Succeskriteriet for projektåret 2004-2005 er, at der skal matches 15 par (mentor/mentee), og ingen skal afbryde uddannelsen inden for projektperioden. De kvantitative resultater af projektets afsluttende evaluering er blevet baseret på en spørgeskemaundersøgelse, og den viser blandt andet, at der i alt er blevet matchet 14 par, hvor de 14 mentees kom fra følgende uddannelser: 1 fra Grundforløbet for unge, 7 fra det Særligt tilrettelagte grundforløb for voksne, 2 fra SOSU-

hjelpperuddannelsen og 4 fra SOSU-assistentuddannelsen. Ud over de 14 par har projektet på opgørelsestidspunktet to mentorer uden mentee i sit kartotek.

Ti af de 14 mentorforhold er på evalueringstidspunktet stadig aktive, dvs. begge parter ønsker at fortsætte ved afslutningen af projektet. Af de afsluttede fire par er det ene afsluttet, fordi eleven afsluttede grundforløbet og flyttede til en anden landsdel. Det andet par er afsluttet på grund af mentors private problemer, og fordi mentee ikke ønskede en anden mentor. De to sidste par er afsluttet, da mentee ikke havde gjort sig klart, hvad der skulle investeres af tid i forholdet, hvilket har været frustrerende for mentorerne. Ud af de ti par, som ved afslutningstidspunktet stadig fungerer, er mentees stadig i uddannelse eller har færdiggjort deres uddannelse. Alle mentorer har givet udtryk for, at de gerne fortsætter som mentorer efter dette projekt.

SOSU-C's mentorordning er baseret på frivillig "arbejdskraft". Det ligger projektledelsen meget på sinde, at der skal være tale om frivillige.

"Vi mener, det skal være frivilligt. Nu har de en kontaktlærer, en praktikvejleder, en uddannelseskonsulent. Der skal være et menneske, som gør det, fordi han eller hun har lyst. Hvor man kan sige hvad som helst. Det kan man bedre, når det er frivilligt. Det er mere naturligt at gøre det privat, når det er frivilligt."

Citat. Projektleder Anne Margrethe Bjerkan, SOSU-C. April 2007

Mentorerne er enige i, at det skal være frivilligt og ikke lønnet.

- Transport kan man få betalt, men ikke andet. Det er ikke drivkraften.
- Det er også noget med, at det er et samfundsansvar at være mentor. Et skulderklap er rart. Det får vi, når vores mentee går ud af døren med uddannelsen.
- Man kan også få lov til at komme på et kursus, et arrangement eller få andre input en gang imellem.
- Det skal være frivilligt, og man skal brænde for det, ellers bliver det ikke det samme.

Udvalgte citater. Mentorer, SOSU-C. April 2007

5.4.5 Tilfredshed hos projektledelsen, mentorer og mentees

Alle de mentorer og mentees, som har deltaget i projektledelsens interviewundersøgelse, har ifølge projektets evalueringsrapport udtrykt stor tilfredshed med projektet og vil være interesseret i, at det skulle fortsætte. Projektledelsen erkender, at der er brug for en stor informationsindsats for at få folk til at bemærke et projekt som dette. Projektets mentorer er enige i dette og mener generelt, at mange flere undervisere på eksempelvis SOSU-C kunne og vil være motiveret for at fungere som mentorer, hvis de fik oplysning nok.

Der er hos mentorerne stor tilfredshed med dette projekt.

- Det bedste er, at der sker en kulturel udveksling mellem mennesker. At vi indgår i en sammenhæng. Eleverne ser det som positivt, at man som lærer har overskud til at være frivillig, som man egentlig ikke behøver gøre. Jeg har oplevet, at de er positive over for os.
- Jeg synes, at mentorordninger skal udbygges. I de her storbymiljøer er der behov for det. Der er mange gode historier og meget åbent her, som i de små samfund.
- Som mentor føler man sig nyttig. Det er en god følelse.
- Hvis man giver dem en lille smule, får de fremdrift til at gennemføre det her.
- Det er spændende. Jeg får også noget ud af det her.

Udvalgte citater. Mentorer, SOSU-C. April 2007

Det største problem for mentorerne har været, at de ikke altid har haft tid til at mødes eller snakke med deres mentee. Flere mentorer har kæmpet med deres dårlige samvittighed på grund af den manglende tid, og de har oplevet at være meget trætte, når de skulle mødes med deres mentee. Flere mentees har også haft den oplevelse, at deres mentor ikke altid har haft tid til dem. Problemet er dog ikke så stort, og mentees synes generelt, det har været et godt projekt. De har fået hjælp til deres lektier og til at søge information og oplysninger til brug for uddannelsen og privat. Og så har flere mentees fået en dansk ven ud af det.

”Vi fortæller positivt til andre om det her. Vi siger til de andre i klassen, at vi får hjælp til vores opgaver. Da vi var i grundforløbet, meldte vi os ind og sagde til de andre, at de skulle melde sig ind.”

Citat. Mentee, SOSU-C. April 2007

På sigt er det et ønske, at mentor-netværket bliver en naturlig del af skolens tilbud til fastholdelse af alle skolens elever med behov for en mentor. SOSU-C har fortsat sit mentorarbejde efter forløbet i 2004-2005. I 2006 er man oppe på at have 30 mentorpar, og medio 2007 er der 18 par kørende. Skolen vil gerne have endnu flere frivillige mentorforløb i gang, for der er positive erfaringer fra både skole, mentorer og mentees.

”Skolen skal fortsætte det her mentorforløb. Det har været en gave for mig. Jeg har virkelig fået stor støtte og hjælp.”

Citat. Mentee, SOSU-C. April 2007

De gode erfaringer har blandt andet resulteret i, at en af projektets mentees i 2007 er kommet til projektledelsen og har givet udtryk for, at hun gerne vil være mentor. For at yde en indsats tilbage for den indsats, der blev ydet for hende i sin tid.

Generelt er projektledelsen tilfreds med egen indsats. Dog vil projektlederne i et næste projekt være mere aktive og nytænkende i rekrutteringen af mentorer. Vil man have mentorer, skal man være udadvendt og have artikler i aviserne, og det vil Anne Margrethe Bjerkan og Bente Kofod være endnu bedre til, end de har været. Det er de også blevet efterfølgende, hvor antallet af mentorer som nævnt har været helt oppe på 30.

”Projektet var godt. Det tog et stykke tid at få i gang. Specielt at få mentees var ikke nemt. Det her lignede noget, de havde haft i forvejen. Det lignede kontaktlærere og praktikvejledere, så det skulle sælges. Det går bedre nu, og vi er kendt ude i kommunerne nu. Nogle af kommunerne har valgt at køre mentorforløb selv. Fint nok, bare de gør det ordentligt. At vi har fået forlænget projektet, tager vi som en cadeau om, at ministeriet synes, projektet er godt.”

Citat. Projektleder Anne Margrethe Bjerkan, SOSU-C. April 2007

Projektledelsen synes, der har været et godt samarbejde med Integrationsministeriet om projektet. Samarbejdet har ifølge Anne Margrethe Bjerkan kørt uden problemer. Hvis projektledelsen fra SOSU-C skal give ministeriet et godt råd, er det at sætte fokus på *den gode historie* i erfaringsspredningen og integrationsarbejdet. De gode historier skal ud til hele samfundet, så holdningsbearbejdelsen kan fortsætte.

5.5 Case 4: Projekt AMUCK, UU København, Center for Vejledning, Københavns Kommune

Projektstitel	Afklarende Mentorforløb orienteret mod øget Uddannelseskendskab Centeret omkring Kompetenceudvikling (AMUCK)	
Primære metoder	Unge mentorer med indvandrerbaggrund (med løn), vejledning	
Bevilling	Kr. 300.000	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	John Vinther Knudsen	

Fotos: UU-København

5.5.1 Kort om UU København, Center for Vejledning

Ungdommens Uddannelsesvejledning København, Center for Vejledning fungerer som serviceinstitution under Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune og er med til at sikre, at elever i kommunens grundskoler arbejder med individuel uddannelsesplanlægning. Center for Vejledning tilbyder desuden unge under 19 år vejledning om valg af uddannelse og erhverv. Unge i alderen 19-25 år tilbydes uddannelses- og erhvervsvejledning, der primært retter sig mod valg af uddannelse og sekundært mod at opnå beskæftigelse.

5.5.2 Opstarten af Projekt AMUCK

Center for Vejledning, UU-København skal hjælpe Københavns Kommune med at indfri målsætningen om, at 95 procent af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Det mål er i tråd med det nationale mål, som skal være indfriet i 2015. Center for Vejledning, København, bemærker tilbage i 2003, at næsten alle unge påbegynder en ungdomsuddannelse i København, men ifølge en redegørelse om Uddannelse og Integration af unge i Københavns Kommune er der kun 73 procent, som *gennemfører* uddannelsen. Gennemførelsesprocenten hos indvandrere og efterkommere er endnu mindre.

Center for Vejledning, København, får tilbage i 2004 en idé om at igangsætte et projekt, som skal hjælpe med til at få flere unge med indvandrerbaggrund til at gennemføre en uddannelse. Idéen skabes blandt andet ud fra tanken om at bruge "ex-rødder" som medarbejdere i et gadeplansprojekt. Ex-rødder kan "tale sproget", som de nuværende "rødder" taler, og de vil som socialarbejdere have mere gennemslagskraft end en kommunal sagsbehandler, vejleder eller en skolelærer, der forsøger at hjælpe de unge gennem en uddannelse.

Det er de første spadestik til projekt Afklarende Mentorforløb orienteret mod øget Uddannelseskendskab Centreret omkring Kompetenceudvikling (AMUCK). Mentormetoden åbner op for en slags brobygning, og unge mentorer kan ifølge Center for Vejledning, København, være en alternativ og utraditionel vej til de unges relation til det etablerede uddannelsessystem.

Personerne bag projektet er fra Center for Vejledning, København, afdelingsleder og udviklingschef John Vinter Knudsen og projektleder Claus Tonsberg, der senere afløses af Saddaf Mukhtar på den post. Der er nedsat en styregruppe bestående af John Vinther Knudsen og to andre afdelingsledere fra UU-København samt en projektgruppe med projektlederen, en socialrådgiver og to UU-vejledere

5.5.3 Udgangspunkt og hovedpersoner

Projekt AMUCK fokuserer geografisk på et af de områder i Danmark, som har den største koncentration af indvandrere og efterkommere, nemlig Mjølnerparken på Ydre Nørrebro, hvor der er under 10 procent med dansk baggrund. Målgruppen for projektet er marginaliseringstruede drenge mellem 15-20 år, som enten er i udskolingsfasen og på vej ind på en ungdomsuddannelse eller i gang med en ungdomsuddannelse. Der ønskes i ansøgningen et særligt fokus på somaliske unge – det viser sig senere svært. Primært har det været drenge med palæstinensisk eller arabisk baggrund med. I praksis er det endt med, at de fleste unge mentees er kommet fra Heimdalsgades Overbygningsskole (HGO). Enkelte af dem har været involveret i kriminalitet. Alle har haft problemer i skolen.

”Set i forhold til projektets tidsforløb samt den tid, der var sat af til mentoring – gennemsnitlig 2,5 time pr. uge – stod det ret hurtigt klart, at projektet ikke kunne håndtere unge med massive sociale problemer.”

Citat. Projektets evalueringsrapport, Center for Vejledning, København. Februar 2006

I alt har 13 drenge i alderen 15-18 år deltaget i projektet. Der bliver desuden ansat 13 tosprogede mentorer fra ungdoms- og videregående uddannelser og arbejdsmarkedet, som har været rollemodeller og brobyggere for de unge i kontakten og dialogen med uddannelsesinstitutioner og offentlige myndigheder. 11 af mentorerne er mænd og to kvinder. Aldersmæssigt er mentorerne fra 19-28 år gamle. 1/3 af dem er født i Danmark, mens resten er kommet til senere. I løbet af projektet falder enkelte af mentorerne fra. Mentorerens opgave er at fungere som positive og personlige rollemodeller for de unge, og derigennem motivere dem til uddannelse og fastholdelse. De skal fungere som støtte- og ressourcepersoner, når det kommer til spørgsmål af personlig karakter og fungere som bro mellem uddannelsessystemet, arbejdsmarkedet og de unge selv. Det afgørende er, at mentorerne ikke er repræsentanter for systemet.

”Projektet er i høj grad blevet en realitet og en succes på grund af mentorerens store engagement. De har udvist en stor lyst til at hjælpe andre unge videre i livet.”

Citat. Projektets evalueringsrapport, Center for Vejledning, København. Februar 2006

5.5.4 Projektets aktiviteter

Rekrutteringen af deltagere og mentorer foretages af projektleder Claus Tonsberg, og han er også med til at uddanne mentorerne til deres funktion. Projektlederen bliver senere i forløbet afløst af Saddaf Mukhtar, der herefter varetager den daglige kontakt til de unge, mentorerne og projektets samarbejdspartnere.

Mentorerne er fundet via dels opslag på uddannelsesinstitutioner og dels mund-til-mund metoden. Otte-ti af de 13 mentorer gennemgår ved opstarten af forløbet et uddannelses- og opkvalificeringsforløb på 3 x ½ dag, der forbereder dem på og ruster dem til deltagelsen i AMUCK. På kurset har de blandt andet fået kendskab til forskellige kommunale tilbud. Der er en kort opsamling for de fraværende tre-fem mentorer, som varer en dag. Mentoren, som evaluator har interviewet, synes ikke, at den opkvalificeringsdag var noget særligt, men hun mener, at det er vigtigt med et kursus for mentorerne.

I matchningprocessen har erfaringerne fra AMUCK vist, at faktorer som uddannelsesbaggrund, sprog, køn og alder har betydning. Kan mentoren tale samme sprog som sin mentee, er det en fordel. Der bør endvidere være en aldersmæssig afstand mellem mentor og mentee. Derimod er det ifølge erfaringerne fra AMUCK *ikke* vigtigt, om mentor og mentee har samme køn. Kvinder har været lige så gode som mandlige mentorer i dette forløb.

”Jeg gjorde det for at prøve at hjælpe. Man skulle være forbillede for andre unge. Vi har snakket om alt, selv om det er drenge, jeg har haft. Jeg så dem som mine venner og ser dem stadig. Jeg vil også gerne arbejde med unge piger, der er virkelig galt på den. På Nørrebro og Vesterbro, som går rundt og tæsker folk.”

Citat. Kvindelig mentor, AMUCK. Maj 2007

Mentorerne i AMUCK har fået et mindre beløb på cirka 100 kroner i timen for deres funktion. De mener ikke, det vil være realistisk, at de skulle løse opgaven frivilligt og gratis. Når der er tale om unge mentorer, der studerer, er det formentlig svært at rekruttere folk nok, som vil gøre det uden at få noget for det.

Efter etableringen af mentor og mentee-gruppen og igangsætningen af projektet skal der ifølge ansøgningen iværksættes en række aktiviteter, der er rettet mod at besøge og få kendskab til en række erhverv, kommunale tilbud og ungdomsuddannelser. Der skal endvidere holdes seks ERFA-møder mellem lederne, op til fire ERFA-møder mellem mentorerne, et forberedende koordinationsmøde, et afsluttende evalueringsmøde og fælles undervisning og opkvalificering af mentorkorpset.

Generelt er hensigten, at projektet skal skabe et rum med et uformelt fællesskab den unge og mentoren imellem. Dette fællesskab vil for de unge formentlig stå i modsætning til det sociale systems ”sagsbehandlertankegang”, hvor den unge oplever som udgangspunkt at være et problem. Forholdet mellem mentor og mentee skal være ligeværdigt.

Alle de unge mentees skal dog i samarbejde med en UU-vejleder have udarbejdet en revideret ”uddannelsesplan” som afslutning på deres deltagelse i projektet. Til det skal den unges mentor bidrage i kraft af vedkommendes funktion som brobygger. Mentoren skal i samarbejde med sin mentee og på baggrund af en række erhvervs- og uddannelsesbesøg udarbejde en ”uddannelses- og interessevej”, som formentlig er en del af uddannelsesplanen. Denne handlings- og uddannelsesplan er ifølge projektets evalueringsrapport blevet udarbejdet.

Ifølge ansøgningen skal projektet endvidere skabe kontakt til de unges forældre og orientere dem om deres børns uddannelsesmuligheder. Der skal endvidere afholdes et forældrearrangement. I projektets evalueringsrapport står der, at en håndfuld, men således ikke alle, mentorer har taget kontakt til forældrene for at møde dem og give dem indblik i de unges position. Der er blevet afholdt en informationsaften for forældre, mentorer og mentees. Her holdt rollemøder fra Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne oplæg. Desværre var fremmødet sparsomt. Kun tre unge og tre forældrepar mødte op.

”Det første skridt, man skal tage som mentor, er at besøge de unges familier. Jeg ville også gøre det, hvis de er over 18 og bor hjemme. Jeg har altid besøgt forældrene først hos de tre drenge, jeg har været mentor for.”

Citat. Mentor, AMUCK. Maj 2007

Der har ifølge evalueringen i alt været afholdt tre individuelle samtaler mellem mentor og projekt og ni fællesmøder for mentorerne i forløbet. Den enkelte mentor har ifølge evalueringsrapporten i gennemsnit deltaget i fem-seks fællesmøder. På disse møder kommer det blandt andet frem, at mentorerne godt kunne have brugt mere viden om sociallovgivning, jobsøgning osv. Halvdelen af mentorerne vurderer møderne som gode, mens den anden halvdel mener, de har været mindre gode eller dårlige.

Der har været enkelte fællesaktiviteter for de unge mentees og mentorerne. Blandt andet en bowlingtur og restaurantbesøg. Som afslutning på AMUCK blev der arrangeret en hyttetur til Vesterhavet for mentorerne og mentees. Idéen var at komme væk fra de vantede omgivelser og lave noget socialt sammen. Ud over hytteturen har de enkelte mentorpar blandt andet brugt tid på at gå i biografen, spise middag, dyrke sport og snakke sammen både personligt og fagligt. Desuden har der været besøg på uddannelsesinstitutioner og virksomheder indlagt.

5.5.5 Målsætninger og succeskriterier

Med afsæt i en række tidligere og eksisterende projekter, som Center for Vejledning, København, har gennemført, er formålet med AMUCK at støtte unge nydanske drenge i forbindelse med deres uddannelsesvalg, uddannelsesforløb og fastholdelse på uddannelsen, herunder genoptage uafsluttet ungdomsuddannelse. Evaluator vurderer, at dette er sket i høj grad.

Det overordnede formål søges indfriet gennem følgende delmål (forkortet fra ansøgning):

1. Gennem en mentorordning skal målgruppen have en afklaring af deres interesser, ønsker og evner til deres uddannelsesvalg. Målgruppen skal have bedre kendskab til forskellige ungdomsuddannelser og forventningerne på arbejdsmarkedet. De unge skal have øget tro på sig selv og forståelse af, at uddannelse og fritid ikke er to uforenelige størrelser
2. Målgruppen skal rustes og forberedes på de problematikker, man kan støde på som ung med indvandrerbaggrund i det danske uddannelsessystem. Mentorerne skal fungere som positive rollemodeller og virke som bro mellem det etablerede uddannelsessystem, arbejdsmarkedet og de unge selv. De forbedrede kompetencer skal bidrage til en øget positiv oplevelse af uddannelsesforløbet
3. Projektet skal bidrage til positiv selvudvikling. I det netværk, projektet danner til de andre mentees og mentorerne, kan den enkelte mentee gennemgå en ændring af værdier og holdninger i forhold til uddannelse. Dette er med henblik på fastholdelse i uddannelse, dvs. der arbejdes mod at mindske de unges frafald på den igangværende uddannelse

Projektledelsen skriver i den afsluttende evalueringsrapport, at projektets generelt set har levet op til målene. Projektledelsen mener, der var for kort tid til at måle på fraværet.

”Vi har ikke målt på, om frafaldet er mindsket. Det kan man måle på. En anden gang skal vi gøre det.”

Citat. Projektansvarlig John Vinter Knudsen, Center for Vejledning, København. Maj 2007

Ifølge ansøgningen skal projektet give følgende resultater (forkortet fra ansøgning):

1. AMUCK skal gennemføres med succes med Mjølnerparken som udgangspunkt
2. Der skal udarbejdes en detaljeret beskrivelse af målgruppen for projektet
3. De unges fraværsprocent ønskes nedsat til det af skolen tilladte
4. Målgruppen skal tilkendegive, at de gennem projektet og kontakten til mentorerne har oplevet positiv selvudvikling, øget tro på sig selv og et mere nuanceret kendskab til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Dette måles ved at spørge de unge forud for projektet og efter endt deltagelse
5. De unge skal i samarbejde med deres UU-vejleder have udarbejdet en realistisk uddannelsesplan

Ifølge projektets egen evaluering af forløbet har det haft udgangspunkt i Mjølnerparken (AD 1). Rapporten indeholder en grundig beskrivelse af målgruppen (AD 2). Der mangler til gengæld tal for, om de unges fraværsprocent er nedsat. For eksempel kunne man sammenligne deltagergruppen med en kontrolgruppe af unge i målgruppen, som ikke har været en del af projektet (AD 3). Til gengæld har deltagerne givet udtryk for deres positive selvudvikling mv. over for projektet, men de er ikke blevet spurgt dels forud for og dels efter endt deltagelse (AD 4), og der er blevet udarbejdet en realistisk uddannelsesplan til de unge (AD 5).

Evaluators finder, at projektet har udarbejdet en grundig, intern evaluering af forløbet med gode anbefalinger til forbedringer. Denne rapport kan andre projekter med ministeriel støtte bruge som inspiration til egen dokumentering af et forløb.

5.5.6 Tilfredshed hos projektledelse, mentorer og mentees

Ved afslutningen af projektet er status, at alle 13 unge mentees søgte ind på en ungdomsuddannelse i marts 2005. Desværre er 3-4 unge siden hen faldet fra. Projektet har således desværre ikke nået sit mål om at fastholde dem i uddannelsen. I sidste halvdel af forløbet deltog kun seks drenge i AMUCK. De øvrige syv deltog ikke, fordi de enten ikke havde lyst, fordi deres mentor var faldet fra, og der ikke kunne findes en ny, eller fordi deres UU-vejleder vurderede, at der ikke var behov.

”Hvis man ikke er glad for at gå på en uddannelse, skal man ikke fortsætte. En af dem, jeg havde, var lige kommet ud af fængsel. Han er så gået i gang med at læse til tømrer nu. Det var det eneste, han ville. Jeg hjalp ham så med breve om hans bolig og fra retten, der skulle læses. Problemerne opstår, hvis man ikke har styr på de små ting.”

Citat. Mentor, AMUCK. Maj 2007

Ni af de tilknyttede mentorer mener ikke, de har haft tid nok til at udføre deres opgaver i dette projekt, mens tre mener, der har været tid nok. Fem af mentorerne fra projektets spørgeskemaundersøgelse har brugt mere tid, end de har fået løn for. Mentorerne understreger, at de ikke har meldt sig til projektet for at tjene penge, men fordi de gerne vil hjælpe andre unge. Der har generelt været tilfredshed hos mentorerne med projektet.

- Forløbet har været spændende og lærerigt for mig, og det giver mig personligt en stor tilfredsstillelse at glæde og kunne hjælpe og motivere min mentee.
- Vores forhold har med tiden vokset til at blive et stærkt venskab. Uden mig, mener min mentee, at han nok ikke ville være kommet i gang med en uddannelse i år. Dette forløb har hjulpet mig til at vokse på det personlige plan.

Citat. Mentorer, Center for Vejledning, København. Evalueringsrapport. Februar 2006

En mentee giver også udtryk for et positivt indtryk af projekt AMUCK.

”Jeg synes, jeg har fået mere selvtillid. Før troede jeg ikke på mig selv. Det er de ting, hun (mentor, red.) siger til mig og viser mig. ”Hør her”, siger hun, ”du fejler ikke noget og har gode karakterer fra folkeskolen. Du kan godt”. Jeg har fået mere disciplin og har lært ikke at give op. At tro på det. Min mentor har været god til ikke kun at være en mentor, men også at være en ven. Hun blev ved med at hjælpe, selv om det ikke var hendes arbejde mere. Det er godt. Det er stort. Jeg kunne godt tænke mig at blive mentor engang.”

Citat. Mentee, AMUCK. Maj 2007

Der er ligeledes tilfredshed med forløbet hos projektledelsen.

”Mest positivt er det, at vi har fået en god tilbagemelding fra de unge mennesker. Det har været med til at rykke. Det nytter noget med en mentorordning. Grundlæggende er det en god model. Det har givet os en god erfaring, som vi vil bygge videre på. Vi har lige fået penge fra vores forvaltning til et rollemodelprojekt over tre år. Kommunikationen med Edith Andersen (sagsbehandler på Puljen for uddannelsesguides, red.) fra Integrationsministeriet har været enkel og ukompliceret. (...) Vi skulle have været bedre til at lave en status. Hvor er de unge, når de starter, og når de slutter? En klar beskrivelse af hvert eneste år. Ministeriet kunne have hjulpet med at sige, ”vi skal have en status, når I starter og slutter”. Så bliver tingene linet op.”

Citat. Projektansvarlig John Vinter Knudsen, Center for Vejledning, København. Maj 2007

Specielt når mentorerne har været unge, vil projekt AMUCK overveje til næste mentorprojekt at have en mere stram styring af samarbejdet mellem mentor og mentee. Projektledelsen har ydermere ikke haft nogen særlig kontakt til mentees i forløbet, hvilket man vil overveje at have i et efterfølgende mentorprojekt. En af mentorerne er enig med projektledelsen heri.

”Jeg tror, det hele var lidt lallet for mange af dem (mentorerne, red.). Nogen af dem var for unge. Det var lidt hat og briller mellem dem og dem, vi skulle hjælpe. Man skal ikke ansætte dem. De skal mindst være 20 år og have gennemført en uddannelse.”

Citat. Mentor, AMUCK. Maj 2007

Generelt er mentorerne dog også godt tilfredse med projektet.

5.6 Case 5: Projekt Mentorordningen, Århus Amt

Projekttitlel	Projekt Mentorordningen	
Primære metoder	Voksne og unge mentorer med indvandrerbaggrund, vejledning	
Bevilling	Kr. 270.000	Tilsagnsår: 2005
Kontakt	Anders K. Kristensen (Region Midtjylland, Viborg)	

Foto: Langkær Gymnasium og HF

5.6.1 Kort om Århus Amt og de fire uddannelsesinstitutioner

Århus Amt er siden dette projekts start blevet en del af Region Midtjylland på baggrund af strukturreformen, som også har påvirket projektet, bl.a. med udskiftninger i projektlederposten til følge. Projektet er forankret i det daværende Århus Amts Løn- & Personaleafdeling. Ildsjælene har til at starte med været fuldmægtig og projektleder Süreyya Arikan og personalekonsulent Mina Harding Iranzad, som begge i løbet af projektet får nyt job og efterfølges på posten af mangfoldighedskonsulent Anders K. Kristensen fra Etnisk Konsulenttjeneste i Viborg Amt (Region Midtjylland nu). Anders K. Kristensen har været med til at lave ansøgningen, så projektet har ikke været ukendt for ham, da han blev projektleder. Men han har slet ikke været så involveret i forløbet som den første projektleder, da han har haft mindre tid og færre ressourcer.

Ud af de 33 projekter, som Puljen for uddannelsesguides har støttet, er det kun dette projekt, som består af en konstellation af flere uddannelsesinstitutioner, der afvikler mere eller mindre adskilte delprojekter under det overordnede Projekt Mentorordningen. De fire delprojekter foregår hos uddannelsesinstitutionerne:

- Social- og Sundhedsskolen i Århus
- Langkær Gymnasium og HF
- Randers HF & VUC
- Sygeplejeskolen i Silkeborg

Sygeplejeskolen i Silkeborg har ikke haft held til at få ordentligt gang i sit projekt. Endvidere har Social- og Sundhedsskolen i Århus iværksat sit eget sideløbende mentorprojekt.

5.6.2 Opstarten af Projekt Mentorordningen

Projektledelsen hos Århus Amt har været facilitator og dannet rammerne for de fire aktører, som har gennemført mentorprojekterne decentralt. Projektledelsen har været ansvarlig for markedsføringen af projektet, afholdelse af dialogmøder og styregruppemøder i samarbejdet. På hver af de fire uddannelsesinstitutioner er der udpeget en koordinator, som er bindeleddet mellem de nydanske studerende, de øvrige uddannelsesinstitutioner, mentorerne og Århus Amt.

I Århus Amt beslutter man sig for at forsøge at gøre noget ved uddannelsernes frafaldsprocenter, og man inviterer alle uddannelsesinstitutioner i amtet til at byde ind til et potentielt samarbejde om et mentorprojekt. Der er en klar forventning om, at et mentorprojekt kan bidrage til at mindske barriererne. Kun få uddannelsesinstitutioner melder tilbage, men nok til at projektet iværksættes.

Der er flere målgrupper for projektet. Den overordnede målgruppe er udvalgte uddannelsesinstitutioner i Århus Amt samt ledere og medarbejdere i amtet. Mentor-målgruppen er nydanskere, der er i uddannelse eller har gennemført en uddannelse. Mentee-målgruppen er nydanske elever, der vurderes til at kunne falde fra uddannelsen eller som har specielle behov.

”Det er svært at være andengenerationsindvandrer og bo i Danmark. Vi har to kulturer. Vi har en hjemmefra og den danske her. Det er svært for os. Man ved ikke, hvad man hører til. Det er forvirrende. Man ved ikke, hvad man skal forholde sig til. Det er svært, når man er midt mellem. (...) Integration er ikke at være dansk, men midt mellem.”

Citat. Mentee, Langkær Gymnasium. April 2007

5.6.3 Aktiviteter i projektet

Projektet er tænkt som en platform til at skabe en relation mellem to parter, hvori der blandt andet indgår sparring og videndeling parterne imellem. Mentorerne har indvandrerbaggrund lige som deres mentees. Ifølge den oprindelige ansøgning planlægges Projekt Mentorordningen opdelt i tre faser. Fase 1 har indeholdt dialogmøder med uddannelsesinstitutionerne, nedsættelse af en styregruppe og etablering af kontakt til Integrationsministeriets Brug for alle unge kampe. Styregruppen er blevet nedsat og har holdt et par møder, men kun i starten af forløbet.

Projektets fase 2 har ifølge ansøgningen inkluderet dialogmøder og foredragsrækker på uddannelsesinstitutionerne, planlægning af mentorkurser, markedsføring af projektet og rekruttering af mentorer. Fase 3 har ifølge ansøgningen været selve igangsætningen af Projekt Mentorordningen, afvikling af kurser for mentorerne (har ikke været afholdt), udarbejdelse af procesværktøj (er heller ikke gennemført), netværksforankring og evaluering.

Mentorernes aktiviteter i delprojekterne har været meget forskellige. Nogle steder har det næsten kun været lektiehjælp, mens andre steder har inviteret deres mentorer og mentees med i biografen og fokuseret meget på personlig mentorhjælp.

”Vi taler mest om skolen. Dansk og matematik. Vi er også venner. Vi snakker om alt. Vi snakker også om piger. Vi snakker om fremtiden. Vi snakker ikke om problemer, for vi har ingen problemer. Hvis vi er utilfredse med noget, siger vi det til lærerne.”

Citat. Mentee, Randers HF & VUC. April 2007

Selve matchningen er også foretaget forskelligt. Nogle delprojekter har matchet via nogle interviews, som er afholdt af de ansvarlige koordinators på uddannelsesinstitutionerne. Andre del-

projekter har fået leveret mentorerne og har ikke haft noget at gøre med matchning af mentorer og mentees. Som eksempel kan fremdrages SOSU-skolen i Århus, hvor der er blevet matchet ud fra personernes behov, interesser og ”personlig kemi”. Når et match er foretaget, bliver mentor og mentee bedt om at tage stilling til – ud fra et første møde – om der er basis for et samarbejde. Ved et potentielt næste møde skal der udarbejdes en skriftlig mentor-mentee-aftale, som blandt andet indeholder regler og forskrifter samt forventninger til hinanden.

Det væsentligste resultat med projektet er, at der er blevet udviklet og forankret et mentornetværk på flere af projektets medvirkende organisationer. Netværket kobles på unge med indvandrerbaggrund, når de starter på den pågældende uddannelsesinstitution.

SOSU-skolen i Århus har udledt følgende erfaringer fra sin mentorordning:

1. Der skal være forpligtethed mellem mentor og mentee. Begge veje
2. Mentorerne skal ”serviceres” og klædes godt på til opgaven. På SOSU Århus er det sket via nogle netværksmøder, der kan betegnes som kurser
3. Det skal give status at være med i ordningen og ikke være et svaghedstegn at bede om hjælp
4. Der skal afsættes ressourcer til at få ordningen i gang
5. Administrativ opbakning til en mentorordning er vigtig. Dvs. mødeaktivitet, markedsføring, interview, brevskrivning, telefonsamtaler mv.
6. Matchning er en kunst. Det er vigtigt at finde mentees, der passer til mentorer og omvendt
7. Samarbejde med andre skoler kan være en fordel for forankring og videndeling

Projekt Mentorordningen har samarbejdet med andre mentorprojekter og tovholdere fra eksempelvis socialfondsprojektet Matchworker i Århus Amt (senere overtaget af Dansk Flygtningehjælp), KVINFO’s mentornetværk og Dansk Flygtningehjælps Guideprojekt. Samarbejdspartnerne har blandt andet holdt oplæg på møder i projektet og deltaget i sparring med projektets ledelse og koordinatore. Derudover har Guideprojektet og Matchworker fundet mentorer til Langkær Gymnasium – uden gymnasiets involvering.

En af de største barrierer for gennemførelsen af aktiviteter i projektet er, at det har været afviklet i en ”reformramt” periode. For eksempel har Langkær Gymnasium været ramt af en vejledningsreform, en gymnasie- og HF-reform, en kommunalreform og en overgang til selveje. Det har taget så mange ressourcer, at der fra ledelsens side på gymnasiet ikke har været overskud og kræfter til at sige ja tak til tilbuddet om for eksempel et mangfoldighedsarrangement for lærere og evt. elever, som blev tilbudt dem.

5.6.4 Forskellige delprojekter og forskellige mentorer

SOSU-skolen i Århus har på sit sideløbende mentorprojekt primært haft danske mentorer, som har et dansk netværk og aldersmæssigt er noget ældre end deres mentees. Mentorerne hos Langkær Gymnasium og Randers HF & VUC er derimod personer med indvandrerbaggrund, som er et par år ældre end de unge mentees. Fordelen ved den ordning er, at mentorer kender de barrierer, som deres mentees møder.

”Det vigtigste for mentorerne er, at de har en længere erhvervs erfaring. Det skal ikke være en tutorguide i systemet, som det er, hvis det er en 3. g’er, der er mentor for en 1. g’er. Uddannelses- og erfaringsmæssigt skal de have nogle ting at trække på.”

Citat. Ruth Jensen, koordinator fra Langkær Gymnasium og HF. April 2007

Hos Randers HF & VUC har det netop været lidt ældre studerende, som har fungeret som mentorer. Men de fleste mentorer har her været under 25 år. De interviewede mentees fra Randers fortæller, at mentorerne skal være noget ældre end dem selv, og de skal have færdiggjort en uddannelse.

”Mentoren skal helst være dansk. Over 25 år gamle og ikke kun to år ældre end os. Det er lige meget, om de går her på skolen. Det er bedre, hvis de har uddannet sig. Så kan vi få erfaring fra dem.”

Citat. Mentee, Randers HF & VUC. April 2007

Nogle af mentorerne fra Randers synes, at det ville have været bedre, hvis der også var danske mentorer tilknyttet projektet. De har ofte et bredere netværk til det danske samfund og ved mere om uddannelser. Det er flere mentees fra Randers enige med dem i, mens andre siger, at den store fordel ved mentorernes indvandrerbaggrund er, at parrene bedre forstår hinanden.

Der er en klar holdning hos de deltagende uddannelsesinstitutioner, at mentorerne skal være frivillige og ulønnede. Der er helt andre motiver for at være mentor, hvis man ikke får løn for det. Hos SOSU-skolen i Århus og Langkær Gymnasium får mentorerne ikke betalt andre omkostninger end for eksempel kørsel. Derimod kan Ruth Jensen fra Langkær Gymnasium godt se det positive i, at mentorerne inviteres til dialogmøder og spisning en gang imellem. Bjarne Friis Pedersen fra SOSU-skolen i Århus er enig. Derfor bliver deres mentorer inviteret til netværksmøder, og der er også planer om at købe en lille bog til dem i julegave.

5.6.5 Målsætninger og succeskriterier

Formålet med Projekt Mentorordningen har været:

1. At mindske andelen af frafaldet på udvalgte uddannelsesinstitutioner i Århus Amt

Projektet har ikke målt, om andelen af frafaldet samlet set på de fire uddannelsesinstitutioner er faldet i løbet af projektet. Parterne i samarbejdet erkender, at de ikke kan måle dette statistisk. Kvalitativt vurderer både koordinatoren og projektlederen, at det er lykkedes at fastholde flere elever med indvandrerbaggrund.

De øvrige formål med projektet er:

2. At styrke den nydanske elevs forudsætninger for fastholdelse i og færdiggørelse af uddannelsen
3. At udvikle konstruktive værktøjer i forhold til rekruttering, vejledning og fastholdelse af nydanske elever på uddannelsesinstitutionerne
4. At foretage løbende og systematisk erfaringsopsamling og metodeudvikling af mentorordningen

Koordinatorerne og projektlederen vurderer, at projektet har været med til at styrke deltagernes forudsætninger for at blive i uddannelsen. Der er i delprojekterne udviklet enkelte værktøjer. Når der matches, er der for eksempel i Randers HF & VUC samt på SOSU-skolen i Århus udviklet en guide til formålet, men værktøjerne har kun i ringe grad været delt mellem institutionerne. Målet vurderes således at være delvis indfriet. Målet om løbende og systematisk erfaringsopsamling og metodeudvikling af mentorordningen vurderer koordinatoren kun indfriet i ringe grad, da der ikke har været megen fælles erfaringsopsamling. Det skyldes blandt andet, at amtet er lukket ned, og at projektledelsen har haft nok at se til i den forbindelse. Derudover

har skiftet af projektledere været en hæmsko for information og erfaringsspredningsdelen. Der har dog været enkelte artikler i avisen, som har sat fokus på de gode historier ved projektførelset.

Projektleder Anders K. Kristensen erkender i evalueringsrapporten, at projektet kan have lidt tab ved skiftet af projektleder. Men det har formentlig været bedre end ingenting.

”Hvis ikke Anders trådte ind i projektet der, var vores projekt ikke blevet til noget. Så det var fint, han gjorde det.”

Citat. Ruth Jensen, koordinator fra Langkær Gymnasium og HF. April 2007

Hos Randers HF & VUC er det primært månedlige frokostmøder mellem mentorer og mentees, som har holdt projektet sammen og givet projektkoordinationen overblikket over forløbet.

Ifølge ansøgningen til Puljen for uddannelsesguides, forventede man følgende resultater, succesmål og delmål med forløbet:

1. At kompetenceløfte og udvikle de nydanske mentorer – herunder kurser for mentorer
2. Skabe et etnisk netværk af nydanske mentorer, der har gennemført uddannelser med nydanske mentees, der er under uddannelse
3. Netværksdannelse på tværs af etnicitet
4. At uddannelsesinstitutionerne udvikler en god praksis i forhold til at rekruttere, vejlede og fastholde nydanske elever
5. Der på uddannelsesinstitutionerne bliver udvist større forståelse for nydanske elever

Koordinatorerne fra uddannelsesinstitutionerne mener, målene er indfriet i nogen grad. Der har ikke været afholdt et kursus for mentorerne, selv om det var planen. Kun i Randers har der været holdt et mindre møde for mentorerne, hvor mentorrollen var på dagsordenen, men ikke et rigtigt kursus.

”Vi kunne godt have brugt et kursus. En god idé. Man skal lære at give erfaringer videre. Det kan være to dages kursus eller i en weekend. Det skulle der have været. Vi har mødt Anders Kristensen én gang. På vores frikvartermøder. Det var alt for kort tid.”

Citat. Mentor, Randers HF & VUC. April 2007

Koordinatorerne fra Langkær Gymnasium og HF samt SOSU-skolen i Århus er enige i, at der bør være et kursus for mentorer ved opstarten af mentorprojekter. De ser meget gerne, at ministeriet sender en konsulent, som kan hjælpe med igangsætningen. Der har ifølge projektlederen ikke været tid til at afholde kurser. Blandt andet på grund af udskiftningerne i projektledelsen.

Projektet har desuden et delmål om, at der skal matches ca. 30 mentees med mentorer på alle uddannelsesinstitutionerne. Resultaterne er ifølge projektets evalueringsrapport:

Langkær Gymnasium og HF:	22 match / mentorpar
Randers HF & VUC:	19 match / mentorpar
Sygeplejeskolen i Silkeborg :	12 mentorpar
Social- og Sundhedsskolen i Århus:	40 match / mentorpar

Det viser sig efter evaluators interview med koordinatorerne fra tre af de fire skoler, at SOSU-skolen i Århus kun har ét mentorpar med i relation til dette projekt. De øvrige forløb er iværksat på baggrund af SOSU-skolens eget sideløbende projekt.

5.6.6 Delprojekternes samarbejde og koordinering med Århus Amt

Der har ikke været så meget samarbejde delprojekterne imellem. Men den fælles planlægning i starten er ifølge koordinatorene gået godt. Da den oprindelige projektleder stoppede ved Århus Amt, var projektet uden tovholder et stykke tid, inden Anders K. Kristensen blev tilknyttet som projektleder.

”Samarbejdet har været godt og aktivt, men forskelligartet. (...) Havde man haft længere tid og ressourcer, ville jeg kunne have fulgt de forskellige uddannelsesinstitutioner. Vi skulle helt klart have benchmarket bedre. Jeg har givet matchningsmodellen fra Randers til SOSU-skolen i Århus, så der har været lidt der.”

Citat. Projektleder Anders K. Kristensen, Region Midtjylland. April 2007

Skiftet i projektledelsen gav lidt problemer.

”Jeg føler ikke, at jeg som koordinator er blevet orienteret særligt godt. Jeg bad om at få en fuldstændig liste over dem, der endte med at blive mentees. Jeg har ikke modtaget den liste. Heller ikke en liste med hvem, der endte med at være mentorer hos os. Det er en hæmsko. Når vi spurgte, hvad vores rolle var, fik vi at vide, at vi kun skulle være med til møderne og finde eleverne. Jeg vidste ikke en gang, at det var Dansk Flygtningehjælp, der skulle levere mentorer. (...) Mere orientering kunne være, hvis jeg havde fået nogle mails fra projektet om, at nu var den og den blevet matchet, så jeg havde haft navnene, når jeg bevæger mig rundt på gymnasiet.”

Citat. Ruth Jensen, koordinator fra Langkær Gymnasium og HF. April 2007

Ruth Jensen suppleres af den ansvarlige koordinator fra SOSU-skolen i Århus.

”Vi fik i starten oplevelsen af, at der var god styring, men meget hurtigt gik det op for os, at der ikke var så megen styring. Ingen referater, ingen indkaldelser. Vi fik konkret én mentor med til det her projekt. Süreyya var selv med ude på skolen og var aktiv for at få flere. Vi kunne ikke få det i gang. Derfor lavede vi vores egen mentorordning på skolen, uden om projektet. Det er primært vores egen skyld, at der ikke kom flere, men da samarbejdet med amtet ikke gav så meget, måtte vi selv i gang.”

Citat. Bjarne Friis Pedersen, koordinator fra SOSU-skolen i Århus. April 2007

Der kom således aldrig rigtig gang i dette projekt hos SOSU-skolen i Århus, og koordinatoren herfra ser manglende møder og involvering som umiddelbar årsag hertil. Derudover skyldes det formentlig, at skolen ikke selv har følt rigtigt ejerskab over det fælles projekt. Det er årsagen til, at skolen selv har taget initiativ til at få gang i et mentorprojekt, hvor den har været meget engageret i forløbet, fordi skolen selv har haft det overordnede ansvar.

”Det er vigtigt, at man i samarbejdet får ejerskab og forpligter. Vi har rigtig mange elever igennem. Vi har netværk allerede. Har fået hjælp fra SOSU-skolen i Brøndby (SOSU-C, red.). De har givet os gode input, så vi ikke skulle opfinde den dybe tallerken igen.”

Citat. Bjarne Friis Pedersen, koordinator fra SOSU-skolen i Århus. April 2007

Der har i opstarten af perioden været afholdt få styregruppemøder med tilfredsstillende deltagelse, og institutionerne har så meget som muligt delt deres erfaringer i forummet. Sidst i forløbet har der ikke været meget tryk på den nedsatte ERFA-gruppe. Projektlederen har med vilje ikke involveret delprojekterne i det administrative arbejde, fordi man ikke ville tage for meget af deres tid og ressourcer.

”Vi vidste, at vi var en del af de samme rammer, men vi har ikke følt, at vi var en del af et fælles projekt. Vi har haft hvert vores projekt.”

Citat. Ruth Jensen, koordinator fra Langkær Gymnasium og HF. April 2007

Heller ikke ledelsen fra Randers HF & VUC synes, der har været nok møder. Projektlederen fra amtet har ikke selv haft så meget tid og erkender, at der skulle have været afholdt flere ERFA-gruppemøder med henblik på at aflægge status for alle delprojekterne.

”Hver især kan de lære af hinanden, så vi skulle nok have holdt nogle ERFA-gruppemøder, hvor de skulle have en status med hver.”

Citat. Projektleder Anders K. Kristensen, Region Midtjylland. April 2007

Koordinatoren fra Langkær Gymnasium og HF erkender, at det var en lettelse, at de ikke skulle involveres i at skaffe mentorer, fordi de har været så reformramte. Hun siger samtidig, at det ikke var dem, der styrede og bestemte, hvilket er problematisk. Det er koordinatoren fra SOSU-skolen i Århus enig med hende i..

De medvirkende uddannelsesinstitutioner giver udtryk for, at de godt kunne have brugt mere sparring omkring emner som, hvordan man matcher en mentor med en mentee. Det vil en vel-fungerende styregruppe samt eventuelt sparring fra Integrationsministeriet kunne hjælpe med til.

”Vi har brugt mange kræfter på, ud fra vores erfaringer, at finde ud af, hvordan man tilrettelægger lektiehjælp og matcher. Det er en stor opgave. Og kan man få idéer fra samarbejdet, vil det være at foretrække. Man skal også samle op på, hvad der lykkes og ikke lykkes, og lå der et spørgeskema her, ville det være guld værd.”

Citat. Bjarne Friis Pedersen, koordinator fra SOSU-skolen i Århus. April 2007

5.6.7 Tilfredshed hos projektledelsen, mentorer og mentees

Deltagerne i Projekt Mentorordning har overordnet oplevet projektet som et godt projekt, uanset manglerne i forhold til den overordnede styring. Det bedste ved projektet har ifølge projektets koordinatore været at opleve de unge mentees fremskridt samt at se, hvor mange frivillige der er interesseret i at gøre en indsats for deres medmennesker. De unge mentees har fået forskelligt ud af det, både fagligt og personligt.

- Jeg flyttede midt i skoleåret og skulle starte her. Jeg kom til skolen her, og der var en mentor, der ville tage sig af mig. Præsenterede mig for de andre i gruppen. Det var godt.
- Det har været rigtig godt. Også når vi var sammen alle mentorer og mentees.
- Det bedste har været, at vi har diskuteret. Man lærer noget, udvikler sig.

Udvalgte citater. Mentees, Randers HF & VUC samt Langkær Gymnasium. April 2007

Der har ifølge Bjarne Friis Pedersen fra SOSU-skolen været meget stor tilfredshed med mentorprojektet hos både mentees og mentorer. Det har betydet rigtigt meget for dem at være med, fortæller han. Han henviser dog også til det mentorprojekt, som SOSU-skolen har kørt i eget regi.

”Nogen skal virkelig tage teten i et samarbejdet som det her. Som uddannelsesinstitution skal man også have ejerskab. Vi har brugt kræfter på at lave ting, som man måske kunne få inspiration til i netværket. Det har vi lært af. (...) Vi har en udfordring i, at mange af vores elever ser det som en hurdle at skulle bede om hjælp. Det her må ikke kun blive for dem ”der har det svært”, men det skal være noget positivt. Giv det noget status.”

Citat. Bjarne Friis Pedersen, koordinator fra SOSU-skolen i Århus. April 2007

Langkær Gymnasium har generelt også været tilfredse med projektet. Koordinatoren ville som nævnt gerne have været mere orienteret og involveret i ledelsen af forløbet. Langkær Gymnasium er efter forløbet stadig med i et mentorprojekt for Dansk Flygtningehjælps Guideprojektet. Gymnasiet er interesseret i at lave deres egen mentorordning, men afventer indtil videre, til reformpresset er overstået.

”Vi synes, det er fint, hvis man kan gøre mentorordninger til drift og ikke noget, man skal søge om at få. For eksempel lave det til taxameter som ved brobygning.”

Citat. Ruth Jensen, koordinator fra Langkær Gymnasium og HF. April 2007

Koordinatorerne fra Randers HF & VUC har haft glæde af projektet. De ville dog gerne have haft mere tid og flere ressourcer til arbejdet. De har leveret mange ”selvfinansierede” timer – også for mange, hvis man spørger dem.

Projektleder Anders K. Kristensen har stor erfaring og indsigt i mentorordninger, og han planlægger at videreføre det udviklede samarbejde, erfaringer og idéer i Region Midtjylland.

6 De støttede projekter i puljen

I dette afsnit gennemgår evaluatoren kort indhold og resultater i 28 af de projekter, der er støttet af Puljen for uddannelsesguides, og som ikke er udvalgt som caseprojekter. Afsnittet er baseret på statusrapporter og evalueringsrapporter fra de bevilgede projekter - ikke på evaluators egne undersøgelser. Beskrivelsen af projekterne og resultaterne er forkortet i forhold til de respektive projekters ansøgninger og evalueringsrapporter. Bemærk, at det bevilgede beløb ikke nødvendigvis er det samme som det beløb, projektet reelt har fået udbetalt. Læs mere om flere af projekterne på Integrationsministeriets erfaringsbase, www.nyidanmark.dk/erfaringsbasen.

Afsnittet er inddelt i fire kategorier efter de primære anvendte metoder i projekterne:

1. **Vejledning bredt om uddannelser**
  - a. Vollsmose Bibliotek og Odense Kommune – Biblioteksafdelingen
  - b. Brabrand Boligforening
  - c. Foreningen Brobyggeren
  - d. Esbjerg Ungdomsskole (og Esbjerg Handelsskole)
  - e. Københavns Kommune - Ungerådgivningen
2. **Fastholdelse i uddannelse**
  - a. Vejle kommunale Ungdomsskole
  - b. Teknik- og Serviceskolen Ishøj og Høje Taastrup (TESE)
  - c. Skjern Tekniske Skole
  - d. Aarhus tekniske Skole
  - e. Gedved Seminarium/Vitus Bering Danmark
  - f. Social- og Sundhedsskolen i Odense
  - g. Slagelse Gymnasium og HF-Kursus
  - h. Næstved Gymnasium og HF
  - i. VUC Vestsjælland Nord
  - j. Aalborg Tekniske Skole
  - k. Selandia-CEU
  - l. Syddansk Universitet i Kolding
3. **Fastholdelse og vejledning om videre uddannelse**
  - a. Dansk Flygtningehjælp
  - b. Hillerød Internationale Ungdomsskole, under Hillerød Kommune
  - c. Lemvig Handelsskole og Handelsgymnasium
  - d. Aalborg Ungdomsskole
  - e. Århus Produktionsskole
  - f. Løgumkloster Efterskole
4. **Vejledning/rekruttering til bestemte uddannelser/områder**
  - a. Nørrebro Park Kvarterløft/Informateket
  - b. Hjørring Seminarium
  - c. CEU Uddannelsescenter Herning
  - d. Håndværksrådet
  - e. Niels Brock

6.1 Vejledning bredt om uddannelser

Vollsmose Bibliotek og Odense Kommune – Biblioteksafdelingen

Projekttitle	Find Ud(dannelse) af Det	
Primære metoder	Information og vejledning om uddannelse til unge nydanskere i Vollsmose	
Bevilling	Kr. 90.000 + 249.00 = 339.000	Tilsagnsår: 2003, 2004
Kontakt	Jytte Christensen	

Projektbeskrivelse: Projektet har til formål at informere, orientere og vejlede unge nydanskere i Vollsmoseområdet i deres uddannelsesvalg og uddannelsesforløb. Projektledelsen tilknytter en uddannelsesguide, der blandt andet skal vejlede på biblioteket, arrangere besøg på uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser og afholde temadage. Målgruppen for projektet er etniske unge i Vollsmoseområdet fra 14-22 år (ca. 600), herunder specielt piger/kvinder.

Succeskriterierne i den ene ansøgning (Læringscenter i Vollsmose Bibliotek) er, at mindst 80 procent af målgruppen i 2006 skal have været i personlig kontakt med uddannelsesguiden, og mindst 50 procent af dem skal være i gang med en uddannelse. Der skal ydermere oprettes en database med den enkeltes ønsker, kvalifikationer og uddannelse. Succeskriterierne i den anden ansøgning (Odense Centralbibliotek) er, at mindst 40 procent af målgruppen ved udgangen af august 2005 skal have været i personlig kontakt med uddannelsesguiden, og mindst 50 procent af dem skal have søgt ind på en uddannelse eller have realistiske planer herom.

Resultater: Der er blevet etableret et samarbejde med ungdomsvejledningsprojektet Vejledningsport og UU-centret nær Vollsmose. Desuden har projektleder og uddannelsesguide vejledt unge i biblioteket. Projektledelsen skriver i den detaljerede evalueringsrapport for 2005, at 42,3 procent af unge tosprogede i området omkring Vollsmose ikke var i gang med en uddannelse i år 2000. I rekrutteringsfasen har projektet oprettet en linie, hvor de unge via telefon, SMS og e-mail kan henvende sig. Der er udarbejdet en hjemmeside samt en PR-pjece på forskellige sprog, hvor der blev gjort opmærksom på muligheden for at få vejledning fra en uddannelsesvejleder.

Resultaterne af forløbet er ifølge projektledelsen, at der har været kontakt til mindst 300 unge på messer, arrangementer og på biblioteket. Opgjort i procent giver det 50 procent af de 600 etniske unge i området. Ikke alle de målbare mål fra de to ansøgninger er beskrevet i evalueringsrapporten. Der står for eksempel ikke i evalueringsrapporten, hvor mange af dem der har søgt ind på en uddannelse eller har realistiske planer om det. Projektet har arrangeret besøg på biblioteket af en arbejdsplads (politi) og en uddannelsesinstitution (social- og sundhedsskole). Der var ca. 20 deltagere til hvert af disse arrangementer. Der er desuden blevet oprettet et uddannelsesprogram på alle bibliotekets computere, hvor målgruppen kan matche sine kompetencer med en pågældende uddannelse og jobmuligheder. Der er dog ikke ret mange unge, som har gjort brug af dette program. Projektet har skrevet en læseværdig og detaljeret evalueringsrapport, der blandt andet er baseret på 50 interviews.

Projektet har arbejdet sammen med Integrationsministeriets Brug for alle unge kampagne med henblik på initiativer, som generelt skal styrke bibliotekernes rolle i integrationsindsatsen.

Brabrand Boligforening

Projekttitel	Unge- og forælderådgivning om uddannelse og arbejde	
Primære metoder	Unge- og forælderådgivning og vejledning om uddannelse og arbejde	
Bevilling	Kr. 235.000 + 68.000 + 262.500 = 656.500	Tilsagnsår: 2003, 2004, 2005
Kontakt	Bent Mikkelsen, Ahmad El-Ahmad	

Projektbeskrivelse: Projekt ”Unge- og forælderådgivning om uddannelse og arbejde” har modtaget støtte over tre år og er endnu ikke afsluttet i 2007. Den primære målgruppe er de omkring 2.000 unge i alderen 12-25 år i Århus-området, herunder Gellerupparken. Sekundært henvender projektet sig til de unges forældre. Målet er at etablere en unge- og forælderådgivning, der kan motivere og holdningsbearbejde unge og deres forældre med indvandrerbaggrund i relation til uddannelse og arbejde. Formålet er endvidere at få flere unge til at vælge en relevant uddannelsesvej og give dem og deres forældre en bedre forståelse for uddannelsesmulighederne. Endvidere arbejdes der på bestemte initiativer til at lette de unges overgang fra uddannelse til arbejde. Projektet forventer i ansøgningen, at man kan komme i kontakt med en fjerdedel af de unge og halvdelen af deres familier hvert år (500/250) samt yde individuel rådgivning til 200 unge og forældre gennem forskellige projektaktiviteter. Senere i forløbet sænkes dette mål til 250 unge og 100 forældre samt 70 vejledte unge om året.

Aktiviteterne er blandt andet opsøgende arbejde, møder, deltagelse af rollemodeller, rådgivning, vejledning samt oprettelse af en vejledningsdatabase. Indsatsen varetages af frivillige forældre, uddannelsessøgende (rollemodeller) og to fuldtidsansatte uddannelsesguides hos Brabrand Boligforening. Konkret forventes det, at andelen af unge 16-18-årige, der er påbegyndt og fastholdt, ved projektafslutning er øget med 8 procent og yderligere vil stige op til det gennemsnitlige niveau i Århus. Projektledelsen har målt på antallet af job, der skabes med hjælp fra projektet, antal afklarings-, jobsøgnings- og jobåbningsaktiviteter, antal samarbejdsprojekter mellem foreninger, antal frivillige rollemodeller, antal kontakter, antal vejledte unge og forældre og antal vejledninger i alt.

Resultater: De endelige resultater af projektet hos Brabrand Boligforening foreligger endnu ikke, men de hidtidige statusrapporter fra projektledelsen fortæller, at der har været gennemført en lang række forskellige aktiviteter i forløbet. Projektet har haft masser af mediedækning, blandt andet i forbindelse med modtagelsen af Integrationsministeriets integrationspris i 2005. Projektet har målt på og registreret antallet af vejledninger/rådgivninger, kontakt til målgruppen, rollemodeller og dets udførlige kommunikation og PR i forbindelse med forløbet og Brabrand Boligforenings generelle og omfattende integrationsindsats.

Foreningen Brobyggeren

Projekttitel	Din Uddannelse, Min Uddannelse og Vores Fælles Fremtid i Danmark	
Primære metoder	Motivering af unge tamilere til uddannelse	
Bevilling	Kr. 50.000	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Nisanthi Thiyaharajah	

Projektbeskrivelse: Projektet foregår hos Foreningen Brobyggeren i København. Formålet er at motivere unge tamilere til at bryde ud af den sociale arv og tage sig en uddannelse. Målgruppen er unge i alderen 14-22 år og deres forældre samt det, projektet kalder socialmålgrupper. Formålet handler ikke kun om at motivere den unge tamil, men også om at bryde ud af forældrenes

forventninger om en lang prestigefyldt uddannelse. I stedet skal de unge lade sig inspirere af egne tanker og selvautonomi.

Generelt har projektet arbejdet på at motivere de unge til at foretage et bredere uddannelsesvalg end hidtil samt oplyse forældrene om, hvilke uddannelsesmuligheder det danske system tilbyder. Konkret bliver deltagerne introduceret for 25 rollemodeller med etnisk baggrund, som har gjort det godt i det danske samfund. Ved opstarten af projektet håbede Foreningen Brobyggeren på at komme i kontakt med over 2.000 unge og 1.000 forældre, hvoraf vejledningen skulle omfatte 500-600 unge i forbindelse med deres uddannelsesvalg samt 200-300 forældre.

Resultater: Projektet er afsluttet med et godt resultat, men har kun brugt 12.000 kroner af støtten. Kampagnen har i første omgang foregået på internettet (www.brobyggeren.dk), hvor projektet har markedsført sig via reklame i foreningsbladet Brobyggeren, der har over 1.000 unge læsere og samme antal forældre. Derudover har projektet afholdt forskellige arrangementer, hvor rollemodellerne, de unge og deres forældre har mødt hinanden og været i dialog. Hjemmesiden har haft besøg af ca. 300 unikke besøgende hver uge i projektperioden. Foreningen Brobyggeren har mødtes med integrationsminister Rikke Hvilshøj i maj 2007.

Esbjerg Ungdomsskole (og Esbjerg Handelsskole)

Projektitel	Etnisk uddannelsesvejleder i Ribe Amt	
Primære metoder	Vejledning og udarbejdelse af ressourceprofil og uddannelsesplan hos elever	
Bevilling	Kr. 220.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Elsa Rasmussen	

Projektbeskrivelse: Målet i projektet er at forbedre integrationen ved at nedbryde barrierer for at søge optagelse på, manglende gennemførelse af og omvalg af ungdomsuddannelser i amtet. Det langsigtede mål er at sikre en nødvendig arbejdskraftreserve i Ribe Amt. Målene er blandt andet, at den enkelte elev skal udarbejde en ressourceprofil og en uddannelsesplan. På femårsplan er målet at mindske frafaldet på ungdomsuddannelserne i Ribe Amt, at tilføre arbejdsmarkedet uudnyttede ressourcer, etablere netværk, der kan overtage projektets aktiviteter ved afslutningen samt at sikre et kvalificeret vejledningsudbud.

Konkret er der blevet etableret en udviklingsenhed med én etnisk uddannelsesvejleder (dansk baggrund) og en tilknyttet konsulent til at lave det opsøgende, vejledende og formidlingsmæssige arbejde.

Resultater: Projektet har ifølge evalueringen gennemført konferencer og temadage, traditionelle kurser og elektronisk sparring med vejledere i amtet, og der er udviklet hjemmeside og en værktøjskasse, som vejlederne kan anvende i arbejdet med unge med indvandrerbaggrund. Der er desuden etableret et formelt netværk om unge tosprogede, som dog kun har haft få møder.

Det er ikke lykket for projektet at indhente statistik om de tosprogedes frafald. Ungdomsuddannelserne fortæller dog projektet, at der generelt er for få unge tosprogede, der gennemfører en uddannelse.

Københavns Kommune - Ungerådgivningen

Projekttitlel	Uddannelses- og beskæftigelsesprojekt for svage indvandrere	
Primære metoder	Motivering, rådgivning, information til Vesterbros unge indvandrere, piger	
Bevilling	Kr. 150.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Anne Kappelgaard	

Projektbeskrivelse: Formålet med projektet er at få flertallet af Vesterbros unge indvandrere gjort bekendt med deres muligheder i uddannelses- og beskæftigessystemet. Projektet vil arbejde intensivt med at motivere de unge, rådgive og informere dem. Projektet er et supplement til den eksisterende anonyme rådgivning til alle unge på Vesterbro. Målet med projektet ved bevillingstidspunktet er, at alle 16-19-årige unge, der ikke er i uddannelse eller beskæftigelse, har modtaget rådgivning og vejledning om uddannelse og beskæftigelse ved udgangen af 2003.

Senere i forløbet ændrer projektet fokus, så det bliver 12-15-årige piger med indvandrerbaggrund, der er i fokus, da de ifølge projektet er til gene i lokalsamfundet. De overordnede målbarre mål er blandt andet at etablere kontakt til samtlige piger i målgruppen, at lave individuelle forløb med minimum halvdelen af pigerne, at få dem til at benytte sig af fritidstilbud og holde sig fra kriminalitet, at rådgive dem om uddannelse og fremtid samt at inddrage deres familier.

Resultater: Der blev etableret *kontakt* til samtlige piger, der hørte til kernegruppen, og fem af dem har fulgt individuelle forløb med forskellige grader af fravær. Der blev holdt et indledende møde med pigerne. Desværre aflyste pigerne de efterfølgende tre møder, de blev inviteret til. Andre offentlige instanser og pigernes forældre blev orienteret. I alt var der tale om en gruppe på 12-15 piger, hvor fem af dem blev betegnet som kernegruppen. Pigerne var ikke så interesserede i at benytte fritidstilbud, men enkelte meldte sig ind i en sportsklub, en lektiecafé eller en frivilligt drevet klub. Ifølge projektets oplysninger er det lykkedes at holde de piger, der har indgået i forløbet, uden for kriminalitet. Flere af pigerne har øget deres selvtilid med tiden, og deres familier har været inddraget i de mest bekymrende tilfælde.

6.2 Fastholdelse i uddannelse

Vejle kommunale Ungdomsskole

Projekttitlel	Mentorprojekt på ungdomsuddannelserne i Vejle	
Primære metoder	Mentorstøtte og vejledning til unge med indvandrerbaggrund	
Bevilling	Kr. 330.000	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Henning Sørensen	

Projektbeskrivelse: Vejle Handelsskole, Vejle Tekniske Skole, Skole- og Ungdomsvejledningen ved Vejle Kommune og Vejle kommunale Ungdomsskole har i samarbejde gennemført "Mentorprojekt på ungdomsuddannelserne i Vejle". Ifølge projektbeskrivelsen skal der ydes individuel mentorstøtte til cirka 24 unge, som fungerer dårligt fagligt, socialt og personligt. Målgruppen unge med indvandrerbaggrund, som afslutter 9. og 10. klasse i Vejle og går i gang med en ungdomsuddannelse. De får mulighed for at få vejledning og støtte fra en mentor. Derudover nedsættes der en koordinationsgruppe med de involverede institutioner samt en koordinator fra Vejle Kommune, som sammen med projektlederen varetager de overordnede beslut-

ninger og styringen af projektet. Projektets mål er at reducere frafaldet blandt de tosprogede elever. Udviklingen skal dokumenteres gennem mentorenes dagbøger. Målet er desuden at skabe progression hos 75 procent af de deltagende unge i forhold til de problemstillinger, som måtte ligge til grund for optagelsen i projektet.

Resultater: Det blev kun til 14 deltagere/mentees i stedet for de 24 ønskede. Syv på Vejle Handelsskole og syv på Vejle Tekniske Skole. Der var tre mentorer på Vejle Handelsskole og to mentorer på Vejle Tekniske Skole, der samtidig var studievejledere. Evalueringen fra Vejle kommunale Ungdomsskole konkluderer, at mentorarbejde som metode er et velegnet redskab til at reducere frafald blandt tosprogede unge, idet kun to af de deltagende 14 unge har afbrudt deres tilknytning til skolesystemet. Ikke alle unge er fortsat i det oprindeligt tænkte spor, men har med mentorens bistand fortsat uddannelse under en eller anden form.

Projektet konkluderer, at samarbejdet med kommunen er essentielt for at få de unge afklaret og ind på det rigtige spor, især hvis de unge må forlade uddannelsesinstitutionen. Både Vejle Handelsskole og Vejle Tekniske Skole har fortsat mentorarbejdet efter støttens ophør.

Teknik- og Serviceskolen Ishøj og Høje Taastrup (TESE) (nu CPH West)

Projektstitel	Den udvidede kontaktlærerfunktion	
Primære metoder	Udvidet kontaktlærerfunktion, uddannelsesplaner, logbog	
Bevilling	Kr. 113.330	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Svend Erik Sørensen	

Projektbeskrivelse: Projektet har til formål over en 15 uger lang periode at afprøve en udvidet kontaktlærerfunktion og at inddrage erfaringer med fastholdelse af frafaldstruede elever med indvandrerbaggrund. Succeskriterierne er at mindske frafaldet med 25 procent og derved øge integrationen af disse unge gennem uddannelse. Kontaktlærerne er to personer, som eleverne har den umiddelbare og tætte kontakt til i skolens hverdag. Kontaktlærerne skal bistå eleverne med at lægge uddannelsesplaner og mål og drage omsorg for de involverede. Der vil ugentligt blive fulgt op på statistik for fravær og ført logbog af kontaktlærerne.

Resultater: Teknik- og Serviceskolen valgte at gennemføre to delprojekter. Et i efteråret 2004 i København og et andet i Ishøj i foråret 2005. Skolen erkender, at den har været for ambitiøs i forsøget på at tage vare på alle elever, da der har været uafklarede problemtyper, som det har været svært at nå ud til. Det har vist sig vanskeligt for projektet at komme i kontakt med de elever, som har et højt fravær. Det er især de personlige vanskeligheder hos de berørte elever, som er svære at gøre noget ved.

Den fælles konklusion fra det samlede projekt er, at eleverne ikke umiddelbart ønsker fortsættelse af den udvidede kontaktlærerfunktion efter forløbet, men at de af og til gerne vil have mere nærvær, indlevelse og især konsekvens fra deres kontaktlærere. Konklusionen er endvidere, at de unge har brug for en voksen, der lytter og tager dem alvorligt, men også stiller krav til dem og kan hjælpe dem med at komme et skridt i den rigtige retning. Det er ikke lykkedes projektet at mindske frafaldet med 25 procent. Projektet vurderer, at det er faldet med 12-14 procent i den projektinvolverede målgruppe.

Skjern Tekniske Skole

Projekttitle	Integration og fastholdelse af nydanskere i erhvervsuddannelserne	
Primære metoder	Kontakt til praktikpladser, mentorordning, kontaktlærere, vejledning	
Bevilling	Kr. 70.785	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Arne Refslund	

Projektbeskrivelse: Projektet blev gennemført over to år, fra medio 2004 til medio 2006. Projektets ressourcer er blandt andet blevet brugt til kontakt til praktikvirksomheder samt en mentorordning for den enkelte elev og individuel rådgivning. Målgruppen var personer, som med afsluttet undervisning på Sprogskolen ønskede at påbegynde en teknisk erhvervsuddannelse. Projektet har været gennemført i et samarbejde mellem en uddannelses- og erhvervsvejleder samt tre kontaktlærere på skolen. Eksternt har der været tæt samarbejde med den kommunale arbejdsmarkedsafdeling og Sprogskolen.

Resultater: Der deltog ni unge med indvandrerbaggrund i årene 2004-2005 og syv fra 2005-2006. I alt 16 deltagere. Deres status på evalueringstidspunktet var, at syv havde gennemført deres grundforløb (heraf fem med uddannelsesaftale), seks var endnu ikke afsluttet og tre var stoppet på uddannelsesforløbet. Målet med projektet var, at 75 procent af deltagergruppen skulle gennemføre grundforløbet. Resultatet blev, at 44 procent gennemførte, 38 procent var uafklarede og kunne stadig nå at gennemføre, mens 18 procent var faldet fra.

Projektets aktiviteter bestod i individuel rådgivning, mentorordningen, formidling af kontakt til virksomheder. Netværket til virksomheder, der er parate til at tage imod personer med indvandrerbaggrund som praktikanter er blevet udvidet. Projektledelsen konkluderer, at den individuelle rådgivning sammen med mentorordningen har vist sig at have en meget positiv effekt, og skolen mener, at den er blevet bedre til at fastholde gruppen af nydanskere. Projektledelsen skriver i evalueringen, at den "samlet set betragter projektet som en succes, men en succes med store udfordringer". Der er stadig store sproglige "huller" hos deltagerne efter opholdet på Sprogskolen, og det har givet problemer i forløbet. Men alt i alt ser projektledelsen det som et positivt tiltag.

Aarhus tekniske Skole

Projekttitle	Forsøg med uddannelsesguider på indgangen Bygge & Anlæg, Service og Fra Jord til Bord	
Primære metoder	Vejledning fra voksne, forældrekontakt, lektie- og praktikhjælp, mentor	
Bevilling	Kr. 255.915	Tilsagnsår: 2006
Kontakt	Sussie Jensen	

Projektbeskrivelse: Aarhus tekniske Skole har fået støtte til to projekter. Det ene er med Århus Købmandsskole som samarbejdspartnere, som bliver beskrevet som caseprojekt i næste afsnit af rapporten. Det andet projekt hedder "Forsøg med uddannelsesguider på indgangen Bygge & Anlæg, Service og Fra Jord til Bord". Projektet henvender sig til målgruppen af udsatte unge, primært tosprogede, inden for de nævnte indgange på teknisk skole, som er uafklarede og måske mangler en tydelig voksen, der kan yde rådgivning og vejledning. Projektet sigter efter at få minimum 30 udsatte unge af begge køn, fordelt med ti inden for hvert af de tre uddannelsesområder.

Formålet med projektet er at yde en helhedsorienteret indsats, der omfatter vejledning, forældrekontakt, sproglig støtte, målrettet lektiehjælp, hjælp til praktikpladssøgning og øget samarbejde med den unges lærere. Helt konkret er succeskriteriet at fastholde minimum 80 procent af de tilknyttede elever. Denne succes forventes målt via frafaldsstatistikker og udtagelse af en kontrolgruppe af tilfældigt udvalgte tosprogede inden for de tre områder. Der vil som en del af erfaringsspredningen blive udarbejdet en vejledning for uddannelsesguider, og der vil blive arbejdet med at tegne en profil af en uddannelsesguide, og hvilke kvalifikationer der kendetegner en sådan.

Resultater: Projektet afsluttes medio 2007. Projektet forløber ifølge statusrapporten planmæssigt, og alle de tilknyttede elever er fortsat i uddannelse. Uddannelsesguiderne har arbejdet målrettet med bl.a. udvidet vejledning, forældrekontakt, virksomhedskontakt, sproglig støtte, opsøgende lektiehjælp. De foreløbige resultater viser ifølge projektledelsen, at den ekstra indsats er stærkt medvirkende til at fastholde særligt udsatte elever i deres uddannelsesforløb. Nu modtager alle elever på Aarhus tekniske Skole et tilbud om en mentor (uddannelsesguide). Denne ordning udløber ifølge projektet direkte af dette forløbs succes.

Gedved Seminarium/Vitus Bering Danmark

Projektstitel	Udvikling af koncept for opkvalificering af uddannelsesguides	
Primære metoder	Uddannelsesguides, opkvalificering, vejledning, mentor	
Bevilling	Kr. 229.320 + 269.000 = 498.320	Tilsagnsår: 2005, 2006
Kontakt	Bodil Klausen	

Projektbeskrivelse: Gedved Seminarium er en af flere uddannelsesinstitutioner, der hører under paraplyen hos Vitus Bering Danmark. Projektets primære målgruppe er uddannelsesguides, der skal opkvalificeres til at varetage vejlednings- og mentorfunktioner for nye studerende med anden etnisk baggrund end dansk. Den sekundære målgruppe er undervisere og studievejledere på tværs af Vitus Berings uddannelser. Der er etableret en følgegruppe, som er ansvarlig for erfaringsspredning og dannelse af interne integrationsrettede netværk blandt undervisere og studievejledere. Interkulturelle kompetencer er et generelt indsatsområde på Vitus Berings uddannelser.

Projektets aktiviteter er 1) afklaring af procedurer og kriterier for udvælgelse af uddannelsesguider, 2) udvikling og afholdelse af opkvalificeringsforløb for uddannelsesguider, og 3) afklaring og udvikling af matchningsmetode og kriterier. Projektets målbare succeskriterier i anden støtteperiode er, at der er brug for at opkvalificere 12 uddannelsesguider til området med personer med anden etnisk baggrund, at mindst 75 procent af seminariets interkulturelle studerende deltager i den tværkulturelle netværksgruppe, at projektet samarbejder med Brug for alle unge kampagnen hos Integrationsministeriet (mindst to studerende/elever som lokale rollemodeller), samt at frafaldet for studerende med anden etnisk baggrund halveres fra uddannelsen.

Resultater: De endelige resultater af Gedved Seminariums projekt foreligger endnu ikke, da projektet først er afsluttet medio 2007. Men evalueringen i 2006 viser, at projektaktiviteterne er kommet godt i gang. Der er nedsat en tværkulturel ERFA-gruppe med deltagelse af både studerende og PGU-elever, der er gennemført et sprogligt værksted blandt studievejledere og studerende.

Derudover arbejdes der med en anden bred uddannelsesguide-ordning, der ikke kun retter sig mod personer med anden etnisk baggrund, men også til personer med dansk baggrund. Uddan-

nellesguides er studerende, der guider andre studerende. Ud over definitionen ”uddannelsesguide” arbejder Gedved Seminarium også med ”tutorer”, ”buddies” og ”makkere”. Tutoren er en studerende, der hjælper de nye studerende på plads ved opstarten af et uddannelsesforløb. Buddies gælder for internationale studerende på 4. semester, som får hjælp af en anden studerende. ”Makkere” handler om den personlige kontakt og netværk til personer med indvandrerbaggrund. Uddannelsesguides bliver certificeret gennem et kursusforløb, og de modtager løbende supervision og sparring.

Social- og Sundhedsskolen i Odense

Projekttitel	At blive fulgt fra start til slut – udvidet gennemførelsesvejledning af elever med anden etnisk baggrund	
Primære metoder	Kontaktlærer, vejleder, ung-til-ung vejledning, mentorordning	
Bevilling	Kr. 399.840	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Susanne Thomsen	

Projektbeskrivelse: Social- og Sundhedsskolen i Odense har gennemført projekt ”At blive fulgt fra start til slut – udvidet gennemførelsesvejledning af elever med anden etnisk baggrund”. Projektets formål er, at elever med anden etnisk baggrund end dansk, der påbegynder en af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, også gennemfører uddannelsen.

Midlet til at indfri dette mål er, at eleven følges tæt af en kompetent kontaktlærer/vejleder gennem uddannelsesforløbet, lærerne og vejlederne opkvalificeres i forhold til arbejdet med målgruppen, elevernes familier inddrages, og i slutningen af projektperioden nedsættes en ”ung-til-ung” vejledningsgruppe bestående af social- og sundhedshjælpere med anden etnisk baggrund, som fremadrettet skal fungere som supplement til mentorordningen. De målbare succeskriterier for projektet er, at 75 procent af eleverne med anden etnisk baggrund end dansk skal gennemføre uddannelsen i Odense. Ved projektets start er dette tal 33,3 procent på Social- og Sundhedsskolen i Odense, mens den på social- og sundhedshjælperuddannelsen var 52 procent for elever med indvandrerbaggrund.

Resultater: 15 elever startede på grundforløbet, og ved afslutningen af projektet er tre elever faldet fra – primært på grund af for meget fravær. Ligeledes startede 15 elever på social- og sundhedshjælperuddannelsen, og her faldt to fra, mens seks har gennemført, og syv på evalueringstidspunktet stadig er i gang med uddannelsen – på forlængede forløb. Samlet set er fem ud af 30 faldet fra social- og sundhedsuddannelsen ved afslutningen af projektet. Det svarer til 17 procent frafald alt i alt (27 procent på grundforløbet og 13 procent på hjælperuddannelsen).

Alle elever har haft en mentor tilknyttet i projektet. På grundforløbene var det en kontaktlærer, og for hjælper-eleverne var det både en kontaktlærer og en praktiklærer, der fungerede som mentor. Generelt fastslår projektet i evalueringsrapporten, at projektet har været en succes for både elever og lærere. Eleverne har været meget tilfredse med at deltage og fremhæver især mentorordningen og vejledningen som gode elementer. Eleverne tillægger ikke forældresamarbejdet en stor betydning, hvilket er påfaldende for projektledelsen. Måske derfor er det ikke lykkedes projektet at inddrage forældrene i så høj grad. Kontaktlærerne har også været yderst tilfredse med deltagelsen i projektet. Der er blandt andet blevet gennemført et kursus i Multietnisk Vejledning med deltagelse af 25 kontaktlærere og 25 praktikvejledere.

Social- og Sundhedsskolen i Odense skal fremhæves for måden at måle projektets resultater på.

Slagelse Gymnasium og HF-Kursus

Projekttitle	Integration af tosprogede i det almene gymnasium	
Primære metoder	Mentorordning, udviklingsgruppe vejleder og rådgiver, kursus om eksamen	
Bevilling	Kr. 12.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Ida Kallenbach	

Projektbeskrivelse: Formålet med projektet er gennem en mentorordning at lette overgangen fra folkeskole til gymnasium og forbedre gennemførelsesprocenten. Der er nedsat en udviklingsgruppe til at yde sparring med den lærer/studievejleder, som fungerer som mentor, vejleder og rådgiver for de unge med indvandrerbaggrund. Blandt andet har projektet planlagt en fælles aften for elever og deres forældre samt besøg af tosprogede rollemodeller, samtaler med eleverne, læreres deltagelse i en konference og et borgermøde, en studietur til Berlin og afholdelse af et kursus om eksamen for de tosprogede. Målgruppen var tosprogede 1. års elever.

Resultater: Projektet oplevede, at de tosprogede drenge havde nemmere ved at deltage i de faglige og sociale arrangementer, som skolen arrangerede, mens pigerne var lidt mere tilbageholdne. Projektets erfaringer er, at der har været et stort behov for en mentorordning som denne. Men samtidig er det ifølge Slagelse Gymnasium vigtigt, at ordningen er frivillig, medmindre den på en eller anden måde gøres obligatorisk. De tosprogede elever vil helst ikke have mere fokus end de øvrige elever på gymnasiet.

Næstved Gymnasium og HF

Projekttitle	Introduktion for tosprogede elever	
Primære metoder	Udvidet studievejledning, lærertutorer, danskundervisning	
Bevilling	Kr. 23.400	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Lillian Simonsen	

Projektbeskrivelse: Formålet med projektet er at få flere tosprogede gennem et gymnasie-/HF-forløb, samt at de studerende får et godt forløb. Dette opnås ifølge Næstved Gymnasium og HF blandt andet ved at udarbejde et informationshæfte og sørge for, at studievejlederne og lærertutorer har tæt kontakt med gruppen af tosprogede elever. Projektet indeholdt en udvidet studievejledning, danskundervisning og 5 tutorer. Succeskriterierne er, at flere får en eksamen, og færre dropper ud. Projektet har desuden sat sig for at skabe mere og bedre kontakt til elevernes forældre. Der kalkuleres med 20 tosprogede elever som deltagere.

Resultater: 14 elever mødte op på et informationsmøde om projektet. Desværre meldte kun halvdelen sig til forløbet. Det gik op for de ansvarlige, at de skulle have informeret målgruppen enkeltvis, da man tabte ansigt ved at melde sig til projektet. Succeskriteriet var, at alle skulle klare sig igennem uddannelsen. Det så ved afslutningen af projektet ud til at blive opfyldt, selv om eksamen på det tidspunkt endnu ikke var igangsat.

VUC Vestsjælland Nord

Projekttitle	Udvikle god VUC-vejledning til gennemførelse	
Primære metoder	Opsøgende, vejledende indsats, udvikling af vejledningssværktøjer	
Bevilling	Kr. 88.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Vibeke Helwich	

Projektbeskrivelse: Projektet har til formål at få unge med indvandrerbaggrund med usikre/svage skoleforudsætninger til at finde frem til og gennemføre undervisningsforløb, der giver dem en AVU trin 1 prøve (9. kl.). Projektet består af en opsøgende, introducerende og vejledende indsats over for de unge med indvandrerbaggrund samt via udvikling af relevante vejledningssværktøjer, der understøtter dette. Der sigtes i første omgang efter ca. 12 personer uden 9. klasses papirer fra den danske folkeskole. Alle disse skal gennemføre det etårige uddannelsesforløb og deltage i prøverne.

Resultater: Det opsøgende arbejde omfattede brochureudsendelse til ca. 250 unge tosprogede, en kort omtale i den lokale avis, et møde med den lokale imam samt et informationsmøde, hvor der desværre ikke kom så mange fra målgruppen. Der er i opstartsfasen blevet afholdt en række andre integrationsfremmende arrangementer.

Den etablerede klasse fik af deltagere titlen ”Kom i gang klassen” (KigKlassen). En klasse, hvor fagligt svage danske og tosprogede elever blev samlet. Deltagerne havde sociale og personlige problemer og ydede stor modstand og voldsom kritik og aggression i klassen. Projektet har arbejdet med disse problemer, og løsningen er ifølge VUC Vestsjælland Nord at bruge åbenhed og dialog som redskaber i konfliktløsningen. I klassen var der 21 elever, hvoraf 13 var indvandrere. Syv af de 13 gennemførte forløbet, og målet om 12 gennemførte forløb er således ikke nået. Det er dog samtidig vejledere og lærernes vurdering, at de elever, som gennemførte, ikke havde gjort dette uden tæt vejledning og lærerstøtte. VUC Vestsjælland Nord erkender, at ikke alt lykkedes i projektet, men lærerne og vejledernes erfaringer har kunnet formidles til kollegaer. Skolen har oplevet det øgede lærersamarbejde som en positiv effekt.

Aalborg Tekniske Skole

Projekttitle	Unge tosprogedes fastholdelse og gennemførelse af grundforløb inden for Bygge og Anlæg, Teknik og Kommunikation og Levnedsmiddeluddannelserne	
Primære metoder	Fastholdelse, hjælp til praktikpladssøgning, vejledning	
Bevilling	Kr. 320.000 + 385.000 = 705.000	Tilsagnsår: 2004, 2006
Kontakt	Ole Ervolder	

Projektbeskrivelse: Målgruppen for projektet er unge tosprogede på de nævnte uddannelseslinier, både på grundforløb og hovedforløb. Derudover søger projektet at få deltagelse af unge med indvandrerbaggrund fra produktionsskoler og sprogcentre samt fra 9.-10. klasse. I ansøgningen forventer projektledelsen, at omkring 50 unge mellem 16 og 25 år vil deltage i visitationen.

Til at styre aktiviteterne opbygger projektet et Kompetencecenter, bestående af en integrationsmedarbejder og de tre hovedområders socialpædagoger/integrationsmedarbejdere, frikøbt af Aalborg Kommunes afdeling for tosprogede unge. Kontaktlærerfunktionen bringes desuden i spil. Aktiviteterne vil være rådgivning og vejledning fra Kompetencecentret og en mentorord-

ning internt på de tre undervisningslinier og eksternt i virksomhederne. Der skal udarbejdes en individuel læringsplan for eleven, hvor grundforløbet er tilpasset og med plads til lektiehjælp.

Målet med det første støtteår er, at en høj procentdel af de nydanske elever skal komme i virksomhedspraktik. Målet med andet støtteår er at fastholde eleverne, så de gennemfører hele uddannelsesforløbet, og at en større andel af de tosprogede dermed får en kompetencegivende uddannelse, som giver varigt job. Fastholdelses- og gennemførelsesprocenten skal være mindst 75 procent. Derudover er formålet at få etableret en fast støtteordning for elever med særlige forudsætninger.

Resultater: Projektet har ifølge egen evalueringsrapport fra 2006 gennemført en udvidet kontaktlærerordning for ca. 25-30 unge med indvandrerbaggrund. 15-20 elever har fået hjælp til søgning af praktikplads. 10-12 elever har fået ekstra støtte til at være erhvervsaktive, aktivt søgende og praktikpladsklar. Projektledelsen er ikke i tvivl om, at tilknytningen af en integrationskonsulent har givet projektet stor effekt. Den igangsatte lektiecafé fungerer godt som både lektiearbejdsrum og være- og besøgssted for de tosprogede elever.

Antallet af tilknyttede virksomheder er på tidspunktet for evalueringsrapporten i december 2005 kun tre virksomheder. Projektet har desuden skrevet i evalueringen, at man mener, at målet om antal elever, der skal i virksomhedspraktik, er opfyldt.

Selandia-CEU

Projekttitlel	Brug for alle unge i Slagelse	
Primære metoder	Vejledning, hjælp til praktikpladssøgning, forældrekontakt, mentorordning	
Bevilling	Kr. 204.930	Tilsagnsår: 2006 (afsluttes i aug. 2008)
Kontakt	Finn Kanstrup Hansen	

Projektbeskrivelse: I et samarbejde med Jobcenter Slagelse og UU-Vestsjælland gennemfører Selandia-CEU projekt "Brug for alle unge i Slagelse". Målgruppen for projektet er 25-28 unge med anden etnisk baggrund end dansk, som anses for at have svært ved fastholdes i en uddannelse og skønnes at have svært ved at finde en praktikplads. Der vil i projektet være fokus på dels vejledning af de unge og dels de unges forældres forståelse for uddannelse, for eksempel ved at elevsamtalen kan ske hjemme.

Derudover etableres der en mentorordning til sikring af projektets målsætning. Det overordnede formål med projektet er at fastholde og styrke unge med anden etnisk baggrund end dansk i erhvervsuddannelserne og tilbyde dem en særlig målrettet vejledning for at sikre gennemførelse af en erhvervsuddannelse og fremskaffelse af en praktikplads. Det målbare succeskriterium er, at 95 procent af eleverne i projektets målgruppe fastholdes i uddannelse og skaffes i praktik. Der nedsættes en projektgruppe bestående af en medarbejder fra Jobcenter Slagelse, UU-Vestsjælland Syd og Selandia-CEU, som blandt andet er ansvarlig for udgivelse af en hvidbog med erfaringer og gode råd samt afholdelse af en opsamlingskonference.

Resultater: Projektet er endnu ikke afsluttet, og resultaterne foreligger endnu ikke. Projektet afsluttes først i august 2008, da det hurtigt viser sig at være vanskeligere end beregnet at lokalisere målgruppen for projektet.

Syddansk Universitet i Kolding

Projektitel	Akademisk Skriftlighed for studerende med andre modersmål end dansk	
Primære metoder	Undervisning i skriftlighed, metodeudvikling, vejledning, tutorordning	
Bevilling	Kr. 400.000	Tilsagnsår: 2006
Kontakt	Annelise Grinsted	

Projektbeskrivelse: Projektet har to målgrupper: Den første er 25 førsteårsstuderende med andre modersmål end dansk på universitet. Den anden er minimum syv universitetslærere på 1. og 2. semester fra de involverede institutter/studier. Projektet skal udvikle undervisning i skriftlighed i de enkelte uddannelser på Syddansk Universitets Campus Kolding. Projektet skal udvikle og afprøve metoder, der 1) sætter de studerende i stand til at formulere sig korrekt, hensigtsmæssigt og kreativt, og 2) sætter udvalgte undervisere i stand til at implementere resultaterne i et efterfølgende permanent uddannelsesforløb.

Aktiviteterne i projektet er, at deltagerne skal vejledes til bedre skriftlighed, de skal øve det i praksis, der skal udvikles et studiesæt til akademisk skriftlighed, og der etableres en særlig tutorordning, hvor de studerende tilknyttes en ældre studerende, der kan vejlede og give feedback på opgaver, inden de afleveres. Derudover vil projektet udarbejde efteruddannelsesmateriale til undervisere og tutorer, og disse vil også blive efteruddannet i metoder til akademisk skriftlighed samt i brugen af studiesættet. Projektet forventer, at forløbet medvirker til, at flere studerende med andre sprog end dansk som modersmål vil kunne gennemføre deres uddannelse i Kolding.

Resultater: Syddansk Universitet har endnu ikke afsluttet projektet, men der er udarbejdet en statusrapport primo 2007, som fortæller om de foreløbige resultater. Tutorordningen igangsæt med udvælgelse af fem tutorer i efterårssemestret 2006. Tutorerne, der primært er rekrutteret fra danskstudiet, er engagerede og entusiastiske, men finder samtidig, at de står over for nogle udfordringer rent pædagogisk og interkulturelt. De studerende har været ”vanskelige” at inddrage i projektet på trods af forskellige tiltag som ”tilbudsbrochure”, introduktion i lærernes undervisningsforløb, personlige anbefalinger etc. Dele af studiesættet er udarbejdet, og det indeholder blandt andet et værktøjskatalog til vejledningsprocessen, et handoutkatalog, som lærerne kan anvende og et idékatalog til mere generel anvendelse. Projektet har desuden udarbejdet en flot hjemmeside, der findes på humaniora.sdu.dk/ifki/akskr.

Projektets foreløbige konklusion er blandt andet, at der mangler en erkendelse af skriftlighedens betydning for studiets forløb, og de studerende har vanskeligt ved at afse ekstra tid til at gøre noget ved skriftligheden. De foreløbige resultater er, at projektet har ydet vejledning til 12 studerende med anden etnisk baggrund end dansk og syv studerende med dansk baggrund. I alt har syv lærere deltaget indtil videre (heraf to uden kompensation), og de har sat fokus på øget skriftlighed i deres undervisning.

6.3 Fastholdelse og vejledning om videre uddannelse

Dansk Flygtningehjælp

Projekttitle	GuideProjektet	
Primære metoder	Voksne, frivillige guider/mentorere, lektiehjælp	
Bevilling	Kr. 400.000 + 350.000 + 300.000 = 1.050.000	Tilsagnsår: 2003, 2004, 2005
Kontakt	Rie Græsborg	

Projektbeskrivelse: Dansk Flygtningehjælp har over en årrække afviklet "GuideProjektet", der retter sig mod unge med anden etnisk baggrund end dansk. Formålet med projektaktiviteterne er via en frivillig indsats af kvalificerede og voksne guider, som har job og bredt netværk, løbende at støtte de unge, så de bliver i stand til at træffe et kvalificeret uddannelsesvalg. I de fleste såkaldte partnerskaber følger guiden den unge gennem eller godt på vej i den valgte uddannelse og frem til en tilknytning til arbejdsmarkedet. Støtten inkluderer også hjælp til lektier og opgaveløsning mv.

Succeskriterierne er blandt andet, at de unge med guidernes hjælp får støtte til valg af uddannelse og lettere adgang til arbejdsmarkedet, at der oprettes nye GuideProjekter (minimum tre fra oktober 2005 til oktober 2006) og at udvikle nye samarbejdsmodeller løbende. Projektet vurderer det realistisk, at der matches i alt 80 par i løbet af et år fra 2004-2005 og igen 80 fra 2005-2006. Projektet støttes organisatorisk og ledelsesmæssigt af LO og Dansk Flygtningehjælp, men har også en række andre samarbejdspartnere, herunder Handelshøjskolen i Århus, KVINFO's mentornetværk og Nørrebro Bibliotek.

Resultater: Der er i projektperioden blevet etableret GuideProjekter i Randers/Århus, Storkøbenhavn, Esbjerg, Kolding samt støtte til et mindre lokalt GuideProjekt i Fredensborg-Humlebæk Kommune. Der arbejdes på at etablere flere GuideProjekter, herunder i Aalborg. I alt har der været 281 partnerskaber i Randers, Århus og Storkøbenhavn fra september 2003 til september 2006. Fra 2004-2005 er der blevet matchet i alt 49 par, hvilket ikke lever op til målet om 80 par. Projektet skriver i evalueringsrapporten, at det lave tal skyldes, at der kommer færre nye unge indvandrere til landet. Fra 2005-2006 har der været etableret næsten 80 partnerskaber, hvilket var målet. Guideprojektet modtog Krogerup Højskoles Hal Koch Pris 2005, der gives til initiativer, der minder om, at demokratiet "ikke er en sejr, der er vundet, men en kamp, som stadig står på".

Hillerød Internationale Ungdomsskole, under Hillerød Kommune

Projekttitle	Videre i ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge	
Primære metoder	Vejledning, hjælp til praktiksøgning, fastholdelse	
Bevilling	Kr. 205.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Martin Jespersen	

Projektbeskrivelse: Projektet går ud på at udsluse unge sent ankomne flygtninge og indvandrede i alderen 15-22 år i ordinære ungdomsuddannelser. Ungdomsskolens vejledningsindsats skal styrkes, blandt andet over for personer med indvandrerbaggrund, der er analfabeter. Succeskriterierne er, at der hvert år sendes 30 elever videre til en ungdomsuddannelse, at 100 elever hvert år kommer i praktik, samt at 100 elever kommer på ekskursioner. Projektet forventer desuden,

at den øgede indsats vil få flere til at tage en ungdomsuddannelse, og at der vil ske mindst en halvering af frafaldet blandt disse elever.

Målgruppen er de ca. 120 elever, som tilbage i 2003 gik på skolen, og som løbende er blevet udsluset fra skolen efter endt ophold. Projektet består primært af tre elementer: 1) En øget udslusningsvejledning og kontakt til aftager-uddannelsesinstitutionerne, 2) skolepraktikker på den ønskede fremtidige skole, ekskursioner og brobygningsarrangementer og 3) øget brug af edb og vejledningsprogrammer.

Resultater: Hillerød Internationale Ungdomsskole skriver i deres egen evaluering, at der er opbygget en bedre og mere individuel udslusning i forbindelse med projektet. Der har været tilknyttet to vejledere til projektet. I efteråret 2003 blev otte elever med indvandrerbaggrund skippet videre i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse, mens 30 elever er videre i ungdomsuddannelse i sommeren 2004. 94 elever har været i praktik i skoleåret 2003-2004, hvilket ligger tæt på målet om 100 elever. Projektet har skabt et styrket netværk til sagsbehandlere og de uddannelsesinstitutioner, de har kommunikeret med i forløbet.

Lemvig Handelsskole og Handelsgymnasium

Projekttitel	Individuel vejledning og undervisning i uddannelses- og erhvervsorientering for sent ankomne unge tosprogede	
Primære metoder	Vejledning og undervisning i uddannelser og erhvervsorientering, praktik	
Bevilling	Kr. 60.000	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Kristian Præstegaard	

Projektbeskrivelse: Målet med projektet er at bedre de unge tosprogedes muligheder for at tage en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Succeskriterierne er, at alle elever, der påbegynder EUD-forløbet i den støttede periode, gennemfører. Projektet skal give dem kendskab til forskellige ungdomsuddannelser og arbejdspladser og gøre disse unge i stand til at foretage realistiske valg med hensyn til fremtiden. Aktiviteterne består af to timers ugentlig undervisning og vejledning, individuelle handleplaner, tæt opfølgning på brobygningsforløb, praktik, ekskursioner og virksomhedsbesøg. Projektet satser på at få 10-12 elever i den såkaldte EUD-klasse.

Resultater: EUD-forløbet startede med otte for sent ankomne unge med indvandrerbaggrund. Undervisningen foregik to timer ugentligt, og alle elever har været en uge i praktik. Der er desuden afholdt møder med integrationsmedarbejdere fra tre af de fire kommuner, som var repræsenteret i samarbejdet om projektet. Af de otte startende elever flyttede tre personer væk fra området i løbet af forløbet. De øvrige elever var alle til eksamen i skriftlig og mundtlig dansk og skriftlig matematik. Tre af eleverne var desuden til eksamen i engelsk.

Desuden er der gennemført et tværfagligt projektforsløb, som de pågældende elever afsluttede med en gruppeeksamen. Efter forløbet er status på de fem tilbageværende deltagere, at fire er i gang med en fuldtidsuddannelse, mens den sidste tager enkeltfagsundervisning på VUC. Fem af de otte startende elever fuldførte forløbet, og alle disse fem er fortsat i uddannelse ved ophøret af projektet.

Aalborg Ungdomsskole

Projekttitle	Jobguideordningen	
Primære metoder	Jobguider, hjælp til praktikpladssøgning, vejledning	
Bevilling	Kr. 262.500	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Ole Schøler/Vivi Kirch	

Projektbeskrivelse: Formålet med projektet er at få flest mulige unge med anden etnisk baggrund end dansk i uddannelse eller arbejde. Projektet er rettet mod unge flygtninge/indvandrere, der relativt sent ankommer til Danmark (16-25-årige). Jobguideordningen sikrer en bedre afdekning af de unges ønsker om arbejde og uddannelse og hjælp til praktikpladssøgning. Målbare mål: I 2003 skal 50 procent af de unge have varig tilknytning til arbejdsmarkedet, mens de resterende 50 procent er blevet opkvalificeret til at komme på arbejdsmarkedet i 2004.

Resultater: Ifølge projektets evaluering har den tilknyttede jobguide hjulpet de unge med indvandrerbaggrund som brobygger og kontakt til lærere og det offentlige, støttet den unge i søgning af uddannelse og læreplads, etablering af kontakt til arbejdspladser og andre administrative opgaver i forbindelse med udslusning og opfølgning. Ordningen stoppede den 1. august 2004, men er videreført i andet regi. Projektet har omfattet 34 af de i alt 51 unge, som i løbet af perioden er blevet udsendt til ordinær uddannelse (teknisk skole, handelsskole, SOSU, VUC/10.kl., gymnasiale uddannelser). Det svarer til 67 procent. Pr. oktober 2004 blev 70 procent af deltagerne i projektet fastholdt i uddannelse, 5 procent var i job, 10 procent er fraflyttet, og 15 procent er faldet fra uddannelsen. Projektet har ikke indfriet dets mål om 50 procent på arbejdsmarkedet, men det er tilfredsstillende, at 70 procent af de unge med indvandrerbaggrund, som startede på projektet, er fastholdt i uddannelse.

Århus Produktionsskole

Projekttitle	Uddannelsesguide med fokus på de mange intelligenser og læringsstrategier	
Primære metoder	Uddannelsesguide, vejledning i Mange Intelligenser, otte ugers praktik	
Bevilling	Kr. 262.500	Tilsagnsår: 2003
Kontakt	Lis Holm	

Projektbeskrivelse: Projektet har sat sig for at fremme de unge 16-25-årige flygtninge og indvandreres muligheder for uddannelse og dermed adgang til arbejdsmarkedet ved at styrke deres sociale og personlige kompetencer, læringskompetencer, faglige kompetencer i dele af et håndværk og arbejdskompetencer. Der er blevet sat ekstra fokus på vejledningsindsatsen omkring de mange intelligenser (MI) og læringsstrategier, og der er forsøgt etableret et netværk mellem produktionsskolen og virksomheder i forbindelse med praktik og uddannelsesinstitutioner i forbindelse med øvrig opkvalificering af de unge. Der er indlagt op til otte ugers praktik i projektet for den enkelte deltager. Uddannelsesguiden fra produktionsskolen skal følge eleven seks måneder efter endt deltagelse i projektet.

Projektets succeskriterier er, at der skal laves skriftlige handleplaner for alle elever, eleverne skal opleve en værdi i deres kompetencer, bruge elektroniske forløbsplaner og etablere et netværk til konkrete virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Projektet retter sig mod 15 flygtninge/indvandrere i produktionsskolens håndværkerafdeling. Mindst 60 procent af dem skal være i gang med en ungdomsuddannelse eller kompetencegivende forløb efter udslusningen af projektet.

Resultater: Ved afslutningen af bevillingsperioden hos Integrationsministeriet, har projektet fået yderligere midler bevilget af Århus Kommune. Projektet har udvidet målgruppen til at omfatte unge med indvandrerbaggrund i alle produktionsskolens værksteder. Status på de 20 elever, der har været med i projektet er, at 20 procent er indskrevet på et af skolens værksteder ved opgørelsestidspunktet, 40 procent er i uddannelse, 10 procent i arbejde og 30 procent udsluset til ledighed. Århus Produktionsskole skriver i den afsluttende rapport, at det anvendte vejledningsredskab omkring MI har fungeret godt. Projektet nævner i øvrigt, at det ikke har været et problem at finde praktikpladser, men at det er de unges modstand mod at komme i praktik, der er det største problem. Produktionsskolen har etableret et formelt samarbejde med teknisk skole og SOSU omkring frafaldstruede elever. Derudover har der været hyppig kontakt med VUC og Århus Akademi (HF).

Løgumkloster Efterskole

Projekttitlel	Udskoling og overgang til ungdomsuddannelse for elever på integrationslinien	
Primære metoder	Udskoling, vejledning, udvidet uddannelsesbog, uddannelsesplan	
Bevilling	Kr. 23.700	Tilsagnsår: 2006
Kontakt	Jens Peter Rejkjær	

Projektbeskrivelse: Projektet ”Udskoling og overgang til ungdomsuddannelse for elever på integrationslinien” har som målgruppen dels tre elever med indvandrerbaggrund, der skal videre på en ungdomsuddannelse samt otte elever, som er optaget på integrationslinien på efterskolen. Integrationslinien er et forholdsvist nyt tiltag på skolen. Formålet med projektet er at integrere eleverne på en relevant ungdomsuddannelse, der kan forberede dem på videreuddannelse eller job på arbejdsmarkedet.

t. Projektets aktiviteter er blandt andet vejledningssamtaler med eleven og dennes forældre samt opfølgning hver fjerde uge i de første 20 uger af ungdomsuddannelsen. Alle deltagere skal have udarbejdet en udvidet uddannelsesbog og en fyldig uddannelsesplan, og alle skal være påbegyndt en ungdomsuddannelse den 1. august 2007 og stadig være i gang med denne den 31. december 2007.

Resultater: Projektet er endnu ikke afsluttet, og resultaterne foreligger endnu ikke.

6.4 Vejledning/rekruttering til bestemte uddannelser/områder

Nørrebro Park Kvarterløft/Informateket

Projekttitlel	Uddannelsesguide til 40 Tele-aspiranter til TDC-Installation – et integrationsprojekt	
Primære metoder	Uddannelsesguide, forskole-/virksomhedspraktik, virksomhedssamarbejde	
Bevilling	Kr. 100.000	Tilsagnsår: 2004
Kontakt	Rene Larsen	

Projektbeskrivelse: Projekt ”Uddannelsesguide til 40 Tele-aspiranter til TDC-Installation – et integrationsprojekt” går ud på, at en uddannelsesguide skal fungere som inspirator og tovholder i forhold til de 40 tele-aspiranter, som kan have såvel dansk som indvandrerbaggrund. Deltager-

ne tilbydes en 9-12 måneders forskole-/virksomhedspraktik inden for tele- og datainstallation, og hver deltager følges tæt af en kontaktperson og vejleder fra projektet. Ud af de 40 personer skal de fleste være fra målgruppen af marginaliserede unge, og der skal være fem voksenlærlinge og fem nyuddannede specialister med anden etnisk baggrund end dansk.

Målet er, at deltagerne kan starte en elevuddannelse eller et arbejdsforhold på normale vilkår i TDC efter det 9-12 måneder lange forløb. Konkret er målet, at 30 unge deltagere, fem voksenlærlinge og fem nyuddannede specialister på tilfredsstillende vis skal have gennemført forløbet. Projektet gennemføres i et tæt samarbejde mellem Kvarterløft, TDC-Installation, aktører fra fire kommunale beskæftigelsesordninger og lokale TDC-arbejdspladser.

Resultater: Projektet har fået udarbejdet en ekstern evaluering, som Integrationsministeriet har finansieret. Evalueringsrapporten har fokus på projektopstart, samarbejdsproces og rekrutteringsfase. Der foreligger således ikke oplysninger om, hvor mange af deltagerne der fortsatte som elever på teknisk skole og hos TDC. Der blev optaget 38 teleaspiranter på projektet. 14 af dem faldt fra inden for den første tid. Derudover har der været rekrutteret fem ”specialister” og tre voksenlærlinge. Det oprindeligt planlagte forløb på 9-12 måneder blev ifølge projektets evalueringsrapport nedsat til 5½ måned pga. lovgivningen på området. Der har i forløbet været lidt kommunikationsproblemer mellem TDC på den ene side og de samarbejdende kommuner på den anden side. Størstedelen er blevet løst konstruktivt, men flere af parterne giver udtryk for, at de har savnet mere ledelse på projektet. Det er heller ikke lykkedes den tilknyttede proceskonsulent at få kommunerne til at samarbejde på tværs, hvilket har skuffet TDC. Generelt mener de involverede parter dog, at projektet er positivt og har gode visioner.

Hjørring Seminarium

Projekttitel	Nydanske studerende på lærer- og pædagoguddannelsen	
Primære metoder	Udvikling af politik og praksis, pjece	
Bevilling	Kr. 90.000	Tilsagnsår: 2005
Kontakt	Anette Skipper-Jørgensen	

Projektbeskrivelse: Formålet med projekt ”Nydanske studerende på lærer- og pædagoguddannelsen” er at udvikle en politik og praksis, når seminarier modtager studerende med indvandrerbaggrund og et netværk mellem Hjørring Seminarium og de uddannelsesinstitutioner, som leverer studerende. Et af produkterne af projektet skal være en pjece, der klæder de danske studerende på til at gå ind i arbejdet som mentor for en nydansk studerende. Endelig skal der på de samarbejdende uddannelsesinstitutioner påbegyndes en integration af andetsprogsproblematikken i fagdidaktikken.

Resultater: Hjørring Seminarium gennemfører projektet i samarbejde med ca. 40 nuværende og tidligere nydanske studerende på seminarier. I mindre omfang er der blevet samarbejdet med VUC Vendsyssel Vest. Projektledelsen skriver i dens rapport, at der er taget det første skridt til et samarbejde mellem VUC og seminarier. Til udarbejdelsen af politikken og praksissen har projektet gennemført 12 interviews med studerende med indvandrerbaggrund, og alle disse oplevede i større eller mindre omfang problemer i forhold til studiet. Derudover blev der gennemført interviews med færdiguddannede lærere og pædagoger. Projektet har udarbejdet en syv siders evalueringsrapport samt en pjece, der er sendt til Integrationsministeriet.

CEU Uddannelsescenter Herning

Projekttitlel	Bygge og Anlæg som indsatsområde for uddannelses- og erhvervsvalg hos unge indvandrere	
Primære metoder	Afklaring, samarbejde mellem udd., faglige org. og virksomheder, information	
Bevilling	Kr. 421.750	Tilsagnsår: 2006
Kontakt	Diana Ringgaard	

Projektbeskrivelse: Målgruppen er unge med anden etnisk baggrund end dansk, der efter 9.-10. klasse skal vælge en ungdomsuddannelse. Projektet forventer, at ca. 15 unge indgår i et afklarende forløb. Heraf forventes ca. 10 unge at vælge det obligatoriske grundforløb. Den sekundære målgruppe er de personer, som kan være med til at organisere, at målene for projektet bliver indfriet, altså netværk og ressourcepersoner. Den organisatoriske målgruppe er en følgegruppe på ledelsesniveau, bestående af en lang række samarbejdspartnere. Vejlederne og Lære- Og Praktikplads-konsulenterne (LOP) er bindeleddet til elevmålgruppen.

Formålet med projektet er at øge antallet af og tilstrømningen af unge med anden etnisk baggrund til uddannelses- og lærepladser på Bygge- og Anlægsområdet. Hovedaktiviteterne er øget information og markedsføring, uddannelse og målretning samt forbedring af kommunikation mellem de unge indvandrere, deres forældre og aktørerne på markedet. Projektet vil blandt andet udarbejde en håndbog om emnet.

Projektet er inddelt i fire faser. 1) Opstart og netværksdannelse, 2) Vejledning og markedsføring, 3) Afklaring og praktik, og 4) Uddannelsesplanlægning: Uddannelse og arbejde. Der vil blandt andet afholdes åbent hus-arrangementer, opsøgende arbejde, felt- og hjemmevejledning, en konference, informationsaften, praktik- og virksomhedsforlagt undervisning, kompetenceafklaring af kontakt- og faglærere, rådgivning, vejledning og udarbejdelse af en uddannelsesmappe med logbog og uddannelsesplan samt uddannelsesaftaler med faglærere, elever, forældre og virksomheder.

Resultater: Projektet forventes afsluttet i december 2007. Den første statusrapport beskriver opstarten på forløbet. Udviklingsgruppen og følgegruppen er etableret, og handlingsplanen er udarbejdet for den første fase. Projektet har været i gang med at afklare omkring 20-25 elever, og projekthåndbogen er under udarbejdelse. Desuden har projektet iværksat en opbygning af mentor- og praktikpladsordninger og har etableret et korps af lokale rollemodeller.

Et åbent hus-arrangement for indvandrerfamilier er under udarbejdelse, og man har desuden taget kontakt til indvandrerforeninger og -miljøer og er i gang med at organisere et samarbejde om vejledning af de unge med indvandrerbaggrund. Markedsføringsindsatsen er skudt i gang med udarbejdelse af plakater og flyers med lokale rollemodeller – det er primært markedsføringsmaterialer fra Brug for alle unge kampagnen, som projektet anvender i den forbindelse. Derudover er projektet markedsført på hjemmesiden ceu herning.dk, og den lokale er kontaktet. Der er endnu ikke tal for, om det lykkes at rekruttere flere unge til uddannelsesområdet.

Håndværksrådet

Projekttitle	Juniorlærlinge	
Primære metoder	Hjælp til praktikpladssøgning, juniorlærlingeforløb, kvalificering og afklaring	
Bevilling	Kr. 450.000	Tilsagnsår: 2005
Kontakt	Anne Holm Sjøberg	

Projektbeskrivelse: Projektet har til formål at udvikle og afprøve et koncept med unge lærlinge med indvandrerbaggrund inden for håndværksfagene. Målgruppen er primært de 15-18-årige med indvandrerbaggrund. Den sekundære målgruppe er små og mellemstore håndværksvirksomheder. Det overordnede mål er at give de unge en praktisk indsigt i håndværksfagene og dermed sikre et forbedret grundlag for at foretage et kvalificeret uddannelsesvalg, sikre dem praktikpladser og højne fastholdelsen på uddannelsen. Målet har været, at der skulle igangsættes 10-15 juniorlærlingeforløb, dvs. ordninger på mellem 3-12 måneder, der kan fungere som kvalificerings- og afklaringsforløb forud for en uddannelsesbeslutning om en eventuel erhvervsuddannelse.

Navnet ”juniorlærlinge” bliver i løbet af projektet ændret til ”trainee-elever”. Projektets succeskriterier er konkret, at 75 procent af trainee-forløbene afvikles til både mesters og lærlingens tilfredshed. Der skal samtidig skabes mere opmærksomhed om mulighederne inden for håndværksfagene. For virksomhederne kan projektet være med til at imødekomme rekrutteringsproblemer. Projektet vil således arbejde på de to store barrierer: 1. Det høje frafald hos målgruppen og 2. etniske minoriteters vanskeligheder ved at finde praktikplads.

Resultater: Projektperioden er forlænget, da det har været svært for Håndværksrådet at rekruttere de deltagere, som man gerne ville have med. Der har været problemer med at få aftaler i stand med arbejdsmarkedets parter omkring trainee-forløb, og aftaler og dispensationer skal godkendes af Arbejdstilsynet, hvilket har taget lang tid. Problemerne ligger primært i, at unge under 18 år er underlagt særlige vilkår omkring sikkerheds- og arbejdsmiljøforhold. Der har også været problemer med at få interesserede virksomheder på banen. I december 2006 var kun én enkelt deltager kommet i gang med sit trainee-job inden for tømrerfaget. Projektet arbejder primo 2007 videre på at få flere forløb i gang og får udsættelse, så det nu slutter 31. december 2007.

Niels Brock

Projekttitle	Jobskabende aktiviteter som kan forbedre unges tilgang til arbejdsmarkedet ved at skabe bedre grundlag for valg og gennemførelse af en erhvervsuddannelse	
Primære metoder	Jobskabende aktiviteter, vejledning, hjælp til trainee-/praktikpladser, mentor	
Bevilling	Kr. 350.000	Tilsagnsår: 2005
Kontakt	Jørgen K. Jørgensen	

Projektbeskrivelse: Niels Brock er udbyder af merkantile uddannelser. Målgruppen for projektet er unge HG-elever i alderen 15-24 år med indvandrerbaggrund med hovedvægt på elever, som befinder sig i overgangen fra grund- til hovedforløb på Niels Brock. Projektledelsen har konstateret, at over 50 procent falder fra på det tidspunkt. Projektet har fokus på at skaffe trainee-/praktikpladser til unge nydanskere. Det overordnede formål er at bibringe unge med anden

etnisk baggrund et grundlag, hvorpå de opnår realistisk indsigt i forskellige erhvervsarbejdsfunktioner og beskæftigelsesmuligheder.

Målet er at få ca. 50 unge uden tilknytning til arbejdsmarkedet placeret i en virksomhed på en trainee-lignende aftale. Det målbare mål er, at 90 procent af de personer, der deltager i et trainee-forløb, skal påbegynde en erhvervsuddannelse inden for butik og kontor efterfølgende. I forløbet skal de unge have tilknyttet en mentor, der kan hjælpe personligt og fagligt og med at udarbejde en arbejds-/uddannelsesplan ved afslutningen af forløbet.

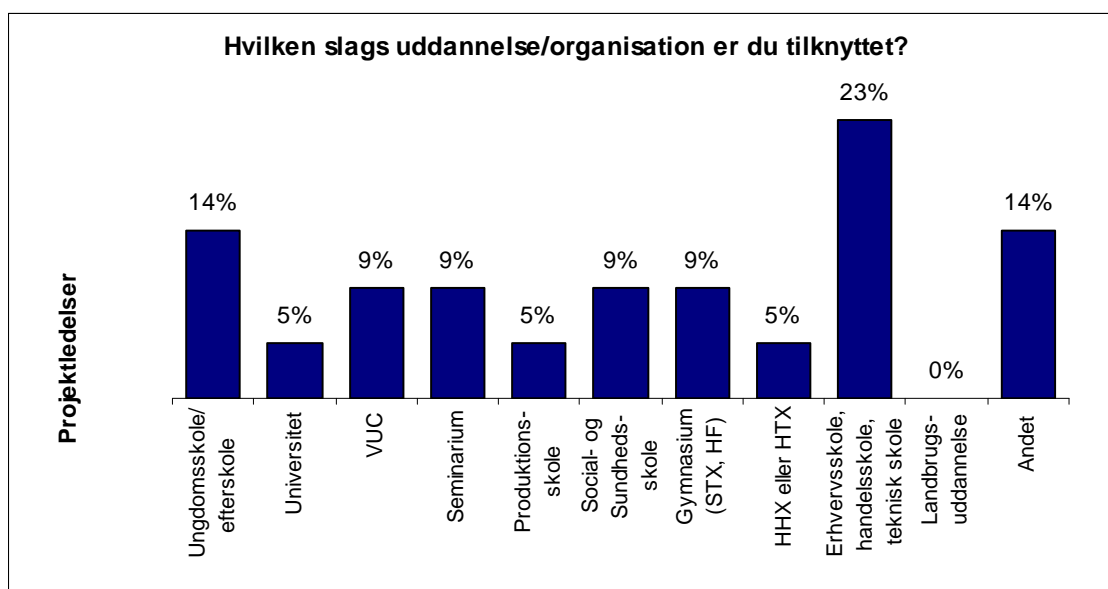
Resultater: Projektet afsluttes først medio 2007. Projektets opstart har været lang tid undervejs. Niels Brock indleder et samarbejde med Center for Undervisning og Erhverv (CUE) i København om og UU-centrene i København, Frederiksberg og Tårnby Kommuner. CUE skal levere en mentorordning til elever/kursister, som har afsluttet 1. eller 2. år af HG og ikke har påbegyndt hovedforløbet endnu. Desværre trækker det ud med CUE's rekruttering af kursister, der skal have mentorstøtte.

7 Fakta og statistik om projekterne

Dette afsnit indeholder en gennemgang af fakta og statistik om de projekter, der har modtaget støtte fra Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides fra 2003-2006. Evaluators spørgeskemaundersøgelser belyser målgrupperne for Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides. De tre forskellige spørgeskemaer er udfyldt af 111 unge/elever/mentees, 94 uddannelsesguides/mentorere/undervisere/vejledere samt 26 af de 33 projektledere.

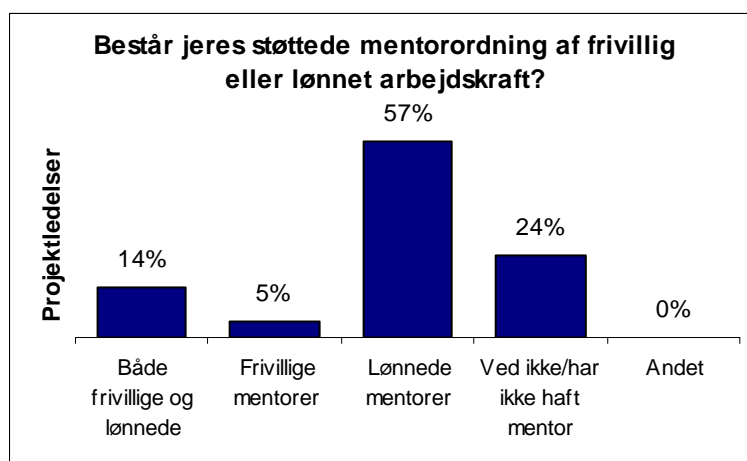
75 procent af de unge elever/mentees oplyser, at de har haft en uddannelsesguide eller mentor tilknyttet, mens 19 procent ikke mener, det er tilfældet. 6 procent ved ikke. Det har været andre former for aktiviteter end mentor og uddannelsesguides, som puljen i disse tilfælde har støttet.

Som nedenstående diagram viser, er projekterne fordelt på forskellige uddannelser.

Tabel 7.1. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n=22), LXP, 2007

Evaluators bemærker, at ovenstående diagram kun baseres på svar fra 26 af de 33 støttede projekter. Alligevel fremgår det tydeligt, at Puljen for uddannelsesguides har støttet et bredt udvalg af forskellige uddannelser.

Tabel 7.2. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n=21), LXP, 2007

De fleste projektledere, der har besvaret spørgeskemaet, har kørt med lønnede mentorordninger. Kun fem procent har kørt med udelukkende frivillige ordninger. Dette tal udgør formentlig ikke det helt rigtige, da der ikke er besvarelser fra alle projektledere i spørgeskemaundersøgelsen.

Der er følgende faktuelle oplysninger om deltagerne. Bemærk, at ikke alle respondenter har besvaret alle spørgsmål i undersøgelsen.

Køn	Mand	Kvinde	I ALT
Deltagere/elever/mentees	55 (50 %)	54 (50 %)	109 (100 %)
Undervisere/vejledere/mentorer	27 (29 %)	67 (71 %)	97 (100 %)
Projektledelser	9 (35 %)	17 (65 %)	26 (100 %)

Tabel 7.3. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse, LXP, 2007

Alder (i procent)	17 år eller yngre	18-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller ældre
Undervisere/vejledere/mentorer	1	11	12	21	33	22
Projektledelser	0	0	12	15	35	38

Tabel 7.4. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=94 og n=26), LXP, 2007

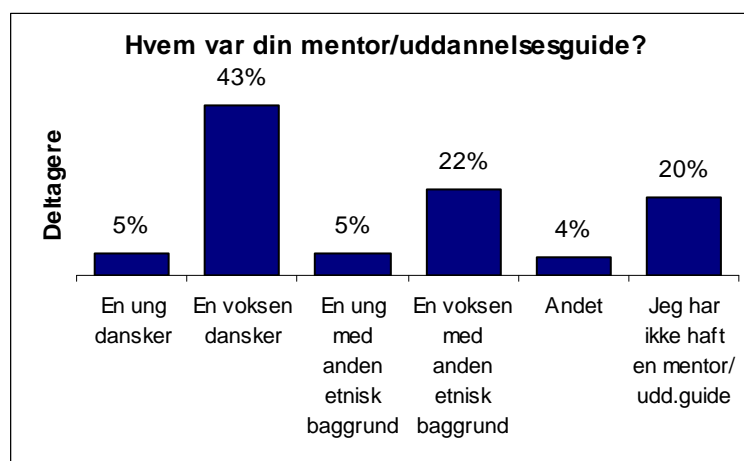
Desværre kan evalueringen ikke samle op på deltagernes alder, da der ikke er indsamlet data løbende gennem perioden, men først til sidst i forløbet.

Evalueringen siger følgende om deltagernes baggrund.

Etnisk baggrund	Mellem- østen	Asien	Afrika	Nordlige Europa	Vestlige Europa	Østlige Europa	Sydlige Europa	Andet
<i>Alle tal er i procent</i>								
Deltagere/elever/mentees	38	17	16	6	1	8	7	8
Undervisere/vejledere/ mentorer	15	1	6	66	4	3	2	2

Tabel 7.5. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=109 og n=94), LXP, 2007

Der er en klar overvægt i undervisere/vejledere/mentorer med baggrund i det nordlige Europa. Hvis undersøgelsen kun involverede mentorerne, ville der formentlig komme et ganske andet resultat. 92 procent af projektledelserne har i øvrigt dansk baggrund, mens de resterende otte procent ikke har dansk baggrund.

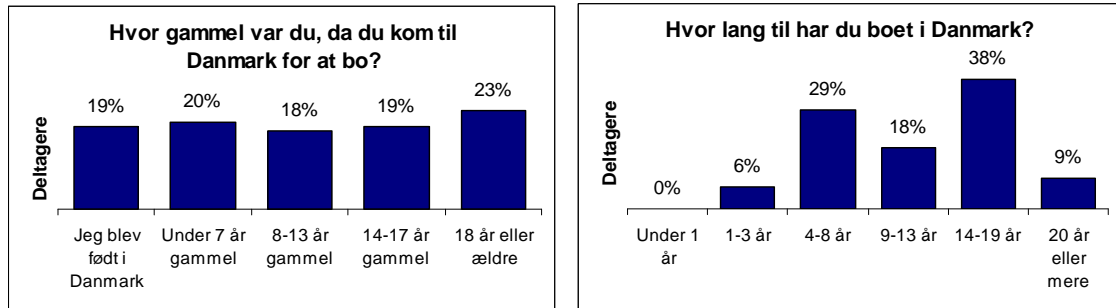

Tabel 7.6. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=91), LXP, 2007

Eleverne/mentees fortæller, at de mest har haft en voksen person tilknyttet som mentor eller uddannelsesguide. Ifølge teksterne fra satspuljeaftalerne og finansloven skal det være voksne uddannelsesguides, så det stemmer godt overens med virkeligheden.

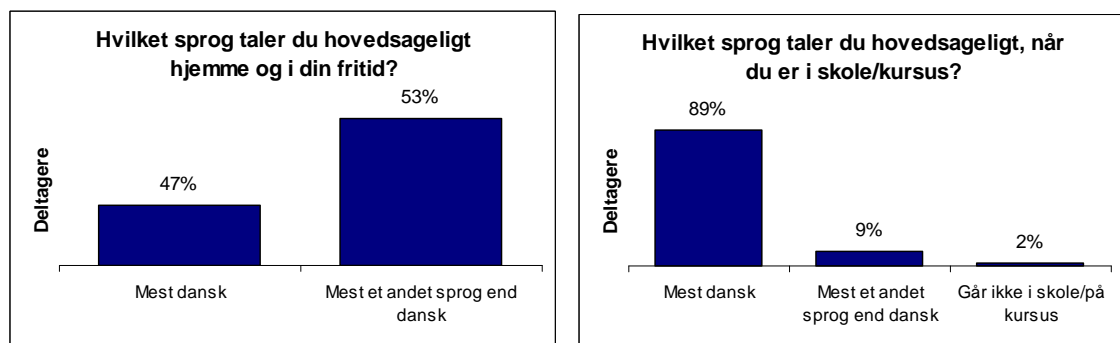
7.1.1 Fakta om de unge elever/mentees

40 procent af de unge elever/mentees var 14 år eller mere, da de startede i skole i landet.

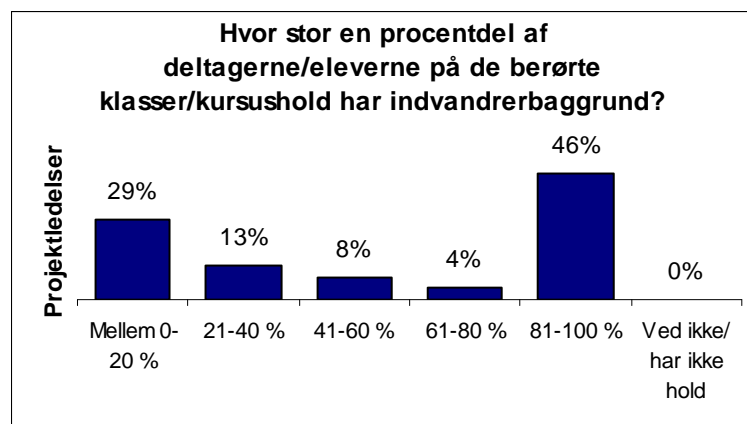
Tabel 7.7 og 7.8. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=109 og n=111), LXP, 2007

En femtedel har boet i landet hele deres liv, mens en anden femtedel var under 7 år gamle, da de kom hertil. Cirka to tredjedele af de unge er født i udlandet og kommet til Danmark, inden de fyldte 18 år. Næsten halvdelen af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen har boet i Danmark i 14 år eller mere.

Tabel 7.9 og 7.10. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=105 og n=108), LXP, 2007

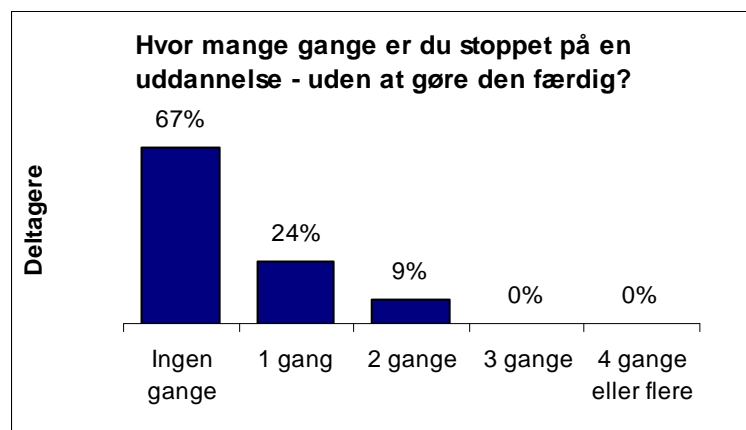
De unge med indvandrerbaggrund taler ikke overraskende mest dansk, når det er på uddannelsen og mest et andet sprog end dansk derhjemme. Dog bliver der også talt dansk hjemme, hvilket kan skyldes ovenstående oplysning om, at mange har været i landet i mange år.

Tabel 7.11. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n=24), LXP, 2007

Koncentrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk i klasserne er stor hos halvdelen af projekterne, som har besvaret evaluators spørgeskemaundersøgelse. Hos en tredjedel af projekterne er der derimod under 20 procent unge med indvandrerbaggrund. Der er en tendens til, at det er *enten-eller*. Enten er der mange med indvandrerbaggrund i klasserne, ellers er der få.

Tabel 7.12. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=109), LXP, 2007

En tredjedel af de unge respondenter i spørgeskemaundersøgelsen er faldet fra en uddannelse én eller to gange, så de må absolut være i målgruppen for et projekt, som er støttet af denne ministerielle pulje.

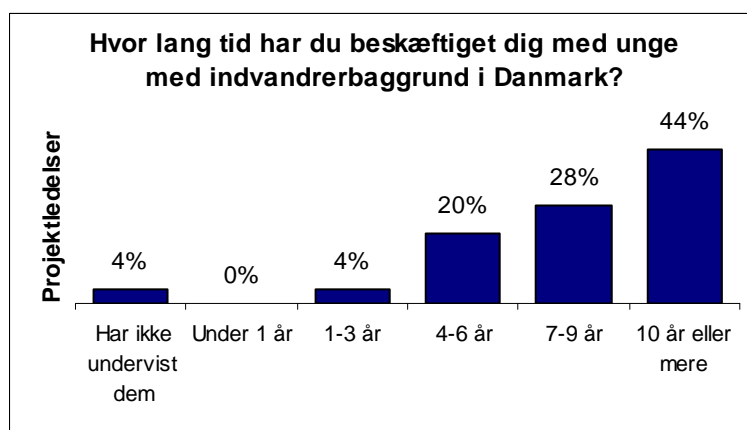
Spørgeskemaundersøgelsen viser ydermere, at 49 procent af de unge deltageres fædre ingen uddannelse har taget efter grundskolen. Og 68 procent af deres mødre har heller ingen uddannelse efter grundskolen.

7.1.2 Fakta om undervisere/vejledere/mentorer og projektledelser

Langt de fleste undervisere/vejledere/mentorer samt projektledelser har enten en mellemlang eller lang videregående uddannelse som højeste afsluttede uddannelse.

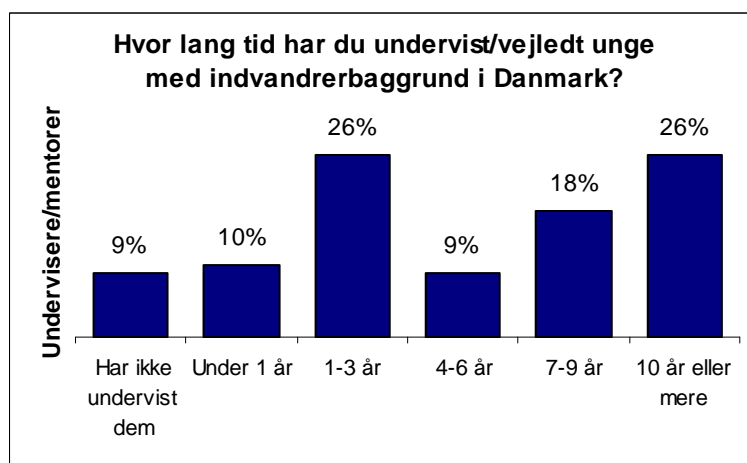
Højeste uddannelse, som er gennemført	Undervisere/vejledere/mentorer (i %)	Projektledelser (i %)
Grundskole	7	0
Gymnasial uddannelse	9	0
Erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse	5	0
Mellemlang videregående uddannelse	46	50
Lang videregående uddannelse	28	50
Ingen uddannelse	0	0
Andet	5	0

Tabel 7.13. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=77 og n=26), LXP, 2007

Tabel 7.14. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n=25), LXP, 2007

Projektledelserne har en del erfaring med unge med indvandrerbaggrund i Danmark. Næsten halvdelen af projektledelserne har arbejdet med emnet og på området i ti år eller mere.

Tabel 7.15. Kilde: Spørgeskema til undervisere/mentorer (n=87), LXP, 2007

Der er hos gruppen af undervisere/vejledere/mentorer stor forskellighed i erfaringen med at undervise eller vejlede de unge med indvandrerbaggrund. Det er ikke overraskende, når spørgeskemaet er besvaret af både den unge mentor med indvandrerbaggrund og den voksne danske uddannelsesguide.

8 Refleksioner over uddannelsesguides og mentorer

Kan man tegne en profil af den ideelle mentor? Og hvad skal der til af støtte og vejledning, for at man som ung elev med indvandrerbaggrund kan optimere sine muligheder for at gøre sin uddannelse færdig? Det ser evaluatoren lidt på i dette reflekterende afsnit.

8.1 Profil af den ideelle mentor?

Det er svært at opstille en profil af den ideelle mentor. Det afhænger af tid, sted og kontekst. Erfaringerne fra de 33 projekter under Puljen for uddannelsesguides viser, at nogle projekter har gode erfaringer med voksne mentorer, mens andre har gode resultater med unge mentorer. I nogle projekter benyttes mentorerne med dansk baggrund, mens helt andre projekter har stor fordel af mentorer med indvandrerbaggrund. Nogle mentees vil helst have en mentor af samme køn, mens det måske endda ved andre projekter er bedre med en mentor af det modsatte køn. Nogle mentorer og i nogle steder i landet kan man godt få til at arbejde frivilligt og gratis, mens det er tæt på umuligt i andre mentorprojekter.

I spørgeskemaundersøgelsen har evaluatoren spurgt respondenterne om deres holdning til mentorens alder og baggrund. Svarene afhænger naturligvis af, hvilken form for mentorprojekt, de selv har deltaget i.

Er det bedst, at en mentor/uddannelsesguide er voksen eller på alder med de unge, der skal have vejledning?			
<i>Alle tal er i procent</i>	Bedst med voksen	Bedst med en på samme alder	Ved ikke
Deltagere/elever/mentees	70	10	20
Undervisere/vejledere/mentorer	59	16	26
Projektledelser	100	0	0

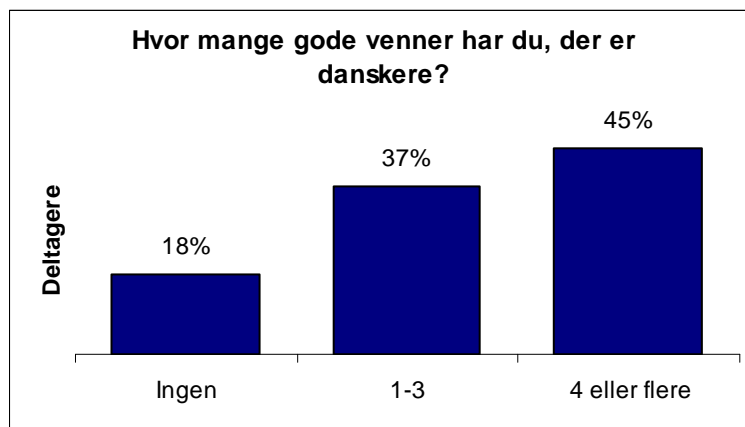
Tabel 8.1. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=104, n=58 og n=8), LXP, 2007

Er det bedst, at en mentor/uddannelsesguide har dansk eller anden etnisk baggrund end dansk?			
<i>Alle tal er i procent</i>	Bedst med dansk	Bedst med anden etnisk	Ved ikke
Deltagere/elever/mentees	48	21	32
Undervisere/vejledere/mentorer	25	30	45
Projektledelser	71	14	14

Tabel 8.2. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=101, n=56 og n=7), LXP, 2007

I sidste ende er det en subjektiv beslutning for de enkelte projektholdere, hvilken type mentor eller uddannelsesguide man skal fokusere på. Mentorskabet er en relation mellem to parter, hvori der indgår en sparring og videndeling mellem parterne, dvs. mellem hovedperson og men-

tor/uddannelsesguide. Parterne aftaler og bestemmer selv, hvor og hvornår de vil mødes. Mentoren eller uddannelsesguiden er en person, som er integreret og ved mere om det danske samfund end den unge mentee.

Tabel 8.3. Kilde: Spørgeskema til deltagere (n=108), LXP, 2007

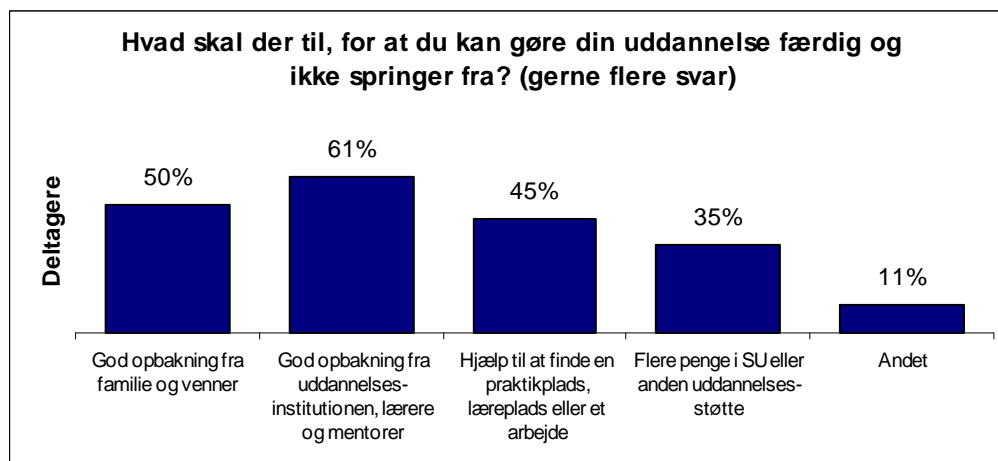
18 procent af de unge elever/mentees i spørgeskemaundersøgelsen har ingen danske venner, hvilket kan være et problem i forhold til kendskabet til eksempelvis det danske uddannelsessystem og virksomhedernes krav til medarbejderne. Det vigtigste ved en mentor/uddannelsesguide er, at han eller hun er interesseret i at lære fra sig og give noget til et andet menneske. Ofte er det følgende emner, som en mentor eller uddannelsesguide kan give den unge mentee:

1. Faglig sparring om lektier, skoleopgaver og mundtlig og skriftlig formidling
2. Personlig støtte til eventuelle problemer af forskellig art
3. Netværk til danskere
4. Viden om uddannelses- og jobmulighederne i Danmark
5. Samtalepartner, der kan støtte i at få øje på forskellige muligheder

Mentoren/uddannelsesguiden skal tage udgangspunkt i sin mentees ønsker og behov og ellers forsøge at støtte og hjælpe vedkommende til at færdiggøre sin uddannelse.

8.2 Støtte og hjælp til at færdiggøre sin uddannelse

Evaluators har spurgt de unge mentees om, hvad der skal til, for at de kan færdiggøre uddannelsen, og her kommer opbakningen fra uddannelsesinstitutionen, lærerne og mentorerne ind på en førsteplads.

Tabel 8.4. Kilde: Spørgeskema til deltagere, LXP, 2007

De unge mentees synes i øvrigt, de får god opbakning hjemmefra og fra uddannelsen. 85 procent synes, at støtten fra familien er *god* eller *meget god*. 71 procent synes, at støtten fra uddannelsen er *god* eller *meget god*. Kun få synes, at støtten fra familie og uddannelse er *dårlig*.

Hvordan vil du karakterisere de sociale og faglige problemer hos de etniske unge, som har været mentees?						
Problemerne er...	Meget store	Store	Nogen	Få	Meget få	Ved ikke
<i>Alle tal er i procent</i>						
Undervisere/vejledere/mentorer	11	30	48	8	3	0
Projektledelser	14	86	0	0	0	0

Tabel 8.5. Kilde: Spørgeskemaundersøgelse (n=63 og n=7), LXP, 2007

Svarene på dette spørgsmål kundgør, at der er brug for ekstra støtte og vejledning. Ifølge mentorerne/uddannelsesguiderne/underviserne har de unge en del problemer, og der er fortsat behov for mentorprojekter i Danmark.

9 Bilag 1: Evalueringens metode – udvidet

9.1 Forkortelser og forklaringer

Følgende forkortelser er relevante for rapporten:

AF	Arbejdsformidlingen (nu staten i jobcentret)
AVU	Almen Voksen Uddannelse (de to trin i AVU svarer til folkeskolens 9.-10. kl.)
CUE	Center for Undervisning og Erhverv
CVU	Center for Videregående Uddannelse (f.eks. seminarium)
ERFA	Erfarings(-udvekslingsgruppe)
EUD	Erhvervsuddannelse (2-5 år, en blanding af skoleundervisning og praktik)
HF	Højere Forberedelseksamen (toårig gymnasial uddannelse)
FVU	Forberedende Voksen Uddannelse (opkvalificering for kortuddannede voksne)
INM	Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (Integrationsministeriet)
KVINFO	Et landsdækkende informations- dokumentations- og kulturcenter, som formidler kvinde- og kønsforskningens resultater til offentligheden
LO	Landsorganisationen i Danmark
Mentee	En person, der bliver rådgivet eller vejledt af en mentor
Mentor	Rådgiver, uddannelsesguide eller vejleder
MI	Mange Intelligenser (Howard Gardner's teori om 7 intelligenser og læringsstile)
PGU	Pædagogisk Grund Uddannelse
SOSU	Social- og Sundhedsskole
UU	Ungdommens Uddannelsesvejledning (45 centre i Danmark)
UVM	Undervisningsministeriet
VUC	VoksenUddannelsesCenter (her undervises i bl.a. AVU, FVU og HF)

9.2 Metode og dataindsamling til evalueringen

Evaluering betyder at bestemme eller fastsætte værdi af noget. Den metodiske tilgang til denne evaluering af Puljen for uddannelsesguides er summativ, hvilket vil sige, at det er en såkaldt effektmåling, der afdækker puljens resultater i forhold til det oprindeligt planlagte i formålsredegørelserne. Derudover vil projekternes tilfredshed og erfaringer med processen og forløbet blive fastlagt.

Der er anvendt en kombination af kvantitative og kvalitative undersøgelser i dataindsamlingen til evalueringen. Det giver efter evaluators vurdering det bedste billede af genstandsfeltet.

9.2.1 Kvalitative metoder

Den kvalitative metode anvendes i forbindelse med fem caseprojekter, som har modtaget støtte fra Puljen for uddannelsesguides. Evaluatoren har medtaget casestudier af forskellige årsager. Som nævnt er det for det første vigtigt at fortælle *gode historier* i forbindelse med projekter som disse, så andre projekter kan lære af de metoder og erfaringer, caseprojekterne har gjort sig. For det andet har evaluatoren brugt casestudierne til fra en kvalitativ vinkel at undersøge, om projekterne leverer kvalitet og lever op til de formål, som Integrationsministeriets pulje for uddannel-

sesguides opererer med. Derudover har formålet været så vidt muligt at ”gå i dybden” med fem projekter for at undersøge, om de efterlever det, de har skrevet i ansøgningen om puljemidlerne samt i deres status- og evalueringsrapporter.

Analysestrategisk er overvejelserne gået på at udvælge caseprojekter, der frivilligt vil deltage i undersøgelsen. Casestudierne er baseret på desk research, telefoninterview og primært kvalitative interview og fokusgruppeinterview hos de fem caseprojekter. Alle fem projekter har haft besøg af evaluator til en dags interview med de unge/eleverne/mentees, undervisere/mentorer/uddannelsesguides samt projektledelserne. Udvælgelsen af caseprojekter er ikke tilfældig og repræsentativ, men foretaget subjektivt af Integrationsministeriet og LXP Consulting i samarbejde for at trække de gode historier frem.

Interviews, som tager udgangspunkt i den kvalitative metode, kan gå mere i dybden eller ud ad ”nye veje” og undersøge årsager til resultater fra en eventuel spørgeskemaundersøgelse. Interviews kan også bruges til at få mere viden og dermed større kvalitet i en eventuel spørgeskemaundersøgelse. Formålet med interview som metode er at frembringe konkrete oplevelser og hændelsesforløb fra projektet. Metodisk er der tale om semistrukturerede dybdeinterviews med en på forhånd udarbejdet spørgeguide. Interviewerens rolle er den fordomsfri lyttende og fortolkende samtalepartner, og dialogen er i centrum. Traditionelt er interviewet en værdsat lejlighed for interviewpersonen til at få sat ord på sin livssituation og derigennem nå til erkendelser omkring denne.

Fokusgruppeinterviewene anvendes i forsøget på at styrke det innovative element ved, at flere folk tænker og agerer på samme tid. Dermed kan det lykkes at frembringe sandheder, som måske ikke vil komme frem via enkeltinterviews. Karakteristisk for fokusgruppeinterviewet som dataindsamlingsmetode er, at der er tale om en produktion af viden, der er afhængig af selve interaktionen i gruppen, og som derfor er vanskelig at opnå gennem andre kvalitative og kvantitative metoder. Desuden er fokusgruppeinterviewet en ressourcebesparende metode, hvor man hurtigere end i enkeltinterviews kan få flere menneskers holdninger og erfaringer indsamlet.

9.2.2 Kvantitative metoder

I spørgeskemaerne bliver respondenterne bedt om at tage stilling til emner som indfrielsen af puljens formål, de forskellige aktiviteter, underviserne og den modtagne information. Derudover har de svaret på nogle faktuelle spørgsmål om deres køn, alder, baggrund og uddannelsesniveau.

Afrunding kan medføre, at tallene i rapportens tabeller og figurer ikke summer til totalen. Desuden er nogle af beregningerne i rapporten foretaget på baggrund af afrundede tal.

Metodisk må et spørgeskema hverken være ledende eller ladet med positive eller negative udtryk. Spørgsmålene skal være klart og præcist formuleret og tilpasses målgruppens sprogbrug, hvor det er muligt. Et spørgeskema er ofte et middel for respondenterne til anonymt at komme til orde over for deres ledelse eller uddannelsesinstitutionen. Derfor er det vigtigt, at emnerne blandt andet giver mulighed for, at man kan komme ud med sin begejstring eller af med sine frustrationer i forbindelse med projektet.

Formålet med Integrationsministeriets pulje for uddannelsesguides vil blive evalueret ud fra en gradueringskala, som LXP Consulting opererer med i sine undersøgelser og evalueringer. Nogle mål er mere målbare end andre. Omkring indfrielsen af målene er det ikke muligt at svare

”indfriet” eller ”ikke indfriet” til dem alle. Derfor vil evaluator i denne evalueringsrapport supplere med følgende skala i forbindelse med målopfyldelsen:

I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	Slet ikke
-------------------------	-------------------	---------------------	---------------------	------------------

Tabel 9.1. Evaluators gradueringskala til målopfyldelse

Gradueringen er også anvendt som metode i de spørgeskemaundersøgelser, der er gennemført.

I casehistorierne vil de unge samt deres mentorer/undervisere i rapporten fremstå som anonyme, mens projektansatte og -ledelser har indvilget i at stå med navns nævnelser. Dette er gjort for at få substans i rapporten og gøre den vedkommende. Evaluator vil i den forbindelse fremhæve, at det er *funktionen* og ikke den enkelte person, som rapporten evaluerer.

Der ligger en potentiel fejlkilde i forbindelse med udvælgelsen af mentees eller elever til spørgeskemaudfyldelsen. Det vurderes, at det vil være lettest for projekterne at komme i kontakt med de elever, som er fastholdt i uddannelsen, og som projektet har god kontakt til.

9.3 Datakilder til rapporten

Evalueringsrapporten er opbygget på baggrund af følgende datakilder og undersøgelser:

1. Projektbeskrivelser fra bevilgede puljeansøgninger for de 33 projekter
2. Projekternes statusrapporter, evalueringer og dokumentering, sendt til ministeriet og lagt på erfaringsopsamlingsiden på www.nyidanmark.dk/erfaringsbasen
3. Følgende spørgeskemaer er sendt til alle 33 projekter:
  - a. Unge/elever/kursister. Antal respondenter: 111
  - b. Mentorer/uddannelsesguides/undervisere/vejledere. Antal respondenter: 97
  - c. Projektledelser (kun ét skema udfyldt fra hvert projekt). Antal respondenter: 26 ud af 33 projektledere. Svarprocent i spørgeskemaundersøgelse: 79 %
4. Interview og løbende korrespondance med sagsbehandler på Puljen for Uddannelsesguides, Edith Jager Andersen, Integrationsministeriet
5. Interviewundersøgelse med caseprojekt 1: Århus Amt og fire uddannelsesinstitutioner
  - a. Interview med projektlederne og koordinatorene fra Region Midtjylland, Langkær Gymnasium og HF, SOSU-skolen i Århus samt Randers HF & VUC
  - b. Fokusgruppeinterview med fem mentees fra Randers HF & VUC
  - c. Fokusgruppeinterview med fire mentees fra Langkær Gymnasium og HF
  - d. Fokusgruppeinterview med fire mentorer fra Randers HF & VUC
6. Interviewundersøgelse med caseprojekt 2: VUC Roskilde
  - a. Interview med projektleder Merete Kier og projektkoordinator Marianne Lewinsky
  - b. Fokusgruppeinterview med fire mentees
  - c. Fokusgruppeinterview med projektets mentor
  - d. Fokusgruppeinterview med fire lærere, undervisere og vejledere
7. Interviewundersøgelse med caseprojekt 3: Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole
  - a. Interview med projektleder Jens Peter Christensen og studievejlederen fra Århus Købmandsskole samt projektansvarlig og tosprogskoordinator Sussie Jensen fra Aarhus tekniske Skole

- b. Fokusgruppeinterview med tre unge elever med indvandrerbaggrund, der har deltaget i projektet
  - c. Fokusgruppeinterview med tre uddannelsesguider/lærere
- 8. Interviewundersøgelse med caseprojekt 4: SOSU-C
  - a. Interview med projektlederne Anne Margrethe Bjerkan og Bente Kofoed
  - b. Fokusgruppeinterview med fem mentees
  - c. Fokusgruppeinterview med seks mentorer
- 9. Interviewundersøgelse med caseprojekt 5: Center for Vejledning, Københavns Kommune (UU København)
  - a. Telefoninterview med projektleder
  - b. Interview med mentee
  - c. Interview med mentor
- 10. Hjemmesider for de fem caseprojekter:
Århus Amt og tre af de fire uddannelsesinstitutioner: www.rm.dk, www.sosuaarhus.dk,
www.randers-hf-vuc.dk, www.langkaer.dk
VUC Roskilde: www.vucra.dk
Århus Købmandsskole og Aarhus tekniske Skole: www.aabc.dk og www.ats.dk
SOSU-C: www.sosuc.dk
Center for Vejledning, UU København: www.uu.kk.dk
- 11. Artikler og pressemeddelelser om puljen
- 12. Diverse redegørelser og strategiplaner fra Integrationsministeriet

10 Bilag 2: Uddybet beskrivelse af puljen

10.1 Tekster fra satspuljeaftaler og finanslov

Puljen for uddannelsesguides er omfattet af satspuljeaftalen for 2002 samt finansloven. I satspuljeaftalen for 2002 står der:

”Tilsvarende skal unge med etnisk baggrund tilbydes en voksen, gerne frivillig uddannelsesguide, som kan hjælpe, vejlede og støtte dem med at finde rundt i det danske uddannelsessystem. For unge med etnisk baggrund kan det ofte være svært at finde rundt i det meget åbne og fleksible danske uddannelsessystem. Derfor vælger mange unge med etnisk baggrund ofte traditionelt efter kendte områder, når de skal vælge uddannelse, og dermed afskærer de sig måske fra nye jobområder og oplagte muligheder. Det samme gælder, hvis de kommer til kort i uddannelsessystemet, f.eks. kommer i gang med det forkerte, mangler praktikplads eller lign. Så har de unge med etnisk baggrund brug for hjælp til at finde nye muligheder i stedet for bare at give op og blive arbejdsløs uden uddannelse.”

Finanslovens § 18.32.16.10, hvorunder Puljen for uddannelsesguides hører, omhandler:

”Der kan etableres forsøg med særlige jobguider. Jobguiderne skal hjælpe den enkelte person med at finde, få og fastholde et job, som passer til de erfaringer og kundskaber, som den enkelte har. (...) Tilsvarende skal unge med etnisk baggrund tilbydes en voksen, gerne frivillig uddannelsesguide, som kan hjælpe, vejlede og støtte dem med at finde rundt i det danske uddannelsessystem. Der kan endvidere skabes mulighed for et samarbejde mellem lokale virksomheder og uddannelsesinstitutioner om individuelt tilrettelagte uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere med aftale om efterfølgende beskæftigelse.”

10.2 Modtagne ansøgninger og bevilgede projekter

Puljen for uddannelsesguides har modtaget følgende antal ansøgninger og bevilget støtte til følgende antal projekter.

Ansøgninger og bevilgede projekter	2003	2004	2005	2006	I ALT
Modtagne ansøgninger	19	33	20	17	89
Bevilgede projekter	11	14	9	8	42

Tabel 10.1. Kilde: Integrationsministeriet

Knap halvdelen af ansøgerne har således fået bevilget støtte. I 2004 var tre af ansøgningerne en fortsættelse af støtten fra 2003. Det samme gør sig gældende i 2005. I 2006 er fire af projekterne en fortsættelse fra det foregående år. To projekter har endda fået tilsagn om støtte i tre ansøgningsrunder, da Integrationsministeriet har vurderet dem til at have ekstra stor betydning.

10.3 Økonomi og beløb

Ser man på de økonomiske beløb, der er til rådighed for og øremærket puljen, er det forholds- mæssigt små størrelser. Følgende beløb er blevet ansøgt om og bevilget fra puljen samt Byud- viklingspuljen, som i 2003 har tilført midler til de bevilgede projekter.

Bevilgede beløb fra Puljen for uddannelsesguides (mio. kr.)	2003	2004	2005	2006	I ALT
<i>Ansøgte beløb, i alt</i>	5,5	8,1	8,6	9,6	31,8
Bevilget fra Puljen for uddannelsesguides	1,0	2,5	2,5	2,3	8,3
Bevilget fra Byudviklingspuljen	1,0	0	0	0	1,0
BEVILGET I ALT	2,0	2,5	2,5	2,3	9,3

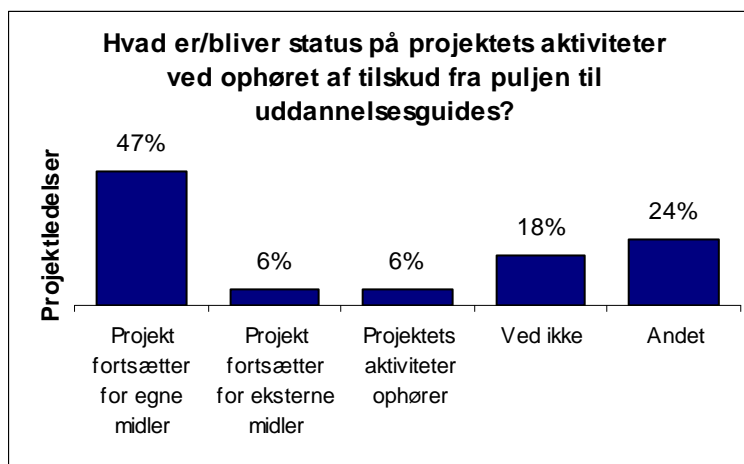
Tabel 10.2. Kilde: Integrationsministeriet

I gennemsnit har de 33 projekter således fået tilsagn om 282.000 kroner i støtte, så der er ikke tale om store summer. Det gode ved denne pulje er ifølge den ansvarlige sagsbehandler hos Integrationsministeriet Edith Jager Andersen, at midlerne supplerer indsatser, som uddannelses- institutionerne allerede har sat i gang eller gerne vil have sat i gang og vil køre selv på sigt.

”Man kan sætte noget i gang for få penge, så det ikke er helt forfra. Strategien har ikke væ- ret at støtte store projekter i den her pulje.”

Citat. Sagsbehandler og fuldmægtig Edith Jager Andersen. Januar 2007

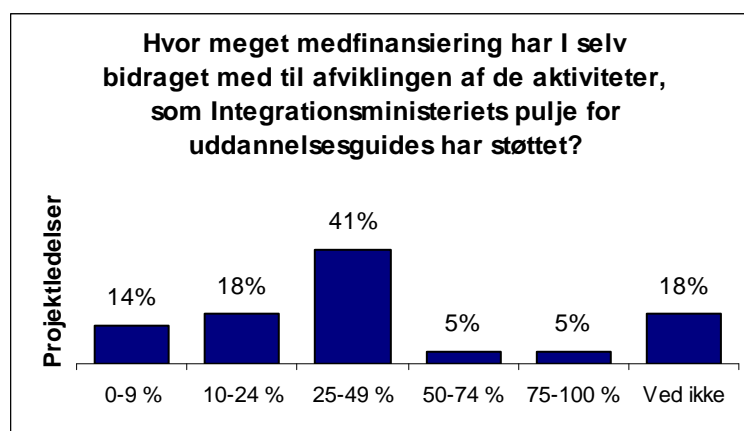
Cirka halvdelen af de støttede projekter vil ifølge dem selv fortsætte de igangsatte aktiviteter, når støtten fra Puljen for uddannelsesguides ophører, hvilket er en positiv virkning af puljen.

Tabel 10.3. Kilde: Spørgeskema til projektledelser (n= antal besvarelser =17), LXP, 2007

LXP Consulting vil i evalueringen ikke skelne mellem projekter, der i 2003 har fået midler fra Byudviklingspuljen (1 mio. kr. i 2003) og puljen for uddannelsesguides. Projekternes fokus har været det samme. Formålet med Byudviklingspuljen er at fremme lokale bæredygtige samar- bejdsprojekter om social integration og byudvikling. Evaluatoren bemærker, at fem projekter har modtaget støtte fra denne pulje. Det drejer sig om et projekt i hver af byerne København, Oden- se og Aalborg samt to projekter i Århus.

Ifølge ledelserne af de projekter, som har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, er der forskellige niveauer af medfinansiering forbundet til forløbene.

Tabel 10.4. Kilde: Spørgeskema til projektlederer (n=22), LXP, 2007

Cirka en sjettedel har haft under 10 procents medfinansiering, mens en anden sjettedel har haft over 50 procents medfinansiering.

10.4 Ansvarlige hos Integrationsministeriet

Den tegnende medarbejder udadtil hos Integrationsministeriet i relation til Puljen for uddannelsesguides er fuldmægtig Edith Jager Andersen, der har fungeret som sagsbehandler og kontaktperson for puljen. Edith Jager Andersens primære rolle har været at administrere puljemidlerne i forbindelse med ansøgninger om støtte, afgivelse af tilsagn og udbetaling af økonomisk støtte i overensstemmelse med Integrationsministeriets retningslinier for puljeadministration. Administrationen indebærer desuden koordinering og kommunikation med projekterne, videreformidling af best practice og rådgivning til eventuelt kommende puljeansøgere. Chefkonsulent Ulrik Sørensen fungerer som puljekoordinator for administrationen af puljerne i Integrationsministeriet. Desuden har ministeriet benyttet studenter til at varetage forskellige opgaver i forbindelse med administrationen af puljemidlerne.

Integrationsministeriets administration af puljemidler sker i tæt kontakt med satspuljeordførerne, som høres om blandt andet ministeriets mere konkrete udmøntning af satspuljeaftalen. I Puljen for uddannelsesguides er satspuljeordførerne således hørt om udmeldte prioriteringer ved de årlige ansøgningsrunder og de efterfølgende vurderinger af indkomne ansøgninger.

10.5 Betingelser for tilsagn om støtte

I projekternes bevillingsskrivelse er der opstillet følgende betingelser, som de støttede projekter skal overholde. De væsentligste er:

1. Projekterne skal, dog afhængig af projektets længde m.v., indsende en statusrapport undervejs i projektet med en kort beskrivelse af projektets foreløbige gennemførelse og foreløbige opfyldelse af resultatmålene samt de erfaringer, der kan udledes af projektet

2. Ministeriet skal godkende større ændringer i projektet
3. Projektets evalueringsrapport skal lægges på ministeriets erfaringsdatabase (nu erfaringsbasen) på internettet
4. Projektets evalueringsrapport skal endvidere indsendes til Integrationsministeriet inden en individuelt fastsat dato sammen med et dokumenteret regnskab
5. Det dokumenterede regnskab skal være en revisionspåtegning i forbindelse med den afsluttende evaluering af forløbene. Påtegningen indeholder en revisors vurdering af, om projektregnskabet giver et retvisende billede af det modtagne tilskud, og om afholdelsen af udgifter er opgjort i overensstemmelse med bevillingsskrivelserne

Derudover har Integrationsministeriet i bevillingsskrivelsen til flere projekter i 2006 krævet følgende:

6. Tilsagnet betinges af, at der tages kontakt til Brug for alle unge II (Integrationsministeriets socialfondsprojekt, red.) vedrørende drøftelser af projektets prioriteringer
7. Ydermere betinges tilsagnet af, at de anførte succeskriterier præciseres med målbare angivelser

10.6 Information om puljens eksistens og erfaringerne derfra

Den primære information om tilstedeværelsen af Puljen for uddannelsesguides har været dens hjemmeside hos Integrationsministeriet. Det er også her, de fleste projekter er blevet opmærksomme på den. Derudover har Ministeriet sendt et brev i marts 2004 til samtlige af landets uddannelsesinstitutioner for de erhvervsfaglige uddannelser for særligt at gøre opmærksom på puljemidlerne. Det var højst sandsynligt medvirkende til, at der i 2004 kom 33 ansøgninger til puljen. I de andre år kom der slet ikke så mange.

Erfaringerne fra Puljen for uddannelsesguides bliver for det første formidlet på Integrationsministeriets erfaringsbase på www.nyidanmark.dk/erfaringsbasen. Derudover har flere projekter lagt deres evalueringsrapport på deres egne hjemmesider og sendt dem til deres netværk. Endvidere bliver resultaterne af enkelte projekter i puljen formidlet af Integrationsministeriet, herunder af integrationsministeren i taler og oplæg. Endelig bliver erfaringerne fra puljen formidlet på en konference i august 2007, hvor integrationsministeren, Brug for alle unge kampagnen, de støttede projekter og uddannelsesinstitutioner over hele Danmark deltager.